

ZEYBEK HASAN

Cengiz Narçın

ZEYBEK HASAN

“İçeride kimler var?”

"Bilmiyorum Başkomiserim. Bakanlıktan veya genel müdürlükten olabilirler."

“İyi de kızım, sana bir şey demediler mi?”

"Yok Başkomiserim. Aniden geldiler. Müdür Bey kapıda karşıladı. İçeriye giriş o giriş. Müdür Bey’in içeriye kimseyi almamam ve telefon bağlamamam konusunda kesin emri var" dedi.

Sekreterden ümidini kesen başkomiser, kapıda yunan heykelleri gibi durup, boş koridoru radar gözleri ile tarayan koruma polisine döndü. Polis çaktırmadan kendilerini dinliyor olmalıydı ki sorusunu sormadan cevabı hareketlerinden hazırды. Başkomiser yine de:

“Evladım sen de mi bilmiyorsun?” diye sorunca polis: “Bilmiyorum”

deyip kaşını kaldırdı; eliyle de "yok" dercesine bir hareket yaparak, sanki olumsuzluğun bütün işaretlerini bedeninde tamamlamış oldu. Son umudu da suya düşen Zafer Başkomiser, iki elini beline koyup dar koridorda sağa sola, yukarı aşağıya bakınarak duvarlarda ve tavanda merakını dindirecek en ufak bir işaret aradı. Kafasını sallayarak, beyninin duvarlarına yapışıp kalmış bir unutkanlık kırıntısı var mı diye yokladı. İki kez kendi etrafında dönüp kemerinden yakaladığı pantolonunu yukarı çekti, sonra da yamulmuş tabancasını düzeltti. Kapıya yaklaşıp sekreter ve koruma polislerine aldırmadan, içerden gelecek küçük bir ses duyma ümidi ile kulak kabarttı. İçeri dışarı ile izole yarı kozmik odaydı. Tüm bu çabaların nafile olduğunu bilmesine rağmen içgüdüsel dürtüleriyle kendisine engel olamıyordu. Emniyet camiasının efsane cinayet Başkomiseri Sansar Zafer, duvar olan kapının önünde merakından kıvrım kıvrım kıvrılıyordu. Gözü bir an sekreterin ve polisin önündeki boş koltuklara ilişti, ama ayakta bu kadar kıvrılırken oturmak ne mümkündü. Koltuğu ve kendisini izleyen sekreteri süzerken, koridorda kendisine doğru uzun pergel adımlarla gelen komiser Osman ve ekiplerinden Polis Halil’i gördü. Osman aynı zamanda elindeki telsizi kapatmaya çalışıyordu. Yanlarına gelmeleri uzun sürmedi. İlk konuşan Osman oldu.

“Merhaba abi” dedi.

Zafer Başkomiser “Hoş geldiniz” diyerek onları selamladı. Osman Komiser:

“Hayrola abi ne olmuş? Yeni cinayet mi? Telsizden bir anons geçilmedi. Niye çağırmışlar...”

Osman’ın soruları peş peşe geliyordu. Aceleden soluksuz kalan Komiser Osman soruları alakasız yerlerden, arada soluklanarak sormaya çalışıyordu. Osman’ın can çekişen halini ilgiyle seyreden Zafer Başkomiser elini kaldırarak dur işareti yaptı. Osman durdu. Zafer Başkomiser’in gözüne bakıyordu ki... Başkomiser iki elini yana açarak dudağını büzdü.

“Bilmiyorum” diyordu. Osman Komiser:

“Sen ne zaman geldin?” diye sordu.

“Bilmem. Yarım saat olmuştur herhalde.”

“Müdür yok mu?”

“İçerde” deyince Osman Komiser kapıya baktı.

“İçerde mi?”

“He” deyince. Osman Komiser tam sekretere “Niye bekliyoruz?” diye sormak için dönüyordu ki Zafer Başkomiser:

“Yanında birileri var” diyerek Osman Komiser’in merakını giderdi.

“Kim ki?” diye sorunca Zafer Başkomiser:

“Bilmiyoruz” dedi.

“Abi elinizdekileri bırakıp derhal gelin diye anons geçiyorlar. Acil diyorlar, şimdi de burada bekletiyorlar. Valla metro vakasında kaç gündür aradığımız Hulki denen herifi tuzaklamıştım, herifi aldık alacaktık ki emire uyup, bırakıp geldik.”

“Tanıyan çıktı mı onu?”

“Berber. Herif yaşlı maşlı ama hatırladı. İlk tıraşını o yapmış. Küçükken de zibidinin tekiydi diyor.” Başkomiser sıradaki soruyu sormak için ağzını açmıştı ki, önünde bekleyen İl Emniyet Müdürü’nün kapı kolunun çevrilme sesi başını kapıya çevirmesine neden oldu. Kapı aralanınca, kapıyla paralel duran Emniyet Müdürü’nü gördü. Müdür, ceketleri ilikli, ellerinde ince ama pahalı James Bond çantaları ve üzerinde pahalı klasik elbiselerle, her yerlerinden üst bürokrat havası yayılan iki göbekli adamın ellerini sıktı. Adamlar açılan kapıdan çıktılar. Koridorda istemsizce sıraya dizilen üç polise kafa selamı vererek asansör tarafına yöneldiler. Gözden kaybolasıya kadar Müdür Bey, kapının önünde arkalarından baktı. Hani olur ya, iki adam geriye dönüp bakarlarsa, yanlarına koşmak için hazır bir şekilde bekledi. Adamlar gözden kaybolunca, az daha bekleyip o şirin halden kendini sıyırıp karşısında bekleyen emniyetçilere bile bakmadan asık suratla odasına yöneldi. Kapıyı da kapatmadı. Odadan “İçeri gelin!” diye bağırması duyuldu.

Başkomiser, her detayını ezbere bildiği bu odadaki kasvetli havayı hemen hissetti. Her zamankinden farklıydı. Ne zamandan beri iki adamın odada olmasına rağmen, sehpa ikram edilmiş boş bardaklar yoktu. İçilmiş üç tane sigara izmariti, küçük çiçek cam fanusundan hala sönmemiş sigaranın dumanı çıkıyordu. Plastik çiçek kombinasyonu, fanusundan çıkarılmış cam sehpanın köşesine atılmıştı. Koyu Yeşilaycı olan müdürün odasında sigara içmek mi? Olacak şey değildi. Belli ki misafirler de mevzu da sağlamdı...

Başkomiser Zafer’in merakı daha da depreşti. Makam masasının ardındaki iki pencereyi açan müdür, iki eliyle odanın havasını dışarı itmeye çalışıyor gibiydi. Ceketini çıkardı. Koltukaltları, öbek öbek terlemiş, gömleğin dışına çıkmıştı. Ceketini kapının yanındaki askılığa değil de, özensizce koltuğun arkasına atınca onun da acelesinin olduğunu anladı. Müdür, camları açıp ceketini çıkarsa da aradığı rahatlığı bulamamış olmalıydı; kravatını aşağıya doğru yerçekimine karşı direnircesine çekiyor, ikinci düğmeye kadar asılı kalan inatçı yaka düğmesini buruşturduğu yüzüyle açmaya çalışıyordu. Onu da becerdikten sonra unuttuğum bir şey var mı diye bir etrafına bakınıp aniden koltuğa kendini bırakıverdi. Ayakta duran cinayet büro ekiplerine baktı. Eliyle koltukları işaret etti.

“Buyurun beyler oturun” dedi. Ekip, kıdem ve rütbe sıralamasına göre görünmez bir hiyerarşiyle, kendilerince bilinen protokol düzenine uygun şekilde koltuklara oturdu. Müdür: “Ekibin kalanı nerede?” diye sorunca Komiser Osman Zafer, Başkomiser’in kendisine bakmasından cesaret alarak “Harun ve Mehmet, onlar Polatlı’ya kamyoncu cinayeti için soruşturmaya gitmişlerdi geç kalacaklar” dedi. Müdür:

“Zafer o zaman beklemeye gerek yok biz başlayalım. Sonra sen gerekeni yaparsın. Osman şu sigarayı adam gibi söndür” dedi fanustan çıkan dumana iğrenerek bakarak. Müdür bir iki dakika ekibi süzüp nereden başlayacağını karar kıldıktan sonra:

“Arkadaşlar, biraz önce çıkanlar mülkiye müfettişleriydi. Direkt en baştan, beyefendiden talimat alanlardan.” Dediği anda odaya bir anda ölüm sessizliği hakim oldu. Mülkiye müfettişleri... En tepe... Beyefendi... Müdür devam etti.

“Olay önemli. Zafer kardeşim, doğrudan sen ve ekibinin ismiyle geldiler. Malum, şu Urfa ve Kazan vakası sizi bayağı meşhur etti. Eh, hak ediyorsunuz da... Beyefendi bu vakayla da doğrudan sizin ilgilenmenizi istemiş. Bana da sordular, ‘Memleketin en iyi cinayetçileridir,’ dedim. Yetki sınırsız.” Müdür ekibi övmekte, kendisini çaktırmadan pohpohlamakta olsa da, hala vakayla ilgili en küçük bir şey söylememekteydi.

Urfa dediği vaka, çözülmemiş intihar süsü verilmiş bir töre cinayeti. Medyalık olup ülkedeki tüm kadın dernekleri ses çıkarınca, Zafer Başkomiser’in ekibi ivedilikle Urfa’ya gönderilmişti. Çok kısa zamanda olayın intihar değil, töre cinayeti olduğu ortaya çıkınca da olay günlerce medyada işlenmişti. Bir diğeri, Kazan vakası ise düğündeki keşkek yemeğinden çıkan kesilmiş bir işaret parmağı vakasıydı. Parmak tüm kasabayı içine alan korkunç planlanmış bir cinayetti. O da bir namus cinayeteydi. Her iki vaka da günlerce medyanın gündem konusu olmuştu. Her iki vaka da günüz kuşağı kadın programlarında günlerce fütursuzca işlenince Zafer Başkomiser ve ekibi görünmez şöhreti yakalamışlardı.

Zafer Başkomiser’in ekibi ününü bu iki cinayetten almış gözükse de, aslında sessiz sedasız çözdükleri onlarca cinayet vardı. Zafer Başkomiser’e boşuna Sansar lakabı takılmamıştı. Eğer vaka bir cinayet vakasıysa, katil cehennem dibine de gitse Zafer Başkomiser koklaya koklaya onları girdikleri delikte mutlaka sobelerdi. Hatta o da yetmez o çorbada kimin tuzu var ise mutlak onları da bulur çıkarır puzzlei eksiksiz tamamlar, savcının önüne koyardı. Artık gerisi ne oldu ona bakmazdı. Efsaneydi. Lakin şu an o bile müdürün lafı uzatmasından, tutarsız davranışlarından rahatsız olmuştu. Adamın hem aceleci tavırları, hem de sanki cin görmüş gibi paniğe kapılmış halleri vardı. Lakin bir türlü saadete gelmiyor vakayı ortaya koymuyordu. Dayanamadı

“Mesele ne müdürüm?” diye soruverdi.

“Mesele, mesele...” dedikten sonra müdür derin bir soluk aldı. Sonrasında devam etti.

“Valla nasıl anlatacağımı bilmiyorum. İyisi mi ben seyrettim, siz de seyredin. Vakayı siz seyrettikten sonra konuşalım” deyip elindeki kumandayı televizyonu açmak için havaya kaldırdı. Odadakilere “Bakın” der gibi, bir iki kez kumandayı havada televizyona doğru dürttü. Oturduğu ikili koltuk, televizyonun arkasına gelmesi nedeniyle, polis Halil koltuğun sol tarafına yanaşıp başını televizyona çevirdi. Müdür televizyonu açınca ekranda görüntüler kaymaya başladı. Ekranda bir bayram yerinde toplanmış yüzlerce insan vardı. Zeybek çalıyordu. Yöresel efe kıyafetinin içerisinde pala bıyıklı bir genç döne, kalka, diz çökerek zeybek oynuyordu. Adam işin ehliydi. Sanki sarhoş veya yaralı gibi aksaya, seke öylesine güzel performans sergiliyordu ki Zafer Başkomiser gözünü gençten alamıyordu. Zaten oldum olası zeybek havasını çok severdi. Ankaralı olması; Seymenlere ve oyunlarına büyük sempati duymasına rağmen Ege Efeleri bir başka gelirdi. Ekrandaki gencin her hareketini dikkatle izliyordu. Gencin ayağını sürmesi, başıboş maço tavırları, sert ve kıvrak hareketleri, bazen ağır çekimdeki yavaş tavırları, müziğin ritmine uygun adımlamaları, mimikleri, feracesinin uçuşup şekilden şekile girmesi, el kol hareketleri ve hele bir de elindeki tüfekte bütünleşmiş halleri gerçekten etkileyiciydi. Genç bir iki figür den sonra havaya bir zıpladı. Etrafında döndü ve

birden bir şeyler oldu. Sendeler gibi olup yere düşerken tüfek patladı. İçinden duman çıkan namlu önde. Tüfek zeybek oynayan gencin altında. Mavi bordo işlemeli efe kıyafeti içinde genç yerde. Başındaki işlemeli oyalarla sarılmış fesinin tepesi gözüküyordu. Müzik devam ediyordu ki, bir gürültü koptu ve yerdeki pala bıyıklı genç buruşan yüzünü kaldırıncı o pala bıyığının takma yapay bıyık olduğunu anlayıverdi Zafer başkomiser. Bir anda ekranda çarşı karıştı. Müzik ile bağrışmalar iç içe girdi. Ekran bozuk yolda koşan kameramanın çekimi gibi dalgalanmaya başladı. Kameranın kadrajına, protokol sırasına benzer oturma düzeninde yerleşmiş kodamanlar, arkalarında ayağa kalkmaya çalışan insanlar, ilerde öne doğru hareketlenen ve sağa sola bakanlar yansıdı. Bir ara yerde kafasını kaldırmış, takma bıyıklı çakma efe, ortaya doğru koşan birileri, devrilmiş bir sandalye, ayakta kışını kameraya dönmüş bir adam ve yanında yere bakan tanıdık bir yüz belirdi. Derken mercek, yerdeki betona yöneldi; bağrış çağrış, koşuşturan ayaklar ve en sonunda yarısı gri granit mermeri gösteren görüntüye, adeta bir karınca sürüsü gibi dağılmış insanlar karıştı.

Zafer Başkomiser o tanıdık yüzü hemen seçti. Tarım ve Orman Bakanı Süleyman Kaynak... Evet, ekranda beliren kişi, o Tarım ve Orman Bakanı Süleyman Kaynak'tı. Yıkılmış sandalyeye doğru dönen. Yandan görse bile Zafer Başkomiser bakanı tanıdı. Ancak patlayan tüfek ve ortalığı saran hengame yüzünden başka bir şey seçememişti. Ekranda dönen karıncalardan başını kaldırıp Emniyet Müdürü'ne baktığında müdürün kendisini dikkatle izlediğini görünce, refleksle derlenip toparlandı. Müdür:

“Evet Zafer, yeni vakan hayırlı olsun.”

“Vaka derken?”

“İzledin ya” dedi müdür, gerginliği ve sabırsızlığı sesine yansımıştı.

“İzledim de...”

“O patlayan tüfek boş değilmiş.”

Başkomiser oturduğu yerden dikleşti. “Kuru sıkı değil miymiş?” dedi.

“Değilmiş. İşin kötüsü, ekranda devrilen sandalye var ya... Aha, o sandalyede o ilçenin belediye başkanı oturuyormuş,” dedi.

Müfettişler...

İvedilikle çağrılmaları...

Ekranda görüp tanıdığı bakan...

Patlayan silah, karmaşa, hengâme...

Müdür bey daha sözünü bitirmeden Zafer başkomiserin beyin nöronları çoktan ışıık hızına fark atmaya başlamıştı ki... Müdür:

“Videoyu başa alıyorum tekrar seyredin” dedi. Heybetli Efe, tekrar zeybek havası eşliğinde gösterisine başlamıştı. Odadaki herkes pür dikkat televizyonu izliyordu. Silah patlayıp kadraj bakana doğru dönünce, bir de yıkılan sandalyenin ön ayağının üzerindeki ayakkabının tabanını görünce Zafer başkomiserde eksik parça tamamlanır gibi oldu. Ekranı karıncalanmalar kaplayınca müdür, ekrana kilitlenmiş adamlara döndü.

“Gördünüz değil mi?” dedi.

“Bakanı mı?” dedi Zafer Başkomiser.

“Yalnızca bakan değil. Yanındaki ayakkabıyı gördünüz mü?” diye sordu müdür.

“Gördüm müdürüm.”

“O zeybek bozuntusu belediye başkanını vurmuş. Adam mevta.”

“Demeyin” dedi Osman Komiser şaşkınlıkla. Müdür:

“Dedim bile.”

Zafer Başkomiser araya girdi. “Ama hiç duyulmadı.”

“Tüm gücümüzle sansürlüyoruz ama kokusu yakında çıkar. Zaten bölge çoktan çalkalanıyor. Sonuçta herifçioğlu, ilçenin kurtuluş gününde, binlerce kişinin önünde belediye başkanını öldürmüş. Eli kulağında bir iki güne kalmaz medyaya düşer, tüm kanallarda seyredilir” dedi. Zafer başkomiser:

“Müdürüm kazaya benziyor” deyince müdürün bir an yüzü değişti.

“Al işte! Ben de senin ilk izlenimini merak ediyordum. Bana da öyle geldi” dedi. Zafer Başkomiser:

“Kaza gibi gözükse de tüfeğin dolu olması anlamsız. Bu tür gösterilerde bunca insanın içinde elde dolu tüfekle bu gösteri yapılmaz. Ben tesadüflere pek inanmam. Bunun altında bir bit yeniği ararım.”

“Helal başkomiserim de tüfek dolu değil. En azından bizim anladığımız manada” deyince odada bir mırıldanma, kıpırdama oldu. Boş tüfekle adam mı vurulur?

“Müdürüm dediğinizden ben hiçbir şey anlamadım. Tüfek dolu mu? Boş mu? Mevta o tüfekten çıkan saçmalarla öldürüldüyse dolu, yok o tüfek ateş aldığı anda senkronize başka biri ateş ettiyse onu bilemem, ya da susturucu falan. Yoksa keskin nişancı mı?”

“Yok Zafer, mevtayı öldüren o izbandut efe.”

“O zaman tüfek dolu değil miydi?” diye sordu Zafer Başkomiser tekrardan.

Müdür:

“Değil. Yani. Herif, başkan tek bir tespih tanesi ile öldürmüş.”

“Tespih tanesi mi?”

“He ya. Bildiğimiz bir tespih tanesi. Hem de direk tam kalbine.”

“Müdürüm inanın ben dediğinizden hiçbir şey anlamadım. Bunca yıllık cinayetciyim, gördüklerimden sonra beni hiçbir şey şaşırtmaz derdim. İnanın anlattıklarınızı çözümlemekte zorlanıyorum.”

“Zorlanacak bir şey yok. Her şey ayan beyan ortada. Olay bir sürü görgü tanığı, kameraların önünde cereyan etmiş. İlçenin kurtuluş günü etkinliklerinde zeybek gösterisinde çakma efe performans sergilerken, dengesini kaybedip düşüyor. Kuru sıkı olması gereken tüfeği kazara ateş alıyor ve belediye başkanını kalbinden vurup öldürüyor. Olay bu.”

“Müdürüm tesbih tanesini unuttunuz.”

“Tabi bir de o var. Elemanın dediğine göre tüfeği doldururken bileğindeki tespihin ipi kopmuş yani o koduğumun tespih tanesi kazara namludan içeriye girivermişmiş. Müfettişlerle dört beş kez tekrar tekrar seyrettik. Her şey kaza gibi görünüyor” deyince Zafer Başkomiser müdürün sözünün arasına giriverdi.

“Müdürüm bu kadar tesadüf, kazara beni işkillendirir” dedi.

“Bir seni değil beyefendiyi de işkillendirmiş. Zaten tüm bu curcuna buradan patlak verdi. Acaba o tespih tanesi kazara bakana değil de başkana mı isabet etti falan...” deyip sustu. Sonra tam çakma efenin düştüğü yerde, ileri geri sararak ekranı ayarlayıp oynattı. Sonra ağır çekim tekrar oynattı. Sonra tekrar karıncalanmaya kadar oynattı. Kumandayı masaya koyup koltuğuna oturdu.

“Müfettişlere de kanaatimi söyledim; Adam dengesini kaybedip düşmüş veya herif zeybek değil oscarlık oyuncu. Kafasını kaldırdığındaki şaşkınlığını gördünüz değil mi? Ama olayın

profesyonellerce ele alınmasını istiyorlar. Bakan orada, belediye başkanı da iktidar partisinden olunca olay bir numaraya kadar gitmiş. Şimdi gelelim sadede. Benim ne düşündüğümün bir önemi yok. Hemen yarın tüm ekibinle ilçeye gideceksin. Bu olayı, tüm ayrıntılarıyla en küçük bir şüphe kalmayacak şekilde soruşturacaksın. Görev emrin ve yetki belgelerin sabaha hazır. Yetkin sınırsız. Her şeyi günlük olarak direkt bana rapor edeceksin. Anlaşılmayan bir şey var mı?”

“Emredersiniz müdürüm de burada soruşturduğumuz vakalar” vardı dedi Zafer Başkomiser. “Zafer!” diye sesi yükseldi. “Vakan bu. Gerisinin bir önemi yok. Metrodaki vaka mı? Onu Onur’a devret.” dedi.

Zafer Başkomiser “Bir de...” diye ekleyecekti ama müdür sözünü kesti.

“Zafer ya sen anlamıyorsun ya da ben anlatamıyorum. Elinde ne varsa Onur komiserine devret. Bu olay bizim için hayat meyat meselesi nesini anlamıyorsun? Başka bir gerekçe duymak istemiyorum. Al bu sanığın ilk sorgusunda anlattıkları” deyip masanın Zafer Başkomiser’in olduğu tarafına turuncu bir dosyayı itti.

“Yarın sabah her şey hazır olur. Beni beklemeyin. Zehra sekreterden alıp yola koyulun. İyi haberlerinizi bekliyorum. Zaten varsa kazara bir bok sen onu bulur ortaya çıkarırsın. Hadi selametle” deyip elini havaya kaldırdı. Toplantının bitmiş olduğunu odadakilere ilan edince herkes hareketlendi. Zafer Başkomiser masadan aldığı turuncu dosya elinde, ekibi de önünde tam kapıya varmak üzereyken müdürün arkadan kararlı sesi duyuldu.

“Başkomiser unutma hayat mayat meselesi” deyince Zafer başkomiser ardına dönüp “elbette veya emredersiniz” der gibi başıyla müdüre selamını verip kapıdan çıktı. Az önce kafasını kurcalayan ‘acabalar’a dar gelen koridor, şimdi de daha başka acabalarla üstüne üstüne geliyordu.

İlk konuşan Osman oldu:

“Abi, bence kaza,” dedi Osman. Halil de başkomiserlerine, Osman’la aynı yönde kanaat belirtince Zafer Başkomiser:

“Oo beyler, siz vakayı şimdiden çözdünüz. Aykırı beyana ne oldu? Yani kılçıklık bana mı kaldı?” dedi. Grup asansöre doğru hem yürüyor hem de ilk izlenimlerini dile getiriyorlardı. Aykırılık, kılçıklık ekip içinde geliştirip uyguladıkları bir yöntemdi. Bir olay karşısında herkes hemfikir olsa bile içlerinden birisi aykırı fikir beyan etmek durumundaydı. Tüm ekip olay açığa çıkmasıya kadar aynı fikirde olamazdı. Farklı bakış açısı olmak durumundaydı. Hatta soruşturma bitip her şey açığa çıktığında doğru yaklaşım ödüllendirilirdi. Öyle madalya falan takılmazdı. Yemek, pavyon gibi basit ama onurlandırıcı ödüllerd. Ödülün ne olduğunun önemi yoktu önemli olan doğru bakış açısıyla ödüle ulaşmaktı. Bu keşfedip aralarında oynadıkları ve büyük zevk aldıkları bir oyundu. Basit görünse de bu geliştirdikleri yöntemden birçok vakanın aydınlanmasında büyük yararlarını görmüşlerdi. Hatta onları efsane yapan en önemli etkenlerden biri bile denilebilirdi. Zafer Başkomiser:

“Madem kılçık benim bence cinayet. O çakma efe her şeyi planlayıp mükemmel uygulamış. Bu kadar tesadüf bence akla zarar. Düşünsenize tespih tanesi ile adam öldürmek, duyulmuş görülmüş şey mi?” deyince Harun:

“Bu bile olayın kaza olduğunu ispatlar. Öldürecek adam tespih mi kullanır? Koyar dom dom kurşununu, patlatır adamın şarap çanağını” dedi. Halil:

“Hem birini vurmayı planlayan adam bunu onca insanın önünde mi yapar? Bence bu olay bal gibi kaza” deyince gelen asansöre ekibin binmesini bekleyip, herkes yerleştikten sonra Zafer Başkomiser:

“Tespah tanesini nereye koyuyorsunuz peki? Tespah tanesinin ne işi var namluda?” diye sorunca Osman:

“Valla o iş benim de pek aklıma yatmadı. Neyse dosyayı bir okuyalım bakalım bizim efe neler demiş” dedi.

Cinayet Büro Amirliğinde, Başkomiser Zafer’in makam odasında, Komiser Yardımcısı Harun ve Polis Memuru Mehmet’in de katılımıyla tüm ekip tamamlanmış, yaklaşık üç saattir eldeki en büyük kanıt, kısa film defalarca izlenmiş, küçücük bile olsa bir ipucu aranmıştı. Lakin her ne şekilde seyir etseler de, akla mantığa ters gelen minnacık bile olsa bir farklılık görmemişlerdi. Öylesine ki, namlunun ucundan ateş yumağında çıkan tespah tanesinin karartısına kadar ulaşmışlardı. Her şey olağandı. Müdürün vermiş olduğu dosyada bulunan ilk ifade tutanaklarını kelime kelimesine inceleyip kafa yordular. Sanığın ifadesinde kaza diyordu. “Nasıl oldu da düştüm, tüfek nasıl ateş aldı zerre farkında değilim” diyorduGörgü tanığı olarak meydana bulunan, görevleri gereği olay yerine çok yakın olan polis memurlarının ifadeleri de izledikleri kısa film ile bire bir uyuşuyordu. İşin kötüsü, Cinayet Bürosu’nun vaka kılçıklık görevini üstlenmiş, Sansar lakaplı Başkomiser Zafer, olayın iyi planlanmış bir cinayet olduğunu bir iki kez söylemeye denese de, onu iyi tanıyan ekip üyeleri hal ve hareketlerinden onun da kendileriyle hemfikir olduğunu anlamışlardı. Akşamın ilerleyen saatlerine kadar Aydın’ın Karacasu ilçesi ve merhum belediye başkanı ile ilgili internet üzerinden bulabildikleri tüm bilgileri topladılar. En sonunda, sabah erkenden buluşmak üzere ayrıldılar.

BÖLÜM 2

Ben Hasan, namı değer Zeybek Hasan,
Efelerin harmanlandığı Aydınli,
Harman olup savrulduğu Karacasu'lu,
Mesken tuttuğu karıncalı,
Kara yağız Yörük Hasan.

Narasıyla kuşlar havalandıran,
Çizmesiyle tepeleri kaydıran,
Bakışıyla yürekler titreten.

Namerde korku salıp kaçıran,
Garibana kollayıp doyuran.
Hüküm verip adalet dağıtan,
Baş verip kelle alan.

Selvi boylu, kartal bakışlı,
Er meydanında has pehlivan.
Kaması yağlı, kan,
Tabancası barut kokan.

Cengaver, yiğit, aslan parçası,
Kötüye gaddar, mazluma yufka.
Karıncayı incitmez,
Vurdu mu dizi, karıncalıyı titretir...

Bekle, babayı titretir. Ne çok isterdim ki, adıma böyle destanlar yazılsın, türküler yakılsın. Hayal ile gerçek bağdaşmıyor. Ne kadar uğraşsan da karışmıyor. Oysa ben, Aydın ili Karacasu ilçesinin Karıncalı Dağı'nın engebeli tepelerinden birine savrulmuş تنها Yörük köylerinden Kırkışıklı Köyü'nden Hasan Pehlivan'ım. Namı değer Zeybek Hasan. Destanım hayali olsa da, bir yanlış, bir doğru. Üç yanlış bir doğruyu götürür sistemde; ne yazık ki yanlışlarım doğrularımdan daha çok. Köylüyüm. Garibanım. Kimsesizim; tabi bu varlık ve güç anlamında. Yoksa ikisi kız, beşi erkek, toplam yedi kardeşiz. Babamız Reçber; küçükbaş hayvancılığı yapıyoruz. Çobanlık ata mesleğimiz. Köyümüz, köyde denilmez ama engebeli araziye dağılmış, topu topu dokuz hanenin olduğu bir dağ yerleşkesi. Yörüğüz hem de has yörüklerden. Keçi, teke gibi kokarız. Ellerimiz nasırlı, vücudumuz sıırım kaslı. Eksik dişlerimiz sarı, bakımsız. Dıştan pörsük, yamalı; lakin teke kadar da dayanıklı, sağlıklı. Dağ havasından yanık, gül yanaklı. Patlamaya hazır, kızıl damarlı.

Güneş yanıklı.
İngiliz ponturlu.
Lastik ayakkabılı.
Gariban, fakir, bir o kadar da sefil.
Yokluk bolluğunda yüzen.
Utangaç, sıkılğan.
Asosyal.
Kesik kesik, zorlanarak konuşan.
Saç-sakal karışık.
Ense çizgisi olmayan.
Dışı kirli, içinde mis gibi tertemiz.
Dağ rüzgarları taşıyan.
Başboş, bir o kadar da gururlu.
Anlı eğik, başı dik.
Az konuşup, çok dinleyen.
Halinden sıkılğan.
Gaddarlık ile cömertliği harmanlayan.
Çoban.
Oduncu.
Gelişine yaşayan.
Fukaralığa mecbur.
Özgür dağ insanları.

İşte benim asıl destanım herhalde böyle yazılırdı. Yedi çocuklu bir ailenin, sondan üçüncü çocuğu. Çocukken budak kaçmasından mütevellit tek gözü kör olan Kör Hüseyin lakaplı babamı ben daha sekiz yaşlarında iken kaybettik. Babamın tüm yetki ve sorumluluklarını abimler ve annem devraldı. Zor olan yaşam şartlarımızda baba sevgisi haricinde pek bir eksikliğini hissetmedik. Hatta bazen otorite karmaşasından dolayı bir tık fazlasını yaşadık diyebilirim. Yöre deyimiyse dul garı çocuklarıydık. Lakin annem yaşının en az on on beş yaş fazlasını gösterdiği için ve elinde olan yedi çocukla beraber ne taliplisi çıktı, ne de öyle bir isteği oldu.

Çobanız. Yüz başa yakın küçükbaş hayvanımız, iki ineğimiz, bir beygirimiz sekiz on tavuğumuz var. Evimizin arazisinde kendi yiyeceğimiz kadar sebzemizi yetiştiriyoruz. Eve iki kilometre kadar uzak tarlamıza arpa buğday ekıyoruz. Tarlamız kıraç, engebeli. İçinde bir takım meyve ağaçlarımız var. İşin özeti otun bokun içinde yaşayıp gidiyoruz. O ota boka kurban olayım. Üç gündür tıklmış olduğum nezarethanede yatmış olduğum pis tahta aralıklı bankta, iki elim başımın altında, rutubet çizgili kirli sıvasız tavana bakarak, dağ evimizi düşünüyordum. Karakolun sıra dışı gürültüleri ve boş algılar eşliğinde öylece tavana bakıp, sararmış rutubet çizgilerinden dağ şekilleri çizmeye çalışıyordum. Üç gündür görünmeyen bir el gelip yüreğimi kavramış, özgür ruhumu acımasızca sıkıyordu. Mahpusluk ne zor şeymiş; hele benim gibi özgür ruhlara. Üç gündür yerde miyim gökte miyim bilmiyorum. Hele hele ne kadar kafamdan atmaya çalışsam da, olabilecek en kötüler aklıma geldikçe nefes almakta zorlanıyorum. Tabi bir de burada her şeyi bilen otorite polisler. “Kazadır fazla almasın diyen de var, belediye başkanını öldürmüşsün en az yirmi dört yıl yersin” diyen de. Ben üç günü kaldıramadım ki fazlasına nasıl dayanayım? Yüreğimin üzerine bir deve oturdu kalkmıyor.

Yemeden, içmeden kesildim. Yiyorsam istemsizce, tatsız zevksiz anca zorunlu olduğu için yiyorum. Ortam korkunç. Her yer pislik içerisinde. Bizim ağıl buradan daha temiz. En azından doğal. İlçenin çevre köylerinden nezarete girip çıkanlar oldu. Olay ilçede bomba etkisi yapmış. Otuz yedi köyü olan küçük ilçede insanların çoğu birbirini tanır. Oturup şahsen tanımasa da simaen veya ortak tanışıklar vasıtası ile bile, iki üç kelimeden sonra kimdir, necidir tüm şecere ortaya dökülür. Zaten herkes Reçber, köylü. Öyle çok çeşitlilik, çıban başlığı yoktur. Herkes Hasan, Üsen, Amet, Memet. İnsanları ayırtıran tek şey lakapları. Sarıbaş, Kör Hüseyin, Kıymık Mehmet gibi. Yıllar önce ölen babam Kör Hüseyin belki şu an en çok anılan isim. Kör Hüseyin'in oğlu Zeybek Hasan. Benim lakabım öyle efe yapılı olduğumdan değildir. Efelik kim? Biz kimiz? Efelik mayadadır o maya da bizde ne gezer? Lakabım oldum olasıya iyi zeybek oyunu oynamamdan gelir. Neyse...

Nezarethanenin dar soğuk duvarları üstüme üstüme geliyor. Üç gündür tek değişimim karakolun bağırış çağırışları, yükselip alçalan sesleri. Dört kez sorguya götürdüler. Onlar sordu. Ben cevapladım. Halihazırda cmk avukatı da atamış. Süklüm püklüm, yeni mezun genç bir kız. Aşağı dere köyünden. Karşımızdaki yamyamlara karşı biz ikimiz, kanaatimce çok saf ve cılız kalıyoruz. Sorguda ara sıra kulağıma bir şeyler söyleyerek ifademi yönlendirdi. Onun haricinde elinden hiç bir şey gelmedi. Yanında kendisiyle hiç uyuşmayan ciddi çantası ile yanımızda oturdu durdu. Başkomiser bazı soruları tekrarlardı. Aklına yatmayanları tekrar sordu. Ona göre ifade tutanağına yazdı. Avukat okudu, “imzala” dediler. Genç avukatım da başıyla onay verip imzalayacağım yeri parmağı ile gösterince, imzaladım.

Tüm özgürlüğümü yitirmiştim. “Gel “dediler gittim. “Otur” dediler. Oturdum. “Kalk” dediler kalktım. “İmzala” dediler. İmzaladım. Onlar söyledi. Ben yaptım. Onlar ne dedilerse yargılayıp sorgulamadan yaptım. Yargılanan da bendim. Sorgulanan da... Zaten pek soracak bir şey de bulamadılar. Her şey yüzlerce kişinin önünde alenen olup bitmişti.. Nesine sorgulayacaklardı ki?

Polis Hamdi anahtarları şaklata şaklata geldi. Anahtarları deliğe sokarken:

“Kalk, hazırlan sorguya gideceksin” dedi. Hemen doğrulup kıyafetime çeki düzen verdim. Şakırdayan anahtarların eşliğinde, nezarethanenin kapısı gıcırdayarak açıldı. Hamdi Polis önde, ben arkasında gidiyordum. Köşeye dönünce şişman, yaşlı İbrahim Polis de benim ardıma geçti üst kata çıktık. Karakoldaki herkesin gözü üstümdeydi. Mırıldanmaları, fısıltıları duyuyor dedikodu gürültülerinden bazı kelimeleri seçebiliyordum. Zaten tanımadığım kimse yok. Gördüklerimden adet üzere selam vermelerini bekler gibi halim var lakin herkes put gibi. Bana mı bakıyorlar yoksa öcüye garip bir yaratığa mı bakıyorlar belli değil. Tam giriş katından geçerken dışarıya göz atar gibi oldum Şişman İbrahim:

“Hasan sallanma” deyip eliyle hafiften itince, bir an gelen göz özgürlüğüm gitti tutsaklığım geri geldi. Merdivenden çıkıp ara kat koridoruna yönelince koridorun ne kadar kalabalık olduğunu fark ettim. Şaşkınlıkla duraksadım. Polis İbrahim “Hasan sallanma dedim” deyince iki yana fermuar gibi açılan resmi, resmi olmayan polislerin arasından yürüdük. Buradaki bakışların farklılığını anlamamak için kör olmak lazımdı. Sanki koridor koridor değil iki yana açılmış şüphe deniziydi. Ortadaki kapının önüne gelince durduk. Burada tanımadığım adamlar vardı. Her hallerinden bizim buralı olmadıkları belliydi. Karakol amiri, komiserler bile el divan

duruyor gibiydiler. Yabancılardan biri kapıyı çalıp, cevabını bile beklemeden kapıyı sonuna kadar asılıp kapıyla paralel halde durunca içerde tanımadığım üç kişinin daha beni beklediğini gördüm. Polis Hamdi kelepçemin tek tarafını açıp sandalyeye oturmamı istedi. Çözdüğü tarafı masanın üzerindeki yarı dikdörtgen demirden geçirip kilitleyip kapıya yöneldi. Kapıda bekleyen kapıyı dışardan kilitleyince tanımadığım üç sivil polis ile baş başa kaldım.

Odaya gele gide alışmıştım. Filmlerde gördüğümüz sorgu odalarını andırıyordu. Karanlık. Karşı tarafta bir ayna. Yukardan masaya aydınlatan asma köreze bir lamba. Üç tane de yarı siluetli sorgu polisleri. Ben etrafı inceleye durayım odadaki pozisyonlarından, hal ve hareketlerinden polisler de beni inceleyip gözlemliyorlar. Kısa ama bana çok uzun gelen bir durağanlık yaşadık. Dışarısı mahşer koridoru içerisi ise psikolojik baskının çok olduğu, kasvetli bir atmosfer. Derken karşımda yaşlıca duran polis bu sessizliği bozdu.

“Sen Efe misin?” diye sordu. Ne alakaysa? Böyle soruya ne cevap verilir ki? Baktı benden ses yok:

“Sen efe misin diye sordum? Sana niye Zeybek Hasan diyorlar” diye sorusunu açarak tekrarladı.

“Yok. Artık efelik mi kaldı? İyi zeybek oynadığım için bu lakabı taktılar” dedim.

“Böyle güzel bir lakap sırf güzel zeybek oynuyor diye verilir mi?” diye sordu.

“Bilmem” dedim.

“Boylu poslu, kara yağız adamsın, bence sende efelik var” dedi.

“Yok abi efelik kim? Biz kim?”

“Nedir ki efelik? Biz Ankara da duyarız ama daha bu yaşıma geldim henüz bir efe görmedim. Sizin buralarda bolmuş ondan. E sende bakınca...” deyince:

“Efeliğin boyla posla bir ilgisi yoktur” dedim. Adam şaşkınlıkla:

“Allah Allah” çekti.

“En meşhur Yörük Ali Efe’ye bakın; toy, kendi halinde bir yörük gencidir. Heykelini görmediniz mi? Bıyığı bile terlememiş gibidir” dedim.

“Yani ne demeye çalışıyorsun?” diye sordu.

“Efelik mayadadır. Efe olunmaz, doğudur. Efelik yürek işidir,” dedim.

“Sende o yürek var mı?”

“Ne gezer...Zannetmem.” dedim. Sesim kısık çıkmıştı.

“Nasıl zannetmem?” dedi. Sorgu memurunun kaşları çatıldı, nefesi yüzüme vurdu.

“Sen kalk koskoca belediye başkanını, sürmanşet alemin önünde öldür; sonra da ‘ne gezer, zannetmem’ de. Bu mu senin lafın? Nesine inanalım senin?”

“Valla benimki kazaydı. Bir kasıt yoktu,” dedim.

“Zeybek efendi, o nasıl kazaymış öyle? Adamın kalbini paramparça etmişsin,” dedi.

“O kazaydı” dedim.

“Değildi!” sesi netti.

“Herkes gördü,” dedim. “Dengemi kaybettim, tüfek ateş aldı.” O anı hatırlayınca içimde bir yer hala ürperiyordu.

“Dengesini kaybetmişmiş...” dedi alayla.

“Hem sen niye herkes gibi oynamıyorsun da elinde tüfekle oynuyorsun? Kaç tane zeybek seyrettim; hani tam teçhizatlılar ama kimsenin elinde tüfekle, onca insanın içinde böyle garip hareketler yaptığını görmedim.”

“Benim oynadığıma ‘Baskın Zeybeği’ derler,” dedim.

“Baskın Zeybeği mi?” dedi.

“Evet,” dedim. “Tüfekle benim oynadığım şekilde oynanır.”

“Dolu tüfekle mi?” dedi, gözlerini kısarak.

“Hayır. Kuru sıkı, boş tüfekle”

“Koduğum... o zaman sen niye dolu tüfekle çıktın ortaya?” dedi, sesi bir anda yükselip odanın duvarına çarptı.

“Tüfeğim dolu değildi,” dedim telaşla.

“Ne demek dolu değildi? Mevtayı boş tüfekle mi vurdun?” dedi.

“İnanın bilmiyorum,” dedim boğazımdaki düğümü yutarak. “Kendi ellerimle doldurmuştum. Kuru sıkıydı. Oyunun sonunda havaya sıkacaktım.”

“Len delirtme adamı!” dedi, masaya avucunu vurup. “Kuru sıkıydı da adamı kim vurdu? Saçmalar senin tüfeğinden çıkmadı mı?”

“Orasını ben de anlamadım,” dedim. İçimdeki şaşkınlık kelimelerime bile bulaşıyordu.

“Söyle bakalım... niye vurdun adamı?” dedi.

“Abi, ben kimseyi vurmam,” dedim.

“Başkanı sen vurmadin mı?” dedi.

“Ben vurdum,” dedim. Gözlerim kendiliğinden yere indi.

“E o zaman söyle niçin?” dedi.

“Abi... ben vurdum ama öyle bir kastım yoktu,” dedim çaresizlikle. “Kazaydı.”

“Sen onu külahıma anlat. Hadi uğraştırma beni bak. Ya bana adam gibi olayı anlatırsın, ya da bak ardında duran var ya” Daha cümlesi bitmeden, kafamın ardına bir şaplak indi. Kafamı çeviriyordum ki bu seferde büyük bir el yüzümü kavrayıp, canımı yakarcasına sıkıp masaya doğru geri döndürdü.

“Tanıştırayım. Komiser yardımcısı Harun, ona anlatırsın meramını. Uyarmadı deme o pek bana benzemez. Sakladığını sakladığın yerden, konuşmamakta ısrar edersen de ciğerini söker alır ona göre. Şimdi anlat bakalım” dedi.

“Abi... neyi anlatayım?” dedim titreyen bir sesle.

“O günü,” dedi.

“Anlattım ya...” dedim.

“Neyi anlattın oğlum?” dedi, sabrı taşmış gibi. “Daha on dakika olmadı geleli.”

“İlk gün... İlker müdürlere sorguda anlattım”

“Sen hele birde bize anlat bakalım” dedi.

“Nereden başlayayım?” dedim.

“En baştan,” dedi, gözlerini üzerime çivi gibi çakarak.

“İlçenin düşman işgalinden kurtuluş günüydü. Bakan da katılacağı için tören hazırlıkları günler öncesinden başlamıştı. Mevlüt Başkan, tüm hazırlıkları bizzat denetleyip yönlendiriyordu. Beni de yanına çağırarak Baskın Zeybek’ini oynamamı hatta bakan geleceği için tüfeğin barutunu bir tık fazla koymamı emretti. “İyi ses çıksın bakanın önünde dağları kavuşturuverelim” dedi. Ben de internetten Baskın Zeybek’ini çalıştım. Bilip beğendiğim figürlerden bir koreografi hazırladım. Hatta makam odasında ona gösterdim de. Çok da beğendi. Tören günü gösteri sıram geldiğimde performansımı sergilemek için anonsla çıktım. Her şey gayet güzel gidiyordu. Ne olduysa o ters dönme atik hareketinde oldu. Dengem kayboldu düştüm. Düşerken tüfeğim ateş almış. Barutu başkanın istediği gibi fazla koymuştum.

Hani barutun ateşi yaktı desem ondan adam ölmez. Hem başkana çok yakın da değildim. İnanın nasıl bu oldu zerre anlamadım. Diyeceklerim bu” deyip karşımdaki polise baktım.

“Tüfeği kim doldurdu.”

“Bilmem”

“Ne demek bilmem. Sen barutu fazla koydum kendi elimle doldurdum demedin mi?” sesi sertleşmişti.

“Onları ben yaptım. Kendi elimle doldurdum ama kuru sıkıydı. Saçma bilye falan koymadım.”

“Hadi her şeyi anladık inanmadık da... De ki inandık. Oyunun sonunda sıkacağım dedin niye oynarken horozun açtı be adam!”

“Abi” dedim, iyice bunalmış halde. “Dedim ya... Başkan her şey mükemmel olsun istiyordu bundan dolayı oyunun sonunda horozu açmak için duraksamak istemedim. Atik den önce dönerken horozu kaldırmıştım. Nerden bileyim böyle olacağını?”

“Tüfeği ne zaman doldurdun?” diye sordu.

“Gösteri sabahı meydana gitmeden.”

“Nerede doldurdun?”

“Bizim evin bahçesinde... dut ağacının altında.”

“Bir yere bıraktın mı?”

“Hayır,” dedim. “Hep yanımdaydı.”

“Kuru sıkıydı, yalnızca baruttu...?” dedi inanmadığı her hâlden belli.

“Evet, yalnızca kuru sıkı barut koydum” dememle ardımda bulunan polis kafamı hunharca itti.

“Bana bak kıçımın zeybeği!” diye bağırdı. “Adam gibi anlat şu işi! Senin o takma bıyığını götüne sokar, etek giydirir, seni zennî yapar; oynata oynata ilçenin meydanında gezdiririm!” deyince benim tüm kimyasallarım fokurdadı.

“Abi yemin ederim her şey anlattığım gibi oldu. Ne bir eksik, ne fazla...” deyince o sırada çapraz köşede oturan, o ana kadar tek kelime etmeyen en yaşlı polis ilk defa konuştu.

“Evladım iyi düşün sen. Bu tüfek doluyken hep yanında mıydı?”

“Yanımdaydı” dedim.

“Bir daha düşün” diye sordu ve bir sigara uzattı.

“Kullanmıyorum dedim. Yaşlı polis:

“Biz şimdi dışarıya çıkıyoruz. Sen o günü bir daha düşün, hatta yaşa o tüfek hep yanında mıydı?” dedi ve kafa işaretiyle diğer ikisini ardında alıp kapıya yöneldi. Demek ki bu ekibin başı bu ihtiyar diye düşündüm. Çakmakla sigarasını yakarken altmış üstü yaşta olduğu gözümünden kaçmamıştı.

Bol zamanın darlığında ekip tekrar geldi, tekrar tekrar onlar sordu, ben anlattım. Ben anlattım, onlar anlamadı. Tekrar tekrar sordular. İhtiyar ekip başının uyarıları ile tüfeği bir iki kez yanımdan ayırdığımı hatırlayıp onlara bildirdim. Başkanın kahvesini getirdiğimde, Topal Osman ikram çikolatalarını unuttuğunda, arabaya kadar götürdüğümde tüfek başkanın odasında kalmıştı. Başka da farklı kayda degecek bir şey yoktu. Yalnızca Harun denen adama şimdiden gıcık oldum. Adam canımı yakmak için hiçbir fırsatı kaçırmıyordu. Bir iki cevap verecek oldum el kol şiddetini arttırınca boyun eğmekten başka çare göremedim. Sorgu odası zamandan izole. Saat kaç, gece mi, gündüz mü, ne zamandır buradayız bende tüm zaman mefhumları yok oldu. Değirmencinin kör beygiri gibi aynı iz güdümünde dolanıp duruyoruz. Yemek yok. Su yok. Artık konuşurken kesik kesik cümleler kurmaya, kuruyan boğazımı ıslatmaya çalışıyorum. Yorgunluktan gözlerimin kaymasına engel olamıyorum. Harun

dallaması bu fırsatı kesinlikle kaçırmıyor şaplağı uygun gördüğü yerime patlatıyor. Sorgu artık sorgudan çıktı işkenceye döndü. Adamlar işlerinin ehliydi. Canımı, kanımı emip bitirdiler.

BÖLÜM 3

“Abi dokuz gündür neredeyse koca ilçeyi, tüm belediyeyi sorguladık. Hasan’ın anlattıklarında bir tutarsızlık yok” dedi Osman Komiser. Ekibin diğer elemanları da hararetle ortaya Osman’ı destekler açıklamalar döküyorlardı. Başkomiser Zafer:

“İyi hoş diyorsunuz da sizi rahatsız eden hiçbir şey yok mu? Yani her şey ayan beyan Hasan’ın dediği gibi mi?” diye sorunca Harun:

“Abi aynen öyle. Kamera kayıtlarından, tüfek odadayken girip çıkan herkesi sorguladık. Hiçbirinin ifadelerinde bir tutarsızlık yok. Tabi eğer başkan tüfeği doldurmadıysa ki hem niye saçma yerine tesbih tanesi koysunlar ki? Öldürmeyi planlayan adam tesbih tanesi mi koyar? Bu sizce de çok saçma değil mi?” deyince Osman:

“Abi niye Hasan’a tesbihten bahsettirmedin bunu da anlamış değilim?” diye sordu. Sansar Zafer bıçkın komiserine bakıp güldü.

“Sence niye olabilir? O tesbih tanesinin altında şeytan var da ondan. Eğer o tesbih tanesinden haberi var ise öyle ya da böyle mutlaka lafı oraya getirecektir. Lakin şu ana kadar tesbih ile ilgili bir şey söylemedi köftehor. Günlerdir sıkıştırıyoruz bu kadar dayandığına göre benim de ümidim kırıldı desem yalan olmaz” deyince Harun:

“E ne olacak? Dosyayı kapatıyor muyuz?” diye sorunca Zafer Başkomiser:

“Yok artık Harun onu da nereden çıkardın? Dosyayı kapatıyor muymuşuz?” dedi. Osman Komiser araya girdi.

“Abi müdür de sıkıştırıp duruyor. Herkesin kanısı, olayın kaza olduğu yönünde. Bakarsan her şey ortada. Bir sürü tanık var. Hepsinin ifadesi birbirini tamamlıyor. Zaten başkan da pek hayra alamet biri değilmiş. Benim gördüğüm ağlayanlar bile öyle candan ağlamıyor. Kaza diyelim bok yoluna gitsin pezevenk” deyince Zafer Başkomiser Osman’a:

“Başkanın nasıl biri olduğu hükmünü vermişsin bile. Peki Hasan için ne söylüyorlar? Onun için ne düşünüyorsun?”

“Bak başkomiserim o başka; daha Hasan için kötü bir şey duymadım. Hiç bir kimse, hakkında en küçük olumsuz bir şey demiyor. Hatta ne yalan söyleyeyim herkes başkandan çok Hasan’ın düştüğü durumdan üzgün” deyince Zafer Başkomiser:

“E bu bile sana garip gelmiyor mu? Hasan yaklaşık sekiz yıldır başkanın en yakın adamlarından biri. Şoförü, odacısı yeri gelince koruması hep yanı başında. Adeta herifin gölgesi. Bir tarafta edep, her şeyi ile düzgün Zeybek Hasan, diğer tarafta her yanından çirkeflik akan başkan ve bu ikili yıllardır yan yana. Hatta o kadar yakınlar ki birinin verdiği nefesi diğeri alıyor. İşte bu beni çok rahatsız ediyor. Burada bir tutarsızlık var. Beyler tüme gidemiyorsak tümünden geleceğiz” deyince Mehmet Polis:

“Başkomiserim ben dediğinizden bir şey anlamadım” dedi.

“Anlamayacak bir şey yok Mehmet, iki zıt karakter sekiz yıl bir arada durabiliyorsa burada bir bokluk vardır diyorum. Hiçbir şey görüldüğü gibi olmayabilir. Perdenin arkası bambaşka olabilir. Sonuçtan değil nedenlerden gidelim derim ben” dedi. Mehmet:

“Neyin nedeni?” diye sorunca Zafer Başkomiser gözlerini kısıp kaşlarını çatarak:

“Cinayetin herhalde!” diye sesini yükseltti. Osman Komiser:

“Abi sen bu kılçıklık olayını biraz abartmış olabilir misin? Ortada neden meden gözüküyor. Başkan Hasan’ı oğlu gibi severmiş yanından ayırmazmış. Ona belediyede iş vermiş. Hatta Hasan’ı baş göz etmek için bile uğraşmış. Aralarında en küçük tartışmayı gören duyan yok.

Hasan da “başkan veli nimetimdi durduk yere niye öldüreyim?” diyor” deyince Zafer başkomiser ayağa kalkarak.

“Beyler anladım siz kestirmeden kararınızı vermişsiniz ama bunun için henüz erken. Bundan sonrası için Hasan’a başkanın üzerinden yürüyeceğiz. Bakalım ne diyecek. Şimdi Harun sen Hasan’ı sorguya al. Bugüne kadar sorduğumuz sorular üzerinden onu iyi bir zorla, hatta hırpala, ez, yor. Benimle konuşacak kıvama getir. Sonra ben sorguyu devralacağım. Hadi oylanma. Bu olay fazla uzadı, kaldık buralarda. Osman sen de başkanın seçimlerdeki rakiplerine bir git onlardan başkan hakkında malumat topla. Mehmet sizde Halil ile belediyeye gidin belki gözden kaçırdığımız bir şeyler vardır” deyip toplantıyı sonlandırdı.

BÖLÜM 4

“Ya abi ikide bir kafamı itip durma. Kaç gündür aynı şeyleri sorup duruyorsun defalarca anlattım her şey anlattığım gibi eksiği fazlası yok” deyince Komiser yardımcısı Harun Hasan’ın kafasını daha bir sert öne doğru itip:

“ Ulan it senden mi öğreneceğim ne soracağımı?! On, yüz hatta, bin kez ben soracağım sen cevap vereceksin! Yok başka bir işin varsa onu bilemem” dedi alayla. Sonrasında devam etti. Söyle lan niye öldürdün başkanı?”

“Abi söyledim, kazaydı.”

“Hadi len kazaymış. Ne alıp veremediğin vardı adamla? Bize söylemediğin ne var? Yoksa adam seni kullanıyor muydu?”

“O ne demek şimdi?”

“Anla lan? İbne misin sen?” deyince Hasan sandalyeden doğrulmaya çalışsa da masaya kelepçeli eli onun gitmesine izin vermedi.

“Elim kelepçeli olmasa sana gösterirdim ibneliği!” deyince Harun gülerek iki adım geri attı.

“Ne lan, bu kadar kızdığına göre var sende bir şey. Bak oğlum benim anlayışında seni yargılamam; varsa bir şey rahat rahat söyleyebilirsin” dedi pişkin pişkin güldü. En son soru Hasan’ı deli etmeye yetmişti. Günlerdir sorulan her soruya sakinliğini muhafaza ederek cevaplayan Hasan, sonu gelmeyen aynı sorulardan artık bunalmıştı ki bir de adamın pis imaları bardağı taşırmıştı. Harun:

“Oğlum bak yordun bizi. Böyle devam edersen bize dosyanı savcıya göndermekten başka çare kalmayacak. Taammüden, adam öldürmekten yirmi dört yıl. Sıfır indirim. Artık sabır tesbihleri çekersin içerde. Tesbihin var mı? Lazım olacak” deyip tüm dikkatini Hasan’ın mimiklerine vermişti ki Hasan cevap vermeyince Harun Hasan’ın kafasını itti.

“Sana soru sordum lan, tesbihin var mı?” deyince siniri geçmemiş Hasan:

“Sana ne?” dedi. Harun Hasan’ın yüzünü ellerini içine alarak diğer eliyle cebinden çıkardığı tesbihin tanelerini ipinde sıkıp düzleştirerek Hasan’ın kafasına kafasına vurmaya başladı

“Söyledim sana ben soracağım sen cevaplayacaksın. Söyle şimdi tesbihin var mı?”

“Var” dedi.

“Nerde”

“Ne bileyim ben nerde?”

“Nerde lan tesbihin?” Harun yalnızca keyfiyetten soruyormuş numarası ile Hasan’ı zorluyordu.

“Kırıldı.”

“Tesbih kırılır mı lan?” diye bağırdı Harun

“İpi kırıldı. Evde” deyince Harun:

“İki kere iki?” diye sorunca Hasan önce bir küfür etti. Sonra:

“Dört, dört ,dört dört” diye takılı plak gibi tekrarlamaya başladı. Lakin Harun onu dinlemiyordu zira çoktan elinde telefonu odadan çıkmıştı.

“Abi tesbih kırılmış, evdeymiş” deyince Zafer Başkomiser:

“Ben eve gidiyorum ekip hemen eve gelsin. Sen de savcıdan tekrardan arama iznini al evi dolaş” dedi.

Bir saat sonra evi talan etmeye gerek kalmadan Hasan’ın tesbihi annesi tarafından poşet içinde kendilerine teslim edildi. Sorgu odasında Zafer başkomiser ve Hasan karşılıklı oturuyorlardı. Zafer Başkomiser:

“Bak Hasan on günü geçti aynı dar dairenin içinde döndürüp duruyorsun bizi. Artık dosyayı savcıya vereceğiz başka yol bırakmadın bize” deyip cebinden poşet içindeki tesbihleri masaya çıkarıp Hasan’a doğru itti.

“Artık hapiste sana lazım olur çekersin diye getirdim. İpi kırık lakin o da senin sorunun.”

“Amirim söylenecek her şeyi söyledim daha da diyecek bir şeyim yok.” Başkomiser sanki öylesine bakıyormuşçasına tesbih poşeti ile oyalanıyordu ki:

“Anlaşıldı. Keyfin bilir. Bu tespih nerede kırıldı eksik gibi duruyor” diye sorunca Hasan:

“Bayram günü verandada kırılmıştı. Orada düşmüştür” dedi.

“Bayram günü mü? Ne bayrammış ya? Tersinden mi kalktın ne? On adet var. Bunlar on üç adet olmaz mı? Üçü kayıp. Söyle nerde kırıldıysa söyleyeyim sizinkileri de getirsinler, eksik bir boka yaramaz.”

“Hemen veranda da dut ağacının dibinde kırıldı” deyince:

“Tamamdır” deyip Zafer başkomiser kapıya yöneldi.

Bir saat geçmemişti ki elinde iki kulplu çay bardağı ile sorgu odasına geri döndü. Çaylardan birini Hasan’a uzatıp:

“Şimdi bayram gününe geri gideceksin. Gördüğün karıncadan, kokladığın kokuya kadar hiç bir şeyi atlamadan anlatacaksın.”

“Siz de mi amirim. Yüzlerce kez anlattım” diyordu ki:

“Hasan tane tane, hiç bir şeyi atlamadan. Yok. Dur, mesela tesbihin bayram günü kırıldı dedin ama hiç bir ifadende tesbihten bahsetmemişsin.”

“Tesbihin bu olayla ne ilgisi var amirim? O gün tam tüfeği doldururken bileğimde takılıydı. Arpacığa takılıp kırıldı.”

“Bak işte hem de tüfeği doldururken. Hiç bir şeyi es geçmeden anlat bakayım nasıl kırıldı bu?”

“Biliyorsun tüfek eski dolma tüfeklerden, barutu koydum diğer elimde bez parçası vardı, çubuğu ileri bırakmışım tüfeğin namlusundan destek alarak oturduğum yerden kalkayım derken, bileğimdeki tesbihim tüfeğin arpacığına takılıp ipi kırıldı. Tesbih taneleri dağılıp kaybolmasın diye tutmaya çalıştım ama anlıyorum ki, yine de kaybolmuş. Saymadım bile.”

“Tesbih tanelerini nerede tutmaya çalıştın?”

“Takıldığı yerde tüfeğin namlusunun ucunda.”

“Peki hiç bir ifaden de bunu niye söylemedin?”

“Bunun konuyla ne ilgisi olacak ki? Ben siz tesbih tesbih demeseniz çoktan bunu unutmuştum. Hem yemişim tesbihine kaç paralık şey ki. Tek derdimiz tesbih mi şimdi?”

“İyi söyledin. Derdimiz tesbih. Gerçi kayıp üç taneden ikisini dediğin yerde verandanın altında bulduk.”

“Aman ne güzel?” dedi Hasan umutsuzca başını sallayarak.

“Kayıp üçüncüyü bulamadık.”

“Ya amirim ben neyin derdindeyim siz tutturmuşsunuz bir tesbih de tesbih...”

“Ama ben biliyorum son tesbih tanesini nerede olduğunu” deyince Hasan sanki bu gereksiz konunun uzamasından sıkılmış gibi imalı imalı:

“İyi Kel Hasan’a söyle de cami haporünden dellen ünlesin”

“O ne demek lan öyle?”

“Bizim köyün bir deyimi” deyince:

“Neyse. Sen dur nerde olduğunu öğrendiklerinde ona pek gerek kalmayacak, Türkiye duyacak” deyince Hasan, Zafer Başkomiserden gözünü ayırmadan sandalyede ardına kaykılarak:

“Neredeymiş o koduğumun tesbih tanesi?”

“Senin başkanın parçalanmış kalbinde...” dedi Zafer Başkomiser, kaşlarını çatarak.

BÖLÜM 5

“Başkomiserim vakayı sonuçlandırıyor muyuz? Dün gönderdiğiniz raporu inceledim. Bence her şey vakanın kaza olduğunu işaret ediyor. Bence dosyayı bu yönde kapatmanız makul gözüküyor...” Telefonun diğer ucundaki Ankara Emniyet Müdürü Zafer Başkomiser’e dosya ile ilgili kendi görüşlerini bildiriyordu. Gerçi soruşturma dosyasını kim okusa en tecrübeli cinayetçi bile muhtemelen aynı yönde görüş bildirirdi. Akla yatmayan, en küçük soru işareti barındıran bir durum yoktu. Görgü tanıklarının ifadeleri, olayın alenen yüzlerce kişinin gözünün önünde gerçekleşmesi. Hatta berrak kamera kaydının bile olması, ifadeler, sanığa yaptırılmış olan tatbikatlar her şey kaza diyordu. O tesbih tanesinin namludan içeriye girmesi, koca başkanın bir tesbih tanesi ile öldürülmesi en akla yatmayan şeydi; Lakin defalarca Hasan’a o tüfeği nasıl doldurduğu, tesbihin ipinin nasıl kırıldığı tatbikatı yaptırılmış ve sonuç her şey akla mantığa uygun gözüküyordu. Hasan oturduğu yerden barutu namludan içeri koyuyor, sıkıştırma çubuğunu yetişemediği için tüfeğin namlusundan destek alarak kalkmak istediğinde bileğindeki tesbih namlunun ucundaki arpacığa takılıp kırılıyor. Kopan ipten boşalan taneler dağılmasın diye mücadele veren Hasan namludan içeri giren tesbih tanesini görmüyor. Devamında çaputu koyup tüfeğin dolumunu tamamlıyor. En az on beş kez aynı tatbikatı yaptırıldılar bunun üç tanesinde namludan tane içeri girdi. Zafer Başkomiser Halil’e aynı tatbikatı tekrar ettirdi ve onda da bir tesbih tanesi namluya girdi. Zaten iki tesbih tanesini de verandanın altında bulmuşlardı. Görünen kazaydı. Tüm ekip de aynı görüşteydi. Bir Başkomiser Zafer’in kafasında anlamlandıramadığı sorular dolanıp duruyordu. Bu vakada farklı görüşü yani kılçık kendisiydi; ondan mı yoksa yılların tecrübelerinden mi bilinmez bir şeyler onu rahatsız ediyordu. Ne olduğunu kendisi de bilmiyordu. İlçeye geleli neredeyse iki hafta olmuştu. İlçe zaten küçücük avuç içi kadar yerdi. Neredeyse herkes birbirini tanıyordu. Soruşturmayı yapmak çocuk oyuncağı gibiydi. Herkesin her yerin ulaşılabilirliği çok kolaydı. Harika bir kovuşturma yapmışlardı. Neredeyse bayram günü o meydanda olan herkesle konuşmuşlardı. İlçe halkı kırsallığın tüm özelliklerini taşıyorlardı. Samimiydiler, yalan konuşmuyorlardı, merttiler, saklambaçlı eğri büğrü yolları bilmiyorlardı. Birbirlerini tanıdıkları için geri kontrol mekanizmasını çalıştırmak çok kolaydı. Birinin dediğini doğrulamak geri bildirim almak, hatta söyleyenin şeceresini öğrenmek anlıktı. Değil olaya karışanları, etrafında olanları, hatta ilçenin şeceresine kadar her şeyi şu iki haftada öğrenmişlerdi.

İlçe halkı saygılı iyi insanlardı. Kendilerine her konuda yardımcı olmak için adeta kendilerini yırtıyorlardı. Yani işin özeti sorulacak daha da soru kalmamıştı. Kaza denilip dosya kapatılsa en tepeden aşağıya kadar herkes rahatlayacaktı. Artık müdürün, yerel yetkililerin hatta ekibin diğer elemanlarının arzusu bu yöndeydi. Son günlerde bunu ayan beyan sık sık açığa vurur olmuşlardı. Şu ana kadar hep, ipe un sererek vakayı ilerletmişti. Artık diyecek bir şey bulmakta o da zorlanır olmuştu. Ekip de haklı olarak, on beş gündür çoluk çocuklarından ayırdılar. Büyükşehir insanlarıydı. Burası ise küçücük bir Ege kasabasıydı. İlçe meydanı bir taraftan diğer tarafa topu topu beş yüz altı yüz metre bir yerdi. Tüm alışveriş, sosyalleşme bu küçücük alanda oluyordu. Artık ekipte Americano kahve, Ankara simidi, Ankara geceleri gibi özlemler her fırsatta dillenir olmuştu. Hani profesyonellerdi. Gerekli olduğuna inansalar aylarca dağda

bile yaşarlardı; demek ki onlarda da her şey berraklaşmış daha da burada kalmaları için bir neden görmüyorlardı.

Peki kendisine ne oluyordu? Diğerleri ile aynı düşünmüyordu. Tüm göstergeler kaza diyordu. O da bunu farkındaydı da ... İşte bu da onu ciddi rahatsız ediyordu. Bir şey ki; o bir şeyin ne olduğunu kendisi de bilmiyordu. Kendinde oturmayan bir şey vardı. E boşuna Sansar demiyorlardı. Belli belirsiz anlamlandıramadığı bir koku alıyor ve o koku da onu çok rahatsız ediyordu. Müdürün telefonda bastırmalarına bir şekilde atlatıp kendisinden iki gün daha izin almayı başardı. Eğer hafta sonunda başka bir ipucu bulamazsa ki bulabileceğini kendisi de inanmıyordu soruşturma dosyasını kaza deyip savcılığa verecekti. Müdür oflaya pohlaya “tamam” dedi. Gerçi cinayet konusunda ülkede en güvendiği kişiyi sorsalar düşünmeden Sansar derdi. Bir nevi onunkisi yetkisine dayanarak tereciye tere satmaktı. Telefonu kapattıktan sonra Osman’ı odaya çağırıldı.

“Osman ben dolaşmaya çıkıyorum. Müdülden iki gün daha izin istedim. Siz de zaman öldürecek bir şeyler bulun. Halil'e söyle ifade tutanaklarını Mehmet ile beraber düzenleyip tamamlasınlar. Sen de Harun'la beraber soruşturma dosyasını ben yokmuşum gibi, savcıya gönderilecek şekilde tamamlayın. Önemli bir gelişme olmadıkça rahatsız etmeyin.”

“Hayrola abi ters bir şey yok ya?”

“Yok, yok yalnızca bunaldım. Biraz yalnız kalıp hava almaya ihtiyacım var. Biraz dolaşacağım.”

Karacasu.

Karıncalı dağların eteklerine sırtını vermiş şirin ilçe. Şirin olduğu oranda küf tarih kokan çok köklü bir yerleşim yeri. İlçe tarıma elverişsiz çok engebeli ve sarp bir arazide. Bundan dolayı tarım ve hayvancılıktan öte dericilik, bardakçılık, demircilik, dokumacılık gibi el sanatlarında çok gelişmiş. İlçe halkı esnaflığa ve ticarete kalıtsal yatkın. Bu da onları tarım ülkesinde bir nevi eğitilmiş gözü açık yapıyor. Zira ticaret yapan daha fazla insanla ve işle haşır neşir olduğu için, kişisel gelişimini daha da bir başka yapıyor. Bundan dolayı ilçe kuluçka merkezi gibi. Doğan, biraz büyüyen, daha da büyüüp serpmek için İzmir'e, Aydın'a hatta İstanbul'a gidiyor. Gidenler de ticarete evrimleştiği için açık denizlerde daha bir büyüüp serpmiyor. Ülke çapında ilçe kökenli bir sürü iş adamı var.

Başkomiser Zafer arabasını ikinci vitese taktı. İlçenin yaylası tabir edilen yukarı doğru, ağır ağır çıkarken, kilit taşlı geniş yayla yolunda sağda solda köy kasaba karışımı evleri, mandıraları seyrede seyrede zeytin, çağla ağaçlarının içinden yukarı doğru çıkıyordu. Yolla bahçelerin arasında bel yüksekliğindeki taş duvarlarla ayrılmış bakımlı tarlalardaki, henüz bilye kadar olan incirleri, dağ çiçeklerini, ağaçların gövdesine sürülmüş kireç badanaları renk cümbüşünü harmanlıyordu. Karıncalı dağının üzerindeki beyaz pamuk, bahar bulutlarının şekiller çizmesine hayranlıkla bakıyordu. Tüm bu kırsal tabiat kaosunda ne bulacağını bilmeden arayışa çıkmıştı. Farklı bakış açılarına ihtiyacı vardı. Gürültüsüz, dış etkilere kapalı kendisini rahatsız eden o kokuyu koklayabileceği bir ortama ihtiyacı vardı. Artık yolun sola döndüğü yerlerde ilçenin ve tüm vadinin manzarasını görebiliyordu. Sağ tarafta yüksek taş duvarın üzerinde Yayla Restoran, Manisalı'nın Yeri, meşhur kuyu kebabı yazısını gördü. Kafasını yukarı kaldırınca hemen taş duvarın üstüne dizilmiş üç adet masayı gördü. Güzel bir yer diye düşünüp arabayı taş merdivenlerin yanına park edip yukarı yöneldi. Restoran altı

masadan oluşan bir bahçede, salaş mı salaş virane yerdı. Ne masalarda oturan bir müşteri ne de ortada gezen biri vardı. Başkomiser bahçenin ortasına kadar gidip duvar kenarındaki masaların yanında durup aşağıya vadiye bakınca bir an manzaranın büyüüne kendine kaptırdı. Tüm vadi ayakları altındaydı. Karacasu keza aşağı doğru bayıra yayılmıştı. Karşıda Ege bölgesinin en yüksek dağı Babadağ, köyler, köylerin ovaları, karayolu, karşı dağlarda sıra sıra durmaz rüzgarı elektriğe dönüştüren rüzgar gülleri, bin bir çeşit ağaç, bitki habitatından oluşan tanrının muhteşem tablosunu seyrediyordu ki arkadan bir ses geldi. Geri döndü

“Buyurun beyim, henüz açık değiliz.”

“Selamın aleyküm bir şeyler yiyecektim” dedi Zafer.

“Buyurun amirim de buraların yabancısı olduğunuz belli. Bizim oğlağın kıvamına en az dört saat daha var.”

“Deme ya.”

“Valla amirim buralarda herkes bilir, biz harbi akşamcılardanız. Kuyu kebabı, bu anca akşam servis olur. Emme velakin siz oturun elbet ağıza atacak bir şeyler çıkartırız evelallah” dedi adam.

“Beni tanıyor musunuz?” diye sordu şaşkınlıkla Zafer Başkomiser.

“Sizi tanımayan mı var amirim? Bu aralar herkes sizden konuşur buralarda pek meşhur oldunuz.”

“Neyimizi konuşurlarmış?”

“Neyinizi olacak amirim. Malum olayı elbet. Milletin ağzı kese değil ki büzesin, herkes bir telden konuşur işte. Her neyse amirim henüz tanışmadık ben Ege, buranın sahibiyim. Siz de Zafer Başkomiser olmalısınız.”

“Evet. Sizinle daha önce karşılaştık mı?”

“Yok amirim, ben sizi tariflerden tahmin ettim. Ben bu kartal yuvasından aşağıya pek inmem. Yukardan seyredirim alemini. Alem de, alem yapacağım diye bana gelirler. Onların konuşmalarından bilirim sizi. Anladığım kadarıyla karnınız aç şimdi söyleyin bakalım size ne ikram edeyim.”

“Valla bilmem ki? Ne olursa şöyle atıştırmalık bir şeyler olur. Sana zahmet vermeyecek ne varsa.”

“Tamam amirim siz buyurun oturun” deyip en dipteki masayı gösterince manzaraya en hakim köşenin orası olduğunu daha oturmadan gördü. Sandalyesine yerleşene kadar Ege, kendisini yalnız bırakmadı. Masanın üzerini bir kontrol edip içeriye yöneldi.

Oturmuşum uçurum yamacına.

Seyrediyorum alemini:

Yeşili, kremit evlerin teneke sundurmalarını,

Güneş enerjileri kafalarını kaldırmış.

Dağlar sıra sıra, alacalı göreceli,

Yırtmış göğü beyaz sivri köy minareleri.

Dolambaçlı karayolları,

Geometrik tarla anlarının çizgileri,

Geçmiş yaşamların yıkık evleri,

Birbirine karışmış yaşamın sesleri.

Rekabette badem, incir;

VarıŖa çoktan varmıŖ zeytin.
Koca vadi, eski Ŗehir,
Sağa sola serpilmiŖ köyler,
Koca Babadağ.
Dünya dönüyor, yaŖam dönüyor.
Dn be babam rüzgar gülüm. Dn...

Zafer BaŖkomiser manzaranın karŖısında Ŗaire almıŖken elinde bir tepsi ile gelen Ege'nin hıŖırtısıyla kendine geldi. Ege Efendi, tepsiyi yan masaya koyup omuzundaki bez ile masayı güzel bir temizledikten sonra, yoğurtlu kızartma, tulum peyniri, halis altın renkli ege zeytinyağı içinde parça limonla yüzen büyük yeŖil zeytinleri, oban salatasını ve karpuz tabağını masaya usulünce dağıttı. Ekmek sepetini de koyduktan sonra:

“Amirim iki kadeh de atarsınız herhalde?” diye sorunca:

“Valla Ege bey burada iilmezse bir yerde içilmez. Sen bana bir yirmilik getir” deyince Ege hemen masanın üzerindeki iki rakı bardağını ve iŖlemeli elik ibriği masaya koyuverdi. Kaçın kurasıydı.

“Amirim baŖka bir Ŗey isterseniz emredin” diye belirtti.

“Yok, yok. Her Ŗey fazlasıyla yeterli eline sağlık, zahmet verdim.”

“Ne demek amirim, iŖimiz bu. Oyalanırsanız bizim buranın kuyu kebabı pek meŖhurdur onun da tadını bakarsınız” deyip içeriye yöneldi. Elinde yirmilik rakı ŖiŖesiyle döndüğünde Zafer BaŖkomiser, kendini iŖtahla sofraya dalmıŖ yemeklerin tadını çıkarırken buldu.

“Ya Ege sizin burada her Ŗeyin tadı daha bir baŖka. Biz Ankara'da bu lezzeti bulamıyoruz.”

“Bulamazsınız amirim. Burası yayla. Burası yüksektir. Havası etindir. Yaylada yetiŖen ovankine benzemez. Eğri büğrü, biri diğerine benzemez ama lezzetlidir. Hem bizim buranın insanı öyle pek ilaç, mila bilmez. Otuz ksr köyümüz vardır. Herkes kendi ihtiyaını kendisi yetiŖtirir fazlasını satar. Yani doğal diyeceğim de artık doğal bir Ŗey kalmadı emme yine de kötünün en iyisi buralardadır. İŖin sırrı yayla, hayvan gübresi ve doğallık...”

“Kızartma bile farklı.”

“Amirim onun da lezzeti piynar odun ateŖidir, kara tavadan” deyip konuğunu kendisi ile baŖ baŖa bırakıp içeri gitti.

Zafer BaŖkomiser ikinci kadehin ortalarına geldiğinde son on beŖ günün zihin tekrar yoklamasını kafasında bitirmiŖti. İlçe, vadi, yaŖamlar ayaklarının altındaydı. Göklerin hakimi kartal misali kŖe masadan aŖaęıda sıradan yaŖamların akıŖını seyrediyordu. Bilen kiŖinin önerdiği gibi bazen iki adım geriye gidip farklı bakıŖ açısıyla baktığında bazı Ŗeyleri daha net görebiliyorsun. Kendini rahatsız eden o garip sezgiyi Ŗimdi fark edebiliyordu. Zıtlıklar kuramı. Zıt Ŗeyler birbirini çeker derler ya iŖte sosyal yaŖamda bu kural öyle iŖlemiyor. Benzerlikler genelde birbirini çekiyor. Bana arkadaŖını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim gibi. Geldiklerinden beri baŖkan için pek hayırlı bir Ŗey duymamıŖlardı. Özellikle rakiplerinin söyledikleri öyle yenir yutulur Ŗeyler değildi. Adam tam zamanenin adamıydı ve her yol vardı. Her haliyle kirli, pis edepsiz bir adamdı. Oysa Zeybek Hasan ı tanıdıkça, onun için söylenenler baŖkanınkinin yüz seksen derece tersiydi. Meslekleri gereği Ŗphecilięin kitabını yazan ekibi bile “Hasan” diyor baŖka bir Ŗey demiyorlardı. Ellerinden gelse Hasan'ı savcılığa bile sevk etmeden bırakacaklardı. En çok da ilk zamanlar sorgunun kötü polisi Harun utanmasa o

davranışları için Hasan'dan özür dileyecekti. İşin garibi başkan için kötü konuşmayan, onu velinimet olarak yansıtan tek adam Hasan'dı. Şimdi tüm ilçenin bildikleri kadarıyla gıyabında kötülediği başkanın yaklaşık sekiz yıldır gölgesi olan, bu kadar düzgün bir adam olan Hasan nasıl oluyor da en ufak kötü bir şey söylemiyordu. İşte garip olan buydu. Kendisini rahatsız eden kötü koku buydu. Görünüşte her şey kazayı işaret etse de doğrucu Hasan nasıl oluyor da eğriyi göstermiyordu. Ne saklıyordu? Zafer Başkomiser bunları düşünürken Ege Efendi'nin masalara kuver attığını görüp.

“Ege Bey gel hele vaktin varsa iki laflayalım. Bu meret yalnız pek tat vermiyor” diye elindeki kadehi gösterince Ege'nin yüzünde munzur bir tebessüm belirdi elindeki kuverleri göstererek: “İşim bitmek üzere amirim gelirim dedi. Beş dakika geçmemişti ki hızlı hareketlerle açık salondaki son dokunuşları yapıp Zafer Başkomiser'in masasına geldi. Yan masadan bir sandalye çekip masanın başına oturdu. Zafer meslek hastalığı olarak göz ucuyla izlemiş olduğu lokantacının masasında karşısına değil de yan masanın sandalyesini çekip köşeye ilişmesinden derin bilgi ve tecrübeye sahip olduğunu, unutulmaya yüz tutan raconları nasıl tatbik ettiğini anlayıverdi. Adam boş adam değildi.” Ege:

“Afiyet olsun amirim. Yeniler rakı mezesinin, sohbet olduğunu çoktan unuttular. Gerçi sizin işte sohbet gani de bunaldınız herhalde...” deyince Ege için yanılmadığını sevindi.

“Çok belli oluyor mu?” diye sorunca Ege:

“Eh o da bizim mesleğin sırrı öyle pek alenen söylenmez. Buraya her çeşit insan gelir. Kimi içten kimi dıştan sohbet edip konuşurlar. Ne yalan söyleyeyim dıştan sohbetleri toplansan Karacasu bardağını doldurmaz gel gelelim kendi kendine iç hesaplaşmaları yapanları aha şu karşiki Esenköy barajı az gelir. Sizinkisi de o hesap amirim. E polislik zor. Cinayetçilik ise çok daha fazlası deyince Zafer Başkomiser lokantacının yüzüne daha bir dikkatli baktı. Adam ellili yaşlarda, akça pakça teni, insana güven veren sakin bakışı kısık sesli konuşması, kirli sakalları arasında güleç yüzlü, her halinden efendilik akan bir adamdı.

“Buralı mısınız?” diye sordu.

“Yok amirim. Köküm Manisalı ama ben doğma büyüme İzmirliyim.”

“E buralarda ne arıyorsunuz?”

“Benimkisi de ayrı bir hikaye. Oralara pek girmek istemem. Ona üç yetmişlik yetmez. On yıl kadar oluyor geleli. Bir hafta sonu kaçamağı yaylanalım diye geldik gün bu gündür yaylalı olduk. İşte burası hem evim, hem işim, hem de barınağım daha doğrusu sığınağım” diyerek arkadaki taş evi gösterdi.

“Güzel yere kök atmışsın.”

“Görmesini bilene buralar cennettir. Yaşadığını anlarsın. Gürültü yok. Kalabalık yok. Ali Cengiz oyunları yok. Havadar. Temiz hava bol ve sağlıklı gıda. Say say bitmez.”

“Güzel ilçe.”

“Güzeldir de... De si var. Artık devir değişti amirim. Farklılıkların azamileri hariç kalkmaya başladı. Bu telefon, sosyal medya denilen deccalın ulaşamadığı yer kalmadı. Ulaştığı yerde de hiçbir şey eskisi gibi olmuyor. Buralar bile çok değişti. On yılda bu kadarını söyleseler inanmazdım. Kötünün iyisi...”

“Doğru söylüyorsun birader. On beş gündür buradayım duyup gördüklerimden sonra şu küçücük canım ilçenin durumuna ben bile şaşırdım.”

“Amirim burası en iyileri. Bizim ilçe sapa kalmasından dolayı değişime en kapalı olanlarından. Ona rağmen az çok olanlara siz de şahit olmuşsunuzdur.”

“Olmam mı? Herkesin herkesi neredeyse tanıdığı göt kadar yerde bile bunca Dallas dizisi gibi ilişkiler, bana çok anlamsız geliyor.”

“Amirim siz onu bana sorun. Siz ne duyup gördünüz ki. Ben kolay kolay aşağıya inmem ama meyhanedeyiz ya aşağısı bana gelir. Üç kadeh attıktan sonra da dillerinin bağı çözülür hiç bent ment kalmaz. Ne oluyor, ne var ne yok, kim kimi dürtmüş, piyasanın durumu, milletin durumu, kim batıyor, kim çıkıyor dökülürler artık. Hani siyaset ve top, pop muhabbetlerini es geçersen diğer konuşulanlar dedikodu gazetesi, hem de okumana gerek yok direkt sesli. Genel kanı kadınlar dedikoducudur da erkeklerin ellerine su bile dökemezler. Çünkü kadınların ki çul, çaput tırnak boyadır. Erkeklerin ki öylemi en mahrem konulara fütursuzca dalarlar. Hele bir de eklemeleri koydun mu...”

Zafer Başkomiser, Ege’ye baktı, “Ege Bey, bu konuda baya deneyimlisiniz,” dedi.

Ege gülümsedi, “Dile kolay, amirim, on yıldır akşamcı muhabbeti dinliyorum. Olmaz mıyım?” dedi.

Zafer kaşlarını kaldırdı, “Ya, belki ben seni gökte ararken yerde buldum. Bizim neden burada olduğumuzu biliyorsun, değil mi?” dedi.

“Bilmez miyim, amirim? Herkes biliyor” dedi Ege.

Zafer, ciddiyetle, “Sen ne diyorsun bu işe?” dedi.

Ege omuz silkti, “Ne diyeceğim, amirim, mukadderat. Bok yoluna gitti Niyazi” dedi.

Zafer hafifçe başını salladı, “Kaza diyorsun yani” dedi.

“Değil mi?” dedi Ege.

“Önce ben sordum.”

“Amirim Zeybek Hasan’ı da başkanı da buralarda tanımayan yoktur. Daha ben bu güne kadar zıtları hakkında en küçük bir şey duymadım.”

“Zıt değiller miydi?”

“Hem de taban tabana iki zıt karakter. Lakin Hasan başkanın en büyük yardımcısıydı. Başkan onu pazar sepeti gibi yanından hiç ayırmazdı. Yıllardır ayrılmaz ikili gibiydiler.”

“İyi de kendin söyledin iki zıt karakter diye”

“Öylelerdi” dedi Ege.

“E bu iki zıt karakter nasıl oluyor da yıllarca sarmal olarak kalabiliyor? Bu eşyanın tabiatına ters” deyince:

“İşte orada yanıldın amirim. Aslında eşyanın tabiatına uygun. Ying Yang, iyi kötü, melek şeytan daha say saya bildiğince. Zıtlıklar kuramı iç içe değil midir? Sonuçta Hasan başkanın karısı değil, çalışanıydı. Belki adamın davranışlarına değil, maaşına işinin kendisine sağladıklarına bakmıştır. Sormadın mı bunu Hasan’a?” diye sorunca Zafer Başkomiser nasıl sıkı bir kayaya çarptığını anlayıverdi. Adam lokantacı, meyhaneci kimliğinin ardında çok derin bir bilge kişilik saklıyordu. Bir an ne diyeceğini şaşırdı. Sonuçta soruları hep kendisi sorardı. Şimdi soru direkt ve beklenmedik yerden gelmişti. Kendisini günlerdir rahatsız eden bu sorunun cevabını ararken şimdi karşıdan cevap bekleniyordu.

“Sormadım. Sormayı çok istedim lakin herkes başkan için atıp tutarken bir Hasan onun için hiç kötü bir şey söylemedi. Hasan’a kalsa başkan velinimet, çok muhterem bir zat. O böyle konuşurken nasıl o dediğini ona sorabilirdim ki? Hatta Ege Bey ne yalan söyleyeyim beynimi kemiren de bu sorunun cevabını bulamamak.”

“Amirim eğer benim tanıdığım Hasan’sa konuşmaz. Başkası hakkında hele hele bir de yanında çalıştığı bir adam hakkında negatif konuşmayı, acizlik olarak görür. İşin sonunda çuvaldızın

ucunun kendisine dokunacağını bilir. O bunları yaparken sen ne yapıyordun sorusundan çekinir. Kendisine yediremez ki başkasına nasıl anlatsın.”

“Bu onu da iki yüzlü yapmıyor mu?”

“Amirim zaten o bunu kendi içinde kardıramazken, nasıl dışa vursun garibim. Hem bana mı kaldı diye düşünür. Hepimiz öyle değil miyiz? Bu ülkenin savcısı, polisi, hakimi, ileri gelenleri hatta genel tabiri ile yetkilileri var. Onlar kılını kıpırdatmıyor da yanlışı düzeltmek, iş bana mı kaldı diye düşünmez mi? Sonuçta eti ne, budu ne? Üniformasız emir eri. Gel Hasan gelir. Git Hasan gider. Oyna Hasan. Oynar. Güzel oynadı diye Zeybek Hasan diye namlanır. Baş kaldırdı diye değil.”

“Ege Bey, bakış açınıza hayran kaldım. Asıl meslek ne?” diye sorunca lokantacını yüzü kızarıp bozardı.

“Amirim ona senin yirmilik yetmez” diye tok cevabı kırk yıllık Sansar'ın önüne koyuverdi. Zafer Başkomiser az biraz masa arkadaşının yüzüne baksa da, bir cevap gelmeyeceğini kanaat getirince konuyu başka yöne usta bir manevra ile döndürüverdi. Pınar ararken pınarın başına geldiğini çoktan anlamıştı. Karşısındaki adam hiç ilçede gördüğü sıradan insanlara benzemiyordu. Lebi derya derler ya işte o deryanın engin sularına bakıyordu.

“Ege Bey başkan hakkında ne dersiniz? Eminim şahsen de tanıyorsunuzdur.”

“Bir, başkan buralarda herkes tanır. İki, biz ölen birisinin ardından konuşmayı sevmeyiz. Allah taksiratını affetsin. De tek söyleyebileceğim başkanın işi diğer tarafta biraz zor” deyip göz kırptı.

“Giden gitmiş. Biliyorsun bir soruşturma yapıyorum. Aklımda cevabını aradığım sorular var. Belki söyleyeceklerin bana bir ışık tutar” dese de:

“Amirim ben size söyledim. Ben gidenin ardından konuşmam. O artık diğer tarafta asıl mahkemede yaptıklarının hesabını zaten veriyor. Bundan gallisi Allah'la onun arasında. O istediğin benden çıkmaz. Ha, Hasan için kafanda bir şeyler varsa sor amenna.”

“İlçede de herkes senin gibi ölenin ardından konuşulmaz ile başlayıp sonra demediklerini bırakmadılar.”

“Amirim beni herkesle bir belleme. Ben benim” deyince:

“Onu anladım. Peki Hasan için ne düşünüyorsun?”

“O Zeybek. Koca Zeybek. Efe'm. Bence o doğuştan efe. Öyle iyi oynadığı için Zeybek Hasan diyorlar ama onun mayasında efelik var. Zaten sonradan efe olunmaz. Buralarda bir söz vardır efe olunmaz, doğulur diye. Zeybek çok edepli bir çocuktur. Garibim fukaralıkla yoğrulanlardan. Ortaokul mezunu. Zehir gibi bir zekaya sahip olsa da garibanlıktan okuyamamış. Yedi kardeşler. Dağlı, yörük çobanlık baba mesleği. Hani boylu poslu kara yağız güzel de bir çocuktur. Dışı ne kadar güzelse içi ondan kat be kat güzeldir. Karıncayı incitmez. Edeplidir. Efendidir. Yufka yürekli. Daha sayayım mı? En güzel meziyetleri kendinde toplamıştır. Eminim şahit olmuştunuzdur kimse onun hakkında kötü bir söz söylemez. Garibin tek kötü yanı, olur yerde bitmemesidir. Eğer az büyük bir gölette büyüme şansı bulabilseydi eminim bambaşka biri olurdu” deyince:

“Hayrola Hasan ı baya iyi tanıyor gibisiniz?” diye sorunca:

“Tanımam mı hiç. Zeybek başka bir çocuktur. Merhum başkan da müdavimlerimdendi. Haliyle Zeybek de onunla gelirdi. Zeybek genelde benim yanımda içerde vakit geçirirdi. Sağ olsun erinmez başkan masadan kalkasıya kadar içerde her şeyde bana yardım ederdi. Hem eli de beceriklidir keratanın. Bir yeşillik salataları yapar benim diyen aşçı yapamaz. Bilmediği ot

yoktur. Bazen kavurur bazen harmanlar muhteşem tatlar yaratır. İyi çocuktur vesselam. Şu elim kaza onu yıkmıştır. Aşağı indim acaba bir görüştürürler mi diye lakin sizinkiler izin vermedi. Amirim bir sakıncası yoksa nasıl bizim Zeybeğin durumu?” diye sorunca yılların polisi bir an ne diyeceğini bilemedi. Bir yanda meslek sırrı, diğer yanda her şeyi ile samimi sevdiği bir gencin durumundan endişelenen adam.

“Nasıl olacak, haliyle biraz sarsılmış ama güçlü durmaya çalışıyor.”

“Amirim bunlar yörük, dağ adamları. Aç bırak susuz bırak üstlerine çık tepin bana mısın demezler lakin özgürlüklerine pek düşkündürler. Şimdi o dört duvar kabus olmuş üzerlerine çöküyordur. Hele birde mahpusa düşerse sorma haline... Çok ceza alır mı? Sonuçta kaza bu” deyince.

“Kaza mı değil mi henüz orası pek net değil.”

“Yapma amirim, onca insanın önünde, cümle alem kaza olduğunu gördü. Hani başta tüfeğin dolu olmasına benimde aklım ermemişti ama şu tesbih olayı meydana çıkınca bunun kaza olmasından başka bir durum olamaz. Hem Zeybek, adı Zeybek olsa da daha kimseye değil el kaldırdığı sesini yükselttiği bile görülmemiştir. Cinayet kim? Zeybek kim? Bakmayın siz onun öyle babayiğit olduğuna çok yufka yürekli birisidir.”

“Ya Ege bey neredeyse Hasan’ı peygamber yapacaksınız”

“Valla haşa amirim o makam değil elbet, ama o makamın vasıflarını kendinde barındıran özel bir çocuktur.”

“Tamam orasını anladık da madem bu Zeybek Hasan o kadar muhterem biriydi nasıl oluyor da, başkan gibi adi karakterli bir adam ile yıllarca dip dibe çalışıyor?” diye sorunca:

“Amirim ben de sofı bir ailenin imam hatip mezunu çocuğuydum. Şimdi meyhanecilik yapıyorum. Bu beni aşağılık biri yapmaz. Herkes kendi hayatını almış olduğu kararlar ile yaşar. Kimin ne yaşadığını kimse bilemez. Kimse hiçbir kimseyi içini dışını bilmeden yargılayıp hükmünü veremez. Hem kim kararlarını tam arzuladığı gibi alabiliyor ki? Hayat demek uzlaşma demek. Git Zeybek’e sor bakalım çok mu memnundu hayatından veya başkanın yanından. Ne yapsın garibim küçücük yerde başka alternatif mi var? Garibanlık, yoksulluk, fukaralık diz boyu.”

“Niye canım civan gibi delikanlı başka bir iş mi yoktu?”

“Amirim siz hiç temmuz sıcaklığında ekin biçip, harman yerine deste çektiniz mi? Patoza harman attınız mı? Gecenin üçünde kalkıp tütüne gittiniz mi? Keçi koyun peşinde dokuz dağ dolaştınız mı? Irgatlık yaptınız mı? Daha bir sürü sayabilirim. Bizim buraların işleri bunlar. Üstelik sigortasız, mevsimlik karın tokluğuna işler. Diğer tarafta sigortalı, devamlı temiz pak hatta prestijli iş... Evde ekmek aş bekleyen aileyi saymıyorum bile. Siz olsanız hangisini tercih ederdim. Hem hangi camiada çürük elma yok ki? Mesela sizin camiada başkan ve başkan karakterli tipler yok mu? Onların olması sizi ne bağlar? Başkanın karaktersizliğinden Zeybek’e ne?” deyince Zafer Başkomiser az önce bu meyhanecinin sıkı adam olduğunu düşündüğü aklına gelince yanılmadığını anladı.

“Ege Bey, elbette başkanın yaptıkları Hasan’ı bağlamaz, dediklerinize de hak vermiyor değilim. Benim kafamı karıştıran başkanın bu davranışları Hasan da bir öldürme tortusu biriktirmiş midir? Derdim o.”

“Yok artık amirim. Tek başına hakim, savcı cellat mı bu?”

“Bilmem artık. Zeybeğim de zeybeğim hatta az önce hamuru, mayayı katıp “ efem” bile dedin...”

BÖLÜM 6

Sabah baş ağrısıyla, dünkü rakının ve tıka basa yediği mezelerin üstüne bir de kuyu kebabında yediği oğlağın erimeyen mide şişkinliğiyle uyandığında, gün çoktan kuşluğa vurmuştu. Yıllardır ağzına içki koymayan Zafer Başkomiser akşamcılığın sabah tortusunu çoktan unutmuşa benziyordu. Unutulmuş gözükenlerle anda karşılaştığında hemen ne çabuk hatırladığının şaşkınlığını yaşıyordu. Yıllarca içmişti. Hayatı ceset başlarında, kan revan ortamlarda, katil aramakla geçmişti. Zor zanaattır cinayetçilik. Hazmetmesi de bir o kadar zordur. Bu zorluklar karabasan olup bastırırken, katlanılmayacak hissettikçe bazı uyuşturucu maddelere sığınmıştı mesleğinin ilk yıllarında. Lakin içkinin sorunu halletmediğini yalnızca ötelediğini ve ayıldığında fazlalıklarıyla geri döndüğünü fark edince lanet olsun bir daha içmeyeceğim demişti. İçmemiştir de. Lakin dün spontane gelişen kafa çekmeden çok da bedbaht değildi. Vücudu unuttuklarını yaşamaktan isyan etse de kaç gündür beynini kemiren sorular, hissiyatından aldığı kötü kokular gitmişti. Meyhaneci Ege ile sohbet ona ilaç gibi gelmişti. Pek anlamlandıramasa da kendini büyük bir yükten kurtulmuş gibi hissediyordu. Zaten içini kemiren bu kuruntu niyeydi ki? Vakanın kılçığı olmasının bir etkisi var mıydı? Her şey herkesin dediği gibi apaçık ortadaydı. Birbirini takip eden bir dizi tesadüf, kaza ve ilahi adalet. Evet ya... İlahi adalet. Bir pisliğin tesadüfler silsilesi ile bile olsa hak ettiğini bulması. Hepsi buydu.

Gidip dolaptan soda alıp iki solukta içti. Ilık bir duş kendine getirdi. Zaten bugün cumartesiydi. Yarı tatil sayılırdı. Kaldıkları otantik konakta lobi olarak kullanılan aşağı bahçeye indiğinde tüm ekibin çoktan kahvaltıyı yapıp sabah kahvelerini afiyetle yudumladıklarını gördü. Onu gören ekip kendilerini çeki düzen vermeye çalıştıklarını fark edince eliyle rahat olun tarzında işaret etti.

“Günaydın beyler” dedi. Osman Komiser:

“Tünaydın abi” deyince:

“Öyle ya saat baya geçmiş herhalde” dedi. Harun:

“On bire geliyor abi” dedi.

“Sormayın dün gece az bir bizim rakı efendiyle özlem giderdik” deyince içki içmediğini bilen ekip, bir şaşkınlık yaşayıp sormaya cesaret edemedikleri “Hayrola?” sorusunu içlerinde döndürdüklerini fark eden Zafer Başkomiser:

“Valla birden depreşti. Burası acayip bir yer. Havasından mı suyundan mı bilmem çekti işte” deyince Halil:

“Abi kahvaltı büfesini kaldırdılar, sana kahvaltı tabağı hazırlatayım” diye ayağa kalkmaya yeltendi. Zafer Başkomiser, eliyle durdurdu.

“Yok Halil zırnık yiyecek durumda değilim. Benim benzin akşama kadar gider. Sen sade bir kahve söyle şöyle sert olsun” deyip masanın başında kendisi için boş bırakılan sandalyeye oturdu.

“E siz ne yaptınız?” diye Osman Komiser’e bakınca:

“Abi dosyayı tamamladık. Senin kontrolünden sonra imzalayıp savcıya göndermeye hazır hale getirdik.”

“Beyler bir şey atlamıyoruz değil mi?”

“Abi bir bundan sonraki hiç bir vakada sen kılçık olma. Bizlerden biri olsun.”

“O niye ki?” dedi Zafer Başkomiser.

“Niyesi var mı abi? Birincisi sen bu kılçıklık işini çok ciddiye alıyorsun. İkincisi her şeyin gün gibi açık olan bu davada bile bizi çok yordun. Seninle baş etmek zor, hatta imkansız. Valla ne yalan söyleyeyim olan Hasan’a oldu, herifin cılkını çıkardık” deyince Komiser yardımcısı Harun:

“He la, en çok da ben çocuğu hırpaladım. Allah var başkası olsa yapmadığını “yaptım” derdi gıgı çıkmadı garibimin” deyince Zafer Başkomiser:

“Yani olayın kaza olduğu, bir kastın olmadığına hem fikiriz değil mi?” diye ekibe tekrar sordu. Tüm ekip alçak, emin gümrür mırıldanmalarla evet, hatta kesinlikle dediler.

“Tamam o zaman getirin dosyayı bir bakıp imzalayalım pazartesi de savcıya veririz. Ben de müdürü arayıp soruşturmayı tamamlayıp kapatacağımızı haber vereyim. Kaç gündür kafamın içine etti “hadi hadi” diyerek” dedi. Gelen kahveden bir yudum alıp kendini zor bir sınavdan geçmiş edasıyla koltuğa yerleştirdi.

Bir saat geçmemişti ki dosyada yaptıkları bir iki değıştirmelerle soruşturmanın bitiş imzalarını atıp savcıya sevk e hazır hale getirdiler. Hatta Halil ile Harun “keşke dün bitirip savcıya verseydik” diye hayıflandılar. Dosya nihayete erdikten sonra İlçe Emniyet Müdür’üne de bilgi vermek için İlçe Emniyet Müdürlük’üne gittiler.

Müdürlükten çıktıklarında, herkesin vakanın neticesinden fazlasıyla memnun oldukları Zafer Başkomiser’in gözünden kaçmadı. Kendilerinin bağılı bulundukları Ankara Emniyet Müdür’ünden tutunda, Aydın İl ve Karacasu İlçe Emniyet Müdür’üne, konuyu takip eden bürokratlara, ilçe halkına hatta hem parti lideri olan Cumhurbaşkanına kadar olayın siyasi bir yönün olmadığı, cinayet değil kaza olmasından fazlasıyla memnun kaldıkları gün gibi açıktı. Kendisi de artık o kötü belirsiz kokuyu duymuyor kafasında, acabalar uçuşup durmuyordu. En doğrusunu yaptıklarından emindi. İlçe Emniyet Müdür’ünün odasından çıkıp, aşağı hole indiklerinde Komiser Yardımcısı Harun:

“Abi izin verirsen haberi Hasan’a muştulamak isterim. Hem de kendisinden bir helallik alayım. Biliyorsun bu vakada kötü polis bendim. Çocuk az şaplağımı yemedi” diye sorunca:

“Yok sen dur. Ben gideyim. Senin de selamını söylerim. Siz gidin beni beklemeyin yarın da dinlenin. Ha, yukarda yaylaya çıkarken solda kuyu kebabı yapan Manisalınnın Yeri var. Dün oradaydım. Her şey muhteşem. Akşama orada buluşalım.”

“Hayrola abi buranın havası sana pek yaramadı, bugün de mi kafayı çekiyoruz?” diye sorunca Zafer Başkomiser’in yüzü Harun’un alaylı bakışları karşısında ciddileşti, asıldı.

“Saçmalama. Dün bir kazaydı. Ama yer güzel. Yiyecekler leziz. Kaç gündür pide yemekten midemizde pide ağacı çıkacak ondan dolayı gidin dedim” deyince Harun hemen kendine çeki düzen verdi.

“Tamam amirim akşama orada buluşuruz” dedi. Ekipten ayrılan Zafer Başkomiser çay ocağının orda duran polise:

“Sanık Hasan Pehlivanı sorgu odasına getirin. İki de çay söyle bize” deyip sorgu odasına yöneldi.

BÖLÜM 7

Sorgu odasının kapısından içeri girdiğimde yaşlı polisin masanın başında, önünde çay bardağı kaykılmış, bana bakan gel gel der gibi babacan bakışları ile beklediğini gördüm. Beni görünce sandalyeden ileri yaptığı hareketle, polisten kelepçelerimi çözmesini istedi. Polis, kelepçelerimi açınca içgüdüsel olarak kolumdaki kelepçe takılan yerdeki birikmiş durağan kan dolaşımını hızlandırmak için bileklerimi ovuşturdum. Yaşlı polis:

“Gel bakalım Hasan otur şöyle karşıma” diye boş sandalyeyi işaret etti. Ben Başkomiser’in hareketlerinden beni neyin beklediğini anlamaya çalışırken:

“Soruşturmayı bitirip, dosyayı pazartesi savcıya gönderiyoruz” dedi. Günlerdir bekleyip duymak istediğim şeydi ama dosyayı nasıl kapattıkları hakkında herhangi bir şey demedi. Avukat hanım da yoktu. Kafamın içerisinde binlerce sabırsız soru fırtına hortumları dönerken: “Kaza olduğunu karar verdik. Kasıt yok. Tersini gösteren bir delil, kanıt da yok. Artık gerisi mahkemeye savcı, hakime kalmış” deyince bir an zamanın durduğunu kafamda dönüp duran acabaların, kötü kara bulutların çil yavrusu gibi dağılıp güneşin sıcak ışınlarını tenimde hissettim. Yeni doğmuş tayın bacaklarının üzerinde durup hareket etmeye çalışmasıydı benimkisi. Benimkisi tüm kış damda takılan beygirin gün ışığındaki bahar sevinciydi. Benimkisi akşam otlamaktan dönen oğlağın annesiyle buluşmasıydı. Benimkisi darağacında af gelen idam mahkumu gibiydi. Benimkisi kemoterapi gören ölümcül kanser hastasının doktorundan kanseri yendin muştuluğunu almasıydı. Benimkisi duran kalbin verilen şok ile tekrardan atmasıydı. Benimkisi, benimkisi... Tarifi yoktu. Kelimeler kifayetsizdi. Öylesine kendisine bakmamdan keyif alan Başkomiser:

“Hayrola Hasan haberi pek sevinmedin herhalde. Dondun kaldın. Yanlışlık mı yaptık yoksa?” diye imalı gülünce:

“Amirim ne diyeceğimi bilemiyorum” dedim.

“Bir şey deme zaten. Otur. Biz pazartesi gidiyoruz. Gitmeden seninle iki laflayalım istedim.”

“Teşekkür ederim amirim” deyip gülerek sandalyeyi oturdum.

“Teşekküre gerek yok. Biz görevimizi yaptık” dedi.

“E pazartesi beni bırakırlar mı?”

“Yok o kadar da değil. Ortada bir ölüm var. Hemen öyle bırakmazlar. Lakin taksirli ölümüne sebep vermekten yargılanırsın. İyi hal, kastın olmaması ve diğer nedenlerden fazla ceza almazsın. Ehli olmadığım işlerden pek konuşmayı sevmesem de ikinci bilemedin üçüncü duruşmada çıkarsın. Yani yılı doldurmadan erteleme falan derken dışarı çıkarsın.”

“Sağ olun amirim. Dünyaları bana verdiniz.”

“Dedim ya biz işimizi yaptık. Harun’un da sana selamı var. “Sorguda taktik gereği biraz fazla üstüne gittim hakkını helal etsin” der.”

“Helal olsun amirim ne demek o da işini yaptı.”

“Sen de işini yapıyordun da aklıma takılan bazı şeyler var. Kayıt dışı cevap vermek zorunda değilsin. Benimkisi kişisel merak sadece...”

“Estağfurullah amirim, ne isterseniz sorun elimden geldiğince cevaplamaya çalışırım.”

“İyi o zaman. Olay şu. Tüm bu kovuşturmada konuşmadığımız adam kalmadı. Senin başkan ikinci dönem görevde olmasına rağmen pek seveni yokmuş. Herkes ardından demediğini bırakmadı. Nasıl oldu da sen böyle bir adamla bunca yıl böyle omuz omuza çalışabildin?”

“Çalışmayıp ne yapsaydım amirim? Memlekette daha iyi iş var da biz mi çalışmadık. Eldeki buydu ve mecburdum.”

“Nesine mecburdun herkes senin için başkanın tersine hep olumlu şeyler söylediler. Kime gitsen sana iş verirdi” dedi Başkomiser.

“Eksik olmasınlar verirlerdi de, olursa verirlerdi. Olmayınca adama göre iş mi yaratacaklar?”

“Ya koca ilçede iş mi yok?”

“ Var mı? Kaç tane üniversite mezunu işsiz kaldırım mühendisliği yapıyorlar. Onlar işsizken, iş bizim gibi cahillere mi kalacak? Ha dersin ırgatlık, çobanlık elbet var. Var da bugün olsa yarın, yarın olsa diğer gün yok. Olsa da anca karnını doyurursun. Hem madem başkan o kadar kötüymüş de niye ikinci kez seçmişler? Başkan öyle böyleymiş de onlar çok mu iyilermiş? Onu bu ilçenin halkı seçmedi mi? Şimdi ardından konuşurlar. Niye yüzüne hayattayken söylememişler?”

“Yani sen başkan onların söylediği kadar kötü değildi diyorsun.”

“Hayır öyle demiyorum. Belki onların bildiğinden daha da kötüsüydü. Lakin onların da başkandan pek bir farkının olmadığını söylüyorum.”

“Bence sen hala başkanın veli nimet sayıp kollamaya çalışıyorsun.”

“Yok amirim. Benim kimseyi kolladığım falan yok. Üstümüz altımız bir, yok birbirimizden farkımız diyorum. Zaten eşyanın tabiatına ters. Başkan zembille gökyüzünden inmedi o da buranın çocuğu. Yok senden benden farkı.”

“Ya nasıl yok Hasan? Adamın yediği haltları anlata anlata bitiremediler. On beş gündür adamın matahlarını dinliyorum.”

“İyi ya işte amirim siz on beş günde onun nasıl bir karakter olduğunu çözdünüz de doğma büyüme burada olanlar niçin bilmediler veya görmediler onu da, yerel idare amiri Belediye Başkanı seçtiler. Hadi ilkinde oldu bir hata da çok mu memnun kaldılar ki ikinci dönem adam yokmuş gibi yine onu seçtiler. Hadi seçtiler niçin adam öldükten sonra ardından bu kadar konuşuyorlar? Bu sizce iki yüzlülük değil de nedir?”

“Ne yazık ki insanlar böyledir Hasan. Bakarlar görmezler. Görürler gereğini yapmazlar bu kısır döngü böyle devam eder gider.”

“Çünkü amirim sistem böyle çalışıyor da ondan. Genel sistem bozuksa farklı farklı yerel sistemler bu genelin açığını kapatmaya çalışır. Bundan dolayı başı bozuk bir sürü farklı sistemler ortaya çıkar. İşleyişte kısa dönem bu gecekondu sistemler işe yarar gözüke de uzun dönemde bu sistemden semirenler olduğu gibi, sistemin bozukluğundan mağdur olanlar ortaya çıkmaya başlar. Bu kaçak sistemler genelin, toplumun menfaatinden öte azınlık iltimaslı kişilerin yararına çalışır. Kestirme kısa yollarla kaplı bu sistemleri bu kişiler pek sever. Nalcak mantalitesi ile çalışır. Genelin hakkı azınlığa dağıtıldığı için azınlık semirirken genel zayıflar. Sonrada bir bakmışsın modern kölelik ortaya çıkıvermiş. Çünkü o imtiyazlı azınlık ile hakkı yenen genel arasındaki fark açılmış. Mecburiyetler ortaya çıkmaya başlar ki mecbur olmak kadar zor bir kavram yoktur. Artık müdahale etmekte imkansız hale gelmiş, görünmeyen mecburiyet snapleri kurulmuştur. Sesini çıkaranın sesini keserler. Yok anlamadı mı yok ederler. Sistem böyle çalışır amirim.”

“Hasan bakıyorum da sen baya kafa yormuşsun bu işlere.”

“Yok amirim öyle kafa yorduğum falan yok. Ben yalnızca izleyiciydim. İşim gereği hep başkanın çevresinde yanı başındaydım. İnsanların ona nasıl yaklaşmaya çalıştıklarını her gün şahit oldum. Eğer esnafsan, iş adamıysan üreticiysen bir şekilde onunla yolun kesişiyor.

Kanunlar katı ve kabarık. Yol uzun. Eğer başkanla ahbap çavuş ilişkisi geliştirmişsen yolda kısalıyor, kanunu nizamı da şahsa uyduruluyor. E bu da sana büyük avantaj sağlıyor. Bunu kim reddedebilir ki?”

“Yani iş yapan herkes bu sarmalın içinde diyorsun”

“Yalnızca onlar olsa amenna. Bir gün lazım olur diye ilçedeki neredeyse herkes. Hani olur ya bir gün... Zaten güç zehirlenmesi bundan olmuyor mu amirim? Sizin meslek farklı mı sanki? Niye en mülayim adam bile size haddinden fazla saygı duyup hürmet eder? Sizi çok sevdiği saydığı için mi zannediyorsunuz? Olur ya bir gün lazım olur diye. İsterse o gün hiç gelmesin ama o, bu avantajı cebinde tutmak ister. Böyle gıdım gıdım topladığı güç birikimlerinden kendini daha güvende hisseder. Bu ülkede ardında dayın olacak terimi türetilmiştir. Her başarısızlığın sığındığı ama bir o kadar da gerçek ve etkili sözdür. Bizim buralarda da bir söz vardır; “Dayın seni nerede dayadı” diye. Yani işin özeti dayılar dayamakla, insanlar kendilerine dayayan dayılardan medet ummakla yuvarlanıp gidiyor. Al gülüm ver gülüm. Ha birde şöyle bir durum var. Bir çok kişi devletin gücünün önünde duran bu yetkililere, ardında devlet olmasından dolayı abartılı davranıyorlardı. Aslında saygıları arkada duran devletlerine ama gel gelelim bizim başkan gibiler, o saygı hürmeti kendilerine sanıyorlardı. İlerde devletin önünden çekildikten sonra o hürmetin zerresini göremeyeceklerini galiba düşünemiyorlardı. Hani en kıymetlisi oğlunu şehit vermiş bir baba niçin devlet sağ olsun der? Der çünkü en kıymetlisini canını cananını verir, ama devletini vermez. Devleti temsil eden temsilcisinden de saygısını esirgemez. Tabi devleti temsil eden bu temsilcinin olaylara nasıl baktığının kabının ne kadar derin olduğu burada önemli. Bizim başkan gibisi oldu mu bunları kendi emelleri için kullanmaktan çekinmez. Elbet her temsilci böyle demiyorum. Benimkisi iki adım geriden tüm bunları izlemektir. Hem ben severim seyretmeyi. Kime sorsan en doğru en dürüst kendisi; emme velakin bana sorarsan eğer bu yakıştırmaları başkası onun için söylemiyorsa söylenenin tam tersi. İlk taşı en günahsız atsin hikayesi” dedim. Ben konuştukça Başkomiserin yüzündeki şaşkınlık geçişlerini görebiliyordum. Adam gün görmüş çok tecrübeli birisiydi. Her şey bitmişken içimdeki sevinç coşkularının etkisi ile gereksiz yere fazla konuştuğumu fark edip sustum. Oysa Başkomiser anlattıklarım çıkarımlarımla baya ilgili gibi duruyordu. Ben konuşmadan durunca o başladı.

“İyi gidiyordun Hasan. Susuverdin. Yoruldun mu?”

“Yok amirim benimkisi mental yorgunluğu. Biliyorsunuz bayadır içerdeyim. Ne olacak endişesindeyim. Sizden sevinçli haberi alınca dilim düştü. Özlemişim sohbeti.”

“İyi ya işte kaptırdın devam et...”

“Yok amirim, bu sevincin üzerine bu kasvetli konu gitmedi. Bence çiçekten, böcekten konuşmak çok daha hayırlısı.”

“Özledin mi dışarıyı?”

“Özlemem mi? Her şey gözümde tütüyor. Bir anlık hatam nelere mal oldu? O tesbihi bana başkan, bu bayram için bakan gelecek diye vermişti. Adamın tesbihlere karşı başka bir zaafı vardı. Üstü demir el işlemeli, değerli taşlı bir tesbihti. Tüfeği doldururken ipi kırılınca taneleri düşüp kaybolmasın diye içgüdüsel olarak ayrı bir ehemmiyet vermiştim. Sonuç? Sen git bir tanesi namludan içeriye ve adamın canını al. Ne diyeceğimi bilemiyorum” dedim. Başkomiser’in yüzünde beliren acı tebessüm gözümden kaçmadı.

“Mukadderat dedi. Bazen hayatta en olmaz dediğin şeyler oluveriyor hem de böyle silsile takibiyle. Buna kelebek etkisi diyorlar. Küçükük nedenler büyük sonuçlar yaratabiliyor. Sen

tesbih ipini koparmasan, ayağın kaymasa falan da filan. Olan oldu. Yapacak bir şey yok Allah taksiratını affetsin” deyince:

“Amin” derken Başkomiser gitmek için ayaklanmıştı.

BÖLÜM 8

Karakoldan çıkan Zafer Başkomiser asfalt yola çıktığında bir an ne tarafa gideceğinin kararını veremedi. Bayıra doğru yerleşen ilçede, tüm yerleşim ve sosyal alanlar karakolun üst tarafındaydı. Aşağıya giden yolda ise, az ileriye kadar giden üç beş evden sonrası, köylere giden dolambaçlı karayoluydu. Doğal olarak yukarıya gitmesi gerekiyordu. Gel gelelim buna ne takati ne de isteği vardı. İnsanlar yukarıdaydı. Yol yoktu. Aracı da ekibe vermişti. Günlerdir içini yiyip bitiren şüphe kokusu dün bitmişken bugün ise Hasan ile görüşmesinden sonra tam anlamıyla depreşmiş dayanılmaz bir hal almıştı. Kimseyi görececek durumda değildi. Kendisini aldatılmış, çok kötü hissediyordu. İkileme düşmüştü. Kendi kendinden, işgüzarlığından nefret etti. Ne güzel her şey sonlanmıştı. Harun, Hasan'a bir görüp helallik isteyeceğim demişti. Bok mu vardı da kendisi görmeye gitmişti. Ortaya çıkan sonuçtan başta Hasan tüm memleket bayram ededursun şimdi şüphe çöplüklerinin içine bodoslama düşmüş kendisini bok gibi hissediyordu.

Kesin bu öldürdü diye düşündü. Hasan'a aklına gelen tüm küfürleri saydırdı. Şark kurnazı köylü. Nasıl da ben bilmezim aklım ermez cehalet görüntüsünün ardına sığınmıştı. Herkesi nasıl da kandırmıştı. Kandırma bir yana milletin sempatisini sülük gibi emip kendisinde toplamıştı. Harun gibi deneyimli bir cinayetçiye bile vicdanı arasında ikilemde bırakmıştı. Herif oyuncu falan değil oscarlık oyuncuydu. Edep, efendilik maskelerinin ardında bugüne kadar duyup gördüğü en muhteşem cinayeti işlemişti. Hani kanıt dizisindeki profesör teyze “mükemmel cinayet yoktur” diyor ya, al sana mükemmelin mükemmeli bir cinayetti. Zafer Başkomiser, geriye dönüp karakolun merdivenlerinden üç basamak çıkmıştı ki elinde akrep ile nöbet tutan yaşlı polisin kendisine doğru geldiğini fark etti. Nöbetçi polis:

“Başkomiserim bir şey mi unuttunuz?” diye sorunca bir an adama anlamsızca bakakaldı. Evet, unutmuştu. Aklını. Sansar lakabını ona kazandıran dillere destan aklını. Hatta polisin sorusuna bile ne cevap vereceğini bilemeyen, salak aklını. İstemsizce geriye dönüp bir basamak indi. Sonra tekrardan kapıya dönüp ayağını üst basamağa koydu, sağa sola bir baktı. Kafasını kaldırıncı İlçe Emniyet Müdür'ünün pencereden kendisini seyrettiğini gördü. Bunu gören müdür elini güle güle der gibi kaldırıncı reflekssen o da elini kaldırıp selama karşılık verdi. Polise:

“Bir şey unuttuğumu zannettim” dedi. Polis:

“Neyse söyleyin hemen getirteyim” deyince:

“Yok önemli değil kalsın” deyip asfalta yöneldi. Yukarı değil aşağıya doğru elleri cebinde yürümeye başladı. Yüz metre geçmemişti ki ilçe yerleşimi bitti. Beş yüz metre sonrasında, benzinliği de geçince artık iki arabalık dar dolambaçlı yolda, bayır aşağıya yürümeye başladı. Kafası durmuş gibiydi. Etrafını saran deve, çakır dikenleri, kır çiçekleri sıra sıra dikilmiş zeytin ağaçlarının arasından şuursuzca aşağıya doğru iniyordu. Manzara harikaydı ama kendisi için bunun hiçbir önemi yoktu. Sansar burnuna inanılmaz kötü kokular geliyordu. Herkesin kabul ettiğinin aksine olay kaza değil cinayetti. Katili herkes görmüştü. Lakin ölen ile öldürene terazinin iki tarafına koyduğunda meziyetler arasında o kadar farklılıklar intiba ediyordu ki, insanlar cinayet nedeni olan o meziyetlerin arasında boğulmuş gerçeği göremiyorlardı. Tabi katilin o inanılmaz sabır ve planını bir yana koymak elzemdi.

Koku daha da artınca Başkomiser küfre tekrardan başladı. Tam düze inip köprüden geçmişti ki bu kokunun gerçek ve dışarıdan geldiğini fark edince istemsizce gülümsedi. Soruşturmada

burada tabakhanelerin olduğunu öğrenmişti. Demek ki buraya yakın bir yerdeydi. Zira koku git gide daha da yoğunlaşıyordu. Asfaltın üzerindeki köprüye paralel tarihi bir taş köprü olduğunu fark edince o tarafa yöneldi. Köprü'nün üzerinden aşağıya, cılız bir su olarak akan çaya baktı. Ne kadar da derindi. Bir sigara çıkarıp tütünün kokusuyla tabakhanenin kimyasal kokusunu bastırmaya çalıştı.

Vay Hasan. Zeybek Hasan. Nasıl da herkesi kandırmıştı. Kendileri Türkiye’de nam salmış cinayet ekibiydi. Sansar Zafer. Sansar Zafer ve namlı ekibi... Zeybek Hasan’a yenilmişlerdi. Hem skor öyle böyle değil. Fark yemişlerdi. Adam saflık maskesinin altında istediğini yapmış, istediği sonucu almıştı. Kendilerini öylesine gafil avlamıştı ki, av avcı olmuş bundan sonraki en küçük farklılığın direkt yapana dönecek hale sokmuştu. Bir an düşündü. Ne olursa olsun dosya henüz kendilerindeydi, savcıya vermemişti. Kapattık dediği dosyayı tekrardan açsa ne olurdu ki? Neler neler olmazdı... Ankara Emniyet Müdür’ünden silsile halinde tüm bürokrasiye hatta en tepeye Beyefendi’ye kadar netice söylenmiş, herkesin gazı alınmıştı. Tüm ilçe halkının şimdiden dosyanın akıbetini öğrendiklerine emindi. Yani dış macunu çoktan tüpten çıkmıştı. Artık onu geri tüpe sokmak beyhude çabadan, üstü başı kirletmekten öteye bir şey olmazdı. Olay herkes için çoktan bitmişti. Ters durum anca kendi küpüne zarar verirdi.

Kaçıncı sigarayı içtiğinde, artık güneş çoktan Karıncalı Dağı’nı aşmış alaca karanlık basmaya başlamıştı. Bir çıkar yol bulamamıştı. Akıllı mesleki adalet duygusu ile bir olmuş vicdanı ile çatışlıyordu. Vicdanını rahatlatan ölenle öldüren arasındaki kişisel farklılıklar, hatta artık geri dönüşü olmayan bir durumda olmasından dolayı tüm vücudunu saran rahatlık; diğer tarafta ise ortaokul mezunu yeni yetme bir gencin herkesi uyutup soruşturmadan tereyağından kıl çeker gibi sıyrılması. Çelişkiler denizinde boğuluyordu Başkomiser. Bir tarafta aldatılmışlığın, kaybetmenin dayanılmaz ezikliği, diğer tarafta ise ilahi adalet denilebilecek bir sonuç. Sevinsin mi? Üzülsün mü? İkilem arasındaydı. Hani şimdi Ankara’yı arayıp müdüre şüphelerinden bahsedip soruşturmaya devam etme isteğini söylese, kesin müdürden hem paparayı belki en kötüsünden küfürü bile yerd. Benimkisi pişmiş aşı su katmak diye düşündü. Hatta herkes karşı görüş belirteceği için soruşturmadan direkt görevden bile alınabilirdi. Lakin kanıtlayamasa da Sansar burnunu inanılmaz rahatsız eden kokuları alabiliyordu. Hatta emindi. Gerçeği ortaya çıkarmanın tek yolu kalıyordu o da Hasan’ın itirafıydı. Hasan her ne kadar görünmeyen yüzü ile saflığın arkasına saklamış olduğu zekası ile çetin ceviz olsa da evelallah kendileri de pek boş sayılmazdı, ne çetin cevizleri un ufak yapmışlardı. Öyle veya böyle onu da bir yolla çözerlerdi.

Lakin herif ne açıkgozmüş, ne plan yapmış diye düşündü. İlk on gün hiç tesbihi dillendirilmemiş en büyük tuzağı tesbihin altına koymuştu. Gel gelelim Hasan’ın da en büyük tuzaklamayı tesbihin altına yaptığını nereden bilebilirdi ki? Kriminal raporlarda tüfeğin arpacığın mikro tesbih ipi parçacıkları, tespih tanelerinden de barut kalıntıları çıkmıştı. Tüfeği doldurdum dediği yerde barut kalıntıları ve iki adet tesbih tanesi bulunmuştu. Hasan ne anlattıysa bulunan deliller onun ifadesini destekler nitelikteydi. Başkanın “barutu bol koy iyi patlasın” isteğini en az üç şahidin önünde talimata göre barut koyduğunu başkana Hasan’ın geri bildirimini duyan şahitleri vardı.

Sonra olay yüzlerce şahitin önünde olup bitmişti. O günü kameraya çekenlerden tespit edebildiklerinin video kayıtları tek tek incelemişlerdi. Hasan dengesi kaybolup düşerken bakan ve başkanın oturduğu protokol tarafına bile bakmıyor içgüdüsel olarak düşeceği yere bakıyor.

Bakmadan ateş etmek; kime gelirse mi acaba? Yani bunca ifade delil tersine söylerken Sansar burnu başta o kötü kokuyu almıştı ve nasıl olur da en sonunda haklı çıkardı. Şimdi ise Hasan'ın katil olduğundan adı gibi emindi. Bu iddianın ispatı da bundan sonrası için mümkün değildi. Zafer Başkomiser yeşillikler içindeki engebeli arazinin patika yollarında kendini kımıldadıkça batan balçığın içine düşmüş gibi hissetti. Yol kenarındaki kır çiçeklerinin kokularını merak etti. Deve dikenlerinin mor çiçeklerinin üzerinde uçuşan bambusları seyretti. Sağa sola atılan plastik atıkları görüp sinirlendi. “Hasan” dedi” Zeybek” dedi “Başkan” dedi bir çıkar yol bulmaya çalıştı; yoktu. Tüm yollar öylesine çıkmaza gidiyordu ki dünyanın en usta düzenlenmiş labirentindeydi. Tek çıkar yol vardı onun da anahtarı Zeybek Hasan'ın elindeydi. Gerisinin tamamı duvara tosluyordu.

Kafasının içerisindeki tilkiler kuyruklarını değdirmeden harman kavadursun canı hiç ilçeye gitmek, insan içine karışmak istemiyordu. Hatta ana karayoluna indiğinde bir kaç kez yanından ara gazlar eşliğinde gürültüyle geçen kamyonlardan birisine atlayıp buralardan hemen uzaklaşmak istiyordu. Ankara'yı ne çok özlediğini fark etti. Buralar bakır, cennet gibiydi de; kursak alıştığını istiyordu. Herhalde insan yaşadığı yerde ceplerini boşaltıyor. Önceki yaşanmışlıklardan ihtiyacın ne ise sürprizle karşılaşmadan gidip ihtiyacını karşılayabiliyorsun. Bu bir dost gülümsemesi, bir manzara, yenilen içilen herhangi bir şey yani alışkanlıklar dizimi oluyor. Mesela ne zaman Ankara'da canı sıkılsa Kuğulu Park'a gider insanları en iyi görebileceği yere oturur gelen geçeni insan hareketliliğini seyrederdi. Bu seyir bir süreden sonra dertlerini kederlerini alır götürdü. Kızılay'ın sıfır noktasında bir taş banka oturur insan auralarından, yaşanmışlıklarını tahmin ederdi. Burası kırsal, doğal şimdi uçan kuşlardan, arılardan sineklerden başka hareket yoktu. İsmi bile bilmediği çeşit çeşit bitkiler, çiçekler rüzgarda raks etse de kendisine bir anlam ifade etmiyordu. Hatta pantolonuna yapışan pıtrak adım attıkça dalıyor onu sinirlendiriyordu. Ne kadar ayıkla da bir süre sonra daha beteri çorabına yapışıyor ayakkabı arasında kalınca hemen durup temizlemek zorunda kalıyordu. Efeler diyarında yürüyordu da...

“Ülen Zeybek Hasan senin ben...” diye söylendi.

BÖLÜM 9

“Bak Zafer bu böyle olmaz. Ne demek emekli olacağım?” dedi.

Zafer, omuzlarını kaldırıp sakın ama yorgun bir ses tonuyla cevap verdi:

“Müdürüm emekli olacağım; bunun nesini anlamadığınızı inanın anlamıyorum?” dedi.

“Yok kardeşim. Emekli memekli olamazsın” dedi.

“Ne demek olamam?”

“Olamazsın. Durduk yerde bu ne şimdi? Yıllardır beraberiz, ne zaman emeklilikten söz açılrsa ‘Allah sağlık versin de çalışalım’ derdin. Daha bir kez emeklilikle ilgili bir kelime ağzından duymadım. Şimdi de gelmiş dilekçe veriyorsun. Ne şimdi bu?” dedi, şaşkınlıkla başını iki yana sallayarak. Zafer:

“Bak müdürüm, bak abi emekli olacağım diyorsam; olurum” dedi, sesi netti.

“O-la-maz-sın. Bizim sana ihtiyacımız var” dedi müdür; kelimeleri tek tek vurgulayarak.

“O ne demek öyle. Teşkilatta adam mı yok?”

“Teşkilatta adam çok da senin gibisi yok. Senin gibi cinayetçiler öyle kolay yetişmiyor” dedi müdür. Zafer:

“Yok artık müdürüm. Osman, Harun kötü mü?”

“Elbet değiller. Sonuçta senin öğrencilerin. Senin ekibin. Lakin onlar henüz ham. Sen başkasın be adam anla artık bunu. Henüz elin ayağın tutuyor, maşallah hiçbir sağlık problemin yok. Çoluk çocuk desen, tek başına yek adamsın. Ne oldu? Bu koduğumun emekliliği nereden çıktı şimdi?” Zafer, sandalyesinde hafifçe doğruldu.

“Yetti artık müdürüm. Yıllardır kan revan içerisinde itle kopukla uğraşıyorum. Günüm de fazlasıyla doldu. Az hizmet de etmedik. Daha ne istiyorsunuz ki?” dedi. Müdür:

“En verimli çağındasın. Seninkisi meslekten öte bir yetenek, bir Allah vergisi. Valla ben kabul etsem müsteşar kabul etse bakan buna karşı çıkar. Sen bizim teşkilatın medarı iftarı, göz bebeğisin” dedi.

Zafer gülümsedi ama gülüşü acıydı:

“Söyledikleriniz ruhumu okşasa da ilelebet bu işimi yapacağız?” dedi.

“Niye, ne işi yapacaksın? İş adamı mı olacaksın? Bu yaştan sonra emlak ofisi mi açacaksın? Zengin mi olacaksın? Zafer bu işin piri sensin ve elbet en iyi bildiğin işi yapacaksın.”

“Müdürüm bir hayatımız var. Farkında olmadan kan barut, toz duman içerisinde bir bakmışsın o hayatı harcamış gidiyoruz.” Müdür:

“Ya baksana... sen şu Aydın olayından sonra bir değiştin. Orada bir şey mi oldu?” dedi, şüpheliyle eğilerek.

“Daha neler? Ne olacak? Sıradan bir soruşturmaydı, kolaycada neticelendirdik.”

“Onu demiyorum. Hani ilçe kırsaldı ya; bugünlerde pek bir moda öyle kırsal gidip hobi bahçelerinde organik tarım falan yapmak. O bağlamda...”

“Yani gördüklerimden de etkilenmedim değil hani. Temiz hava bol gıda. Yeşillikler cenneti. Her şey doğal.”

“Ya git işine Zafer o kadar doğallık bizi bozar. O kadar temiz hava bizde oksijen çarpması yapar. Otur oturduğün yerde. Biz doğa değil şehir insanlarıyız. Bizim alışkanlıklarımız burada evrimleşip yetişmiş. Biz ne anlarız çiçekten ne anlarız böcekten. Biz orada afallarız. Nasıl onlar büyük şehre gelince sudan çıkmış balık gibi oluyorsa bizlerde oralara gitsek aynısı oluruz. Herkes yerinde mutlu olsun. Bak sana kallavi bir izin verelim. Git kafanı dinle. Denize mi

gidersin, dağa mı çıkarsın git efkarını at gel. Ama gerisin geri gel. Daha genciz oğlum biz. Benim diyen delikanlıya evelallah kök söktürürüz.”

“Müdürüm beni onure ediyorsunuz lakin ben kesin kararlıyım. Emeklilik dilekçemi işleme koymanızı arz ederim.”

“Kesin kararlısın yani.”

“Öyle müdürüm.”

Müdür koltuğunda geriye yaslanıp derin bir nefes aldı; yüzünde çaresiz bir ifade belirmişti.

“Git iki ay dinlen kardeşim, hem de ücretli izin.”

“Yok müdürüm. Kararım karar. Teşekkür ederim “diyerek ayağa kalktı. Bir eli havada bir şeyler söylemek, kararından vazgeçirmek için bir yol bir söz bulmaya çabalayan Emniyet Müdür’üne doğru atıldı. İstemsizce uzatılan eli sıkıp kapıya yöneldi. Müdürün son çabayla ardından “Zafer” diye seslenmesini duymazdan gelip kapıdan çıktı.

Koridorda tüm ekip toplanmıştı. Osman:

“Ne oldu abi, dilekçeyi aldı mı müdür?” diye sorunca:

“Almayıp ne bok yiyecek? Aldı elbet” deyince Harun:

“Bir şey demedi mi?” diye sorunca sinirle Osman’ın tam gözünün içine bakarak:

“Demedi!” dedi sert bir şekilde. Harun:

“Ne demek demedi? Hemen kabul mü etti?”

“Yani hemen değil. Vazgeçirmek için biraz dil dökse de sonuçta bu benim hayatım ve benim kararım. Kabul etmeyip ne yapacaktı?” dedi. Osman Komiser:

“Yapma ya. Biz seni vazgeçirir diye düşünmüştük.”

“Yanlış düşünmüşsünüz. Ben kararımı verdim ve kimse beni bundan vazgeçiremez” deyince Osman:

“Nereden çıktı bu emeklilik abi ya. Hep erken yaşta emekliliğe karşıydın, ne oldu birden bire ya?”

“Ooo Osman! Yeter yeteri varsa içerse yeterince müdür zorladı zaten. Bari siz yapmayın ya” deyip sanki acil anonsuna yetişircesine koridorda koşar adım yürümeye başladı. Tabi tüm ekip de ardından... Hatta asansörün, avare olduğunu, katta olmadığını görünce merdivenlere yöneldi. Aslında peşindekilerden kurtulmak artık ekipten kopmak, yek olmak istiyordu. Yalnız kalmaya öylesine ihtiyacı vardı ki bunu kendi de anlamlandıramıyordu. Cinayet büroya önde kendi, ardında ekip, girince bürodaki diğer çalışanların soru dolu bakışlarıyla karşılaştı. Hatta bazıları ardında olan ekipten birileriyle kendini delip geçen kaçamak bakışlar atıp işaretliyorlar ne olup bittiğini anlamaya çalışıyorlardı. Zafer Başkomiser, odasına yöneldi tam kapıdan girecekti ki ardından kendisine yetişen fısıltıları fark edince eli kapı tokmağında bir durdu. Ofiste herkes durdu. Bekledi ve yavaşça geri dönüp yıllarca ter akıttığı cinayet büroya ve çalışma arkadaşlarına baktı. Herkes tıp oynarcasına sustu, hareketler ağırlaştı ve tıp...

“Arkadaşlar az çok haberiniz olduğu üzere emeklilik dilekçemi verdim. Artık bundan sonra aranızda olmayacağım. Uzun yıllar özveri ile tam bir takım ruhu ile çalıştık. Allah’a şükür hiç bir vaka sayenizde faili meçhul kalmadı. Sizden istirhamım benden sonrada bu birlik beraberliği bozulmadan devam ettirmeniz. Hakkınızı helal ediniz, varsa bir hakkım benden yana helal olsun” deyip cevap beklemeden hızlıca kapının kolunu kıvrıp odaya daldı. Tüm çabasına rağmen gözyaşı sağanağının ilk damlası kapının dışına düşmesine engel olamadı. Masasına ulaştığında sağanak muson yağmuruna dönmüştü. Arkası yüksek koltuğu duvara

doğru dönerek ağlamasını gizlemeye çalıştı. Sağ çaprazında meşhur kara tahtası duruyordu. Temizlenmiş gibi dursa da silik silik bazı isimler seçilebiliyordu. Nedense tahtanın sol üstündeki Eybek Asan yazısı z ve h harfleri silinmiş az çok okunabiliyordu. Ulan Zeybek Hasan “siktin hayatımı” diye içinden geçirdi.

Ne kadar o halde kaldı bilmiyordu, zamandan kurtulmuş zamansızlaşmıştı. Kimse de yanına gelmeye cesaret edememişti. Bugün cinayet büroda tam bir ölüm sessizliği vardı. Kendileri için efsane olan artık onlarla olmayacaktı. En değerlileri en kıymet verdikleri abi, baba dedikleri sansar lakaplı amirleri artık büronun bir elemanı değildi. Ofisi kimse terk etmek istemiyordu. Herkes az önceki kısa vedanın devamını merak eder gibi bir halleri vardı. Acaba hala bir ümit olabilir mi diye düşünenler de yok değildi.

Başkomiser yeteri kadar ofiste kaldığını hissetmiş olmalı ki sandalyeyi döndürünce ofis çalışanlarının neredeyse tamamıyla göz göze geldiğini fark edince aniden kapıdan çıkıp elleri belinde büroya baktı. Bu sefer herkes bir şeylerle ilgilenir gibi tavırlar sergiliyordu. Çalışanların bu tavırları kendisini gülümsetti. Onun kapıda gülümsediğini görenler bir an başkomiserin bu ani kararından vaz geçmiş olabileceği ümidi içlerine doldu.

“Arkadaşlar sizin işiniz gücünüz yok mu? Bayram sabahında bayramlaşma seremonisinde bile bu ofisi bu kadar kalabalık görmedim. İşleri ilk günden mi asmaya başladınız? Anlaşılan bunca yıl havanda su dövmüş sizlere bir şey öğretememişim. Böyle olmaz. Helalleştik. Ben artık taze emekliyim. Yeter bunca yıl hizmet ettiğimiz. Dinlenmek bizim de hakkımız. Bu devran böyle döner. Evrimdir bunun adı. Yaşlılar çekilir, eski yazılımlar gider. Daha dinamik genç, yeni yazılımlar gelir. Bu bir bayrak yarışıdır. Şimdi artık bayrak sizde. Bize de sizleri izlemek, başarılarınızdan övmek düşer. Hem ölmüyoruz, emekli oluyoruz. Her zaman görüşebiliriz. Canı sıkılan balığa çıkmak isteyen buyursun gelsin. Artık Ankara'nın neresinde balık tutacaksak deyince herkes bir acı acı gülmesine eşlik etti.”

“Kısaca buralardayım, kalın sağlıcakla” deyip herkesin ellerini sıkarak vedalaşmaya başladı. Dile kolay tam otuz iki sene devletine millete hizmet etmişti. Bu otuz iki senenin tamamı cinayet bürodaydı. Çocukken çok severek izlediği dizi Komiser Columbo rol modeliydi. Bundan dolayı cinayet büroyu tercih etmişti. Tanrının ilk emri öldürmeyeceksin idi. Öldürmeyeceksin. Can tanrının insana bahsettiği en değerli şeydi. Bir insan öldüren tüm insanlığı öldürmüş, bir insan kurtaran ise tüm insanlığı kurtarmış olur. Bu bağlamda canın ne kıymetli olduğu, tüm kutsal kitaplarda yazılıdır. Can candır. O olmadan, yaşam olmaz. Hem o canın içinde tanrıdan bir parça gizlidir. Canı yok eden o tanrı parçacığını da yok eder. Hiçbir gerekçe bir canı yok etmeye neden gösterilemez. O kutsalın en kutsalıdır. Bunca yıllık meslek hayatında yalnızca emniyet teşkilatına değil doğrudan Tanrı'ya hizmet ettiğine inanır her ortamda da bunu söylemekten çekinmezdi. Kendisi için mesleği yaşamın kaynağı, hayat enerjisiydi. Her şeyi ile kendini mesleğine adamıştı. Mesleğini çok sevmişti. Severek yapılan iş başarıyı da beraberinde getirmişti. Başarılarından dolayı terfi verilmek istenilse de bu terfilere elinin tersi ile geri çevirmişti. Ben saha adamıyım sahada kalmam lazım türbin bana göre değil demişti. Kıdemlinin kıdemli sinden Başkomiser olarak terfisini nihayetlendirmişti. Onun için en büyük terfi en büyük ödül lakabıydı. Sansar Zafer. En büyük ödülüm derdi. Lakabından gurur duyardı. Lakabının ağırlığını taşımakta hiç zorlanmamıştı.

En mükemmel planlanmış cinayetleri bile tereyağından kıl çekercesine çözerdi. Eğer vaka cinayetse katil kayıp ise o katil Dante'nin cehenneminin yedinci katına kaçıp saklansa o onu

bulur, tertemiz dürer paketler savcının önüne koyardı. Sansar Zafer denilince camiada bir bismillah çekilirdi. Vay Sansar vay...

Bir hafta geçmişti. Yaşanmışlıklarını geçmişini deşip irdelemek için bir hafta ona yetip artmıştı. Zamanının çoğunu dışarlarda kalabalıklarda yalnız kalarak boş park banklarında öylesine derinliklere bakarak geçirdi. Yaşanmışlıkların doluluklarını zamanın boşluklarının dehlizlerine dalıp dalıp çıktı. Hayatının anlamı dediği mesleğinde galiba hayatını harcamıştı. Pişman mıydı? Hayır hiç pişman değildi. İnsan hayatı gelişine yaşamalı. En azından o öyle yapmıştı. Lakin kalabalıklarda kol kola yürümeye çalışan ihtiyar çiftleri, dedelerinin, ninelerinin kollarından çekiştiren torunları falan gördüğünde bu gelişine yaşamaktan acaba bazı şeyleri ıskaladım mı sorularını da kendine sormadan edemiyordu. Birkaç gönül işi olsa da evlenmemişti. Bayramlarda seyranlarda ailem diyeceği yeğenleri ve onların çocukları vardı. Anne, baba rahmetli olmuş, bir abla iki ağabey tek kandaşlarıydı. Haliyle o hariç diğer kardeşleri kendi çekirdek ailesini kurmuştu. Hatta boy boy torunları vardı. Ağır adamdı vesselam. Seveni çoktu. Hem öyle dıştan göstermelik değil bilgisi, edebi, mesleki ağırlığı ile her ortamda baş köşeyi gösterilenlerdendi. Her şey bir yana, herzeyim dediği mesleğinden emekli olmuş haliyle önemseydiği içinde anlam barındıran her şeyden bir anda sıyrılıvermişti. Kendini derin bir boşlukta gibi hissediyordu. Bazen hata mı yaptım diye bile kendini sorgular buluyordu. Artık her şey için geçti. Gemileri çoktan yakmıştı. Geriden pek keyif almadı o zaman geriye değil ileri bakmaya karar verdi. Hep ileri...

BÖLÜM 10

“Ooo kimleri görüyorum. Hoş geldiniz amirim. Bu ne güzel sürpriz.”

“Hoş bulduk Ege bey. Kolay gelsin. geçiyordum bir uğrayayım şu senin nefis kuyu kebabından bir tadayım dedim.” Ege:

“Ne demek amirim. Pek güzel etmişsiniz de yine zamanlama hatası yapmışsınız. Bizim oğlağı anca tandıra yerleştirdik en azında beş saati var çıkarmaya” dedi.

“Olsun. Emekliyim. Bende zamandan bol bir şey yok.”

Ege hafifçe gülümseyerek “Hayırlı olsun amirim, sağlıcakla tadında geçirin” dedi.

“Teşekkür ederim.”

“Çok oldu mu amirim?”

“İki yıl kadar oluyor.”

“E şimdi ne yapıyorsunuz? Ya amirim kusura bakmayın böyle ayak üstü hemen kaynatmaya başladık. Buyurun şöyle istediğiniz yere oturun size bir yorgunluk çayı getireyim” deyip boş masaları gösterince; Zafer Amir eski o zamanki oturduğu en baştaki masaya yönelip aynı konumda oturdu. Karacasu’ya tüm vadiye şöyle bir göz attı. Hatırında kalan eski şablonla şimdiki şablon neredeyse tıpatıp kaynaşıverdi. O zaman bahardı şimdi ise yaz, aradaki tek farklılar renk cümbüşlerinin tonlarındaydı. Şimdi her şey daha da sarıya çalıyordu. Tarlalardaki ekinler biçilmiş sıra sıra nokta karıncalar gibi desteleri seçilebiliyordu. Dağlar daha bir pusluya çalıyordu. Seyir tepesinden manzaranın tadını çıkaran Zafer başkomiser elinde bir tepsi ve tepsinin üzerinde üç bardak çayla yanında beliren genci görünce bir an her şeyin birbirine girdiğini fark ediverdi. Genç kendisine tüm içtenliği ile gülümsüyordu. Bu . Bu genç...

“Hoş geldiniz amirim.”

“Ooo Hoş bulduk Hasan. Zeybek Hasan sen de mi buradasın?” diye sorunca Ege Bey:

“Hasan çıkalı neredeyse sekiz ay oluyor. Hafta sonları sağ olsun bana yardıma gelir” dedi, Zafer Başkomiser:

“Ne kadar yattın?” diye sordu.

“Yaklaşık on bir ay. Dördüncü celse de beni bıraktılar. Dava kapandı,” dedi Hasan, hafif başını sallayarak.

“İyi. Hadi gelmiş geçmiş olsun.”

“Sağ olun amirim. Sayenizde,” diye cevap verdi Hasan, biraz mahcup bir gülümsemeyle.

“Sayemiz de mi?”

“Yani sonuçta soruşturmayı siz yaptınız. Neyse amirim oldu bitti. Şimdi siz uzak yoldan geldiniz acıkmışsınızdır. Oğlak kuyuda olsa da siz emredin size bir şeyler hazırlayayım.”

“Hayrola Hasan Zeybeklikten aşçılığa mı geçiş yaptın.”

“Az çok elimizden gelir amirim. Size ne vereyim.”

“Dur hele Hasan taş atmıyor ya. Otur hele bir çayını bitir.” Çay muhabbeti çok sıradandı. Genelde mevzu ilçenin ve emekliliğin üzerinde dolandı durdu. Özellikle Hasan amire izzeti ikram konusunda alternatifler sunmak ile meşguldü. Sabahtan beri bir şey yemeyen Zafer Başkomiser Hasan’ın önerilerine daha da dayanamayıp çoban kavurma, çoban salata ve birkaç yeni yapmış oldukları mezelerde karar kıldılar. Ege ve misafirlerini masada bırakan Hasan mutfağa koştu. Yarım saat geçmemişt ki tam donanımlı bir tepsi üzerinde yemeklerle geri döndü. Yine mutfağı toplamak için geri döndü. Yemekler tek kelimeyle lezizdi. Zafer Başkomiser, harika manzara, yazın serin yayla esintisi altında tam bir ziyafet çekti. Hasan ara

sıra masaya uğrayıp bir isteklerini olup olmadığını sorsa da her şey harikaydı. Yemekler yenip kahveler içilirken Zafer Başkomiser usuldan konuşulmayan konuşmayı açtı.

“E anlatın bakalım yeni başkanınız nasıl?” diye sorunca Ege:

“Nasıl olacak amirim gelen gideni aratır diye bir söz vardır ya aha aynen öyle.”

“Niye ki?”

“Niye olacak? Eski başkan anasının gözüydü. Allem eder kallem eder iş bitirirdi. Bu garibim tecrübesiz. Kendi halinde alt yapısı boş bir adam. Pek öyle etliye sütlüye karışmayan bir tip. Hiç de zamanenin adamı değil. Zaten vekil olarak gelip asil olunca sonuçta seçilmiş de değil. Senin anlayacağın ilçede işler kaplumbağa hızında. Mehteran gibi ama tersine mehteran, bir ileri iki geri.”

“E Ege Bey, insanları memnun etmek kolay değil.”

“Ya bu memnurluk meselesi değil amirim. İnsanların ihtiyacı ve sistem ile ilgili. İhtiyaçlar ile cevaplar birbirini tutmayınca haliyle memnuniyetsizlikler açığa çıkıyor. Biri iş yapıyor ama çalışıyor, çırpıyor her türlü yolu mübah sayıyor, diğeri ise çalıp çırpıyor düzgün adam lakin iş yapmıyor.”

“Sence hangisi iyi?”

“İkisi de kötü amirim. Zaten ben hep derim bu sistem sorunu diye. Eğer ana sistem iyi çalışmıyorsa baştaki kişilerin oluşturdukları ara sistemler devreye girer ki bu ara sistemler başındaki kişiyle özdeşleşir. Hiç bir ara sistem ana sistemin ranttabıllığını vermez. Oysa her şey kanun nizamlar eşliğinde ve kontrolünde insanların ihtiyaçlarına göre olmalı. Eşitlik ve adalet herkese aynı olmalı. Senden benden, Amat Memet ayrımı olmamalı. Hatta en küçük bir sapma hemen kendini göstermeli ki devletin kurumları gerekli müdahaleyi yapabilmeli” dedi. Ege entelektüel kişiliği ile konuşmayı seviyordu. Sağ kesimde doğup büyümüş ama sağdan bastırıldıkça sola kaymış asi, aktivist bir kişilikti. Zafer Amir akşam hazırlığını bitirmiş son ayrıntıları gözden geçiren Hasan’a seslenerek:

“Zeybek. Gel hele ya, iki laf edemedik işin bitmedi mi daha?” diye sorunca Zeybek Hasan elindeki bezle ellerini sile sile masaya yaklaştı.

“Buyurun amirim bir isteğiniz mi var?”

“Yok be Zeybeğim, ne isteğim olacak. Yemekler harikaydı. Ellerin de pek marifetliymiş. İşin yoksa gel de iki laf edelim istedim.”

“İşin aciliyeti yok da amirim, ben pek o işlerden anlamam. O işin piri Ege dayıdır” dedi.

“Yok sen bırak Ege’yi. O genel konuşuyor. Teorik. Pratikte olan sensin. E kolay değil sekiz on sene eski başkan gibi renkli kişilikli bir adamın yanında olmak.”

“Ne renkli kişiliği varmış ki?” diye sordu.

“Neleri yokmuş ki? Sen içerde yatarken bildiğin üzere soruşturmayı ben yaptım. Adam hakkında kime bir sorduysam bin işitim. Herif tam bir çürük elma” dedi Zafer.

“Elmanın iyisi Karacasu’da yetişir madem, çürüktü de niye onu ikinci kez seçtiler o zaman” diye sordu. Zafer’in yüzünde bir tebessüm belirdi.

“Sence niye? İşte ben de tam onu merak ediyorum” dedi.

“Çok da merak edilecek bir durum yok amirim. Kimisi çıkarı için, kimisi el mahkum, kimisi de futbol takımı tutar gibi parti tuttuğu için parti kimi gösterirse ona oy verdiği için” deyince Ege atıldı:

“İşte o futbol takımı tutar gibi katı partici anlayışı yok mu en büyük bela. Taraf olan taraf olduğunun her şeyine doğru, karşı tarafına ise yanlış gözlüğü ile bakması. Böyle bir şey

eşyanın tabiatına aykırı. Bu kökleşmiş bakış açısı ve taraf durumu kesinlikle değişmiyor. Değiştiren kendisini döneğe gibi görüyor. Hatta babadan oğula miras gibi geçiyor. Dünya değişiyor ama partililik değişmiyor. Ne kadar acı değil mi?” derken Zafer Başkanmiser Ege Bey’in sözünün arasına girip

“O kadar da değil” deyince Ege:

“Ondan daha fazlası. Dünya değişiyor. Eski ideolojilerin hangisi kaldı. Sol, sol mu? Yoksa sağ, sağ mı? Dünya değişir lakin bizim halk değişmez. Hani eskiler ideoloji, sosyalizm, komünizm, faşizm falan bilir araştırır tuttuğu ideolojinin altını doldurmaya çalışırdı. Şimdikilerde o da yok. Kara gürlüti. Bakıyorsun adam solcu ama aynı zamanda Amerikan hayranı. Neymiş özgürlükler ülkesiymiş. Adamlar dünyanın kanını tek elden emiyorlar bizimkisi Hollywood filmlerinin subliminal mesajları kreşe sloganları ile konuşur özgürlükler ülkesi der. Tarihini bilmez Osmanlıyı atalarını kötüler” derken Zafer Başkanmiser yine Ege’nin lafının arasına daldı.

“Senin başkan bunlardan hangisiydi?” diye Hasan’a sorunca; yine cevabı Ege verdi.

“Hangisi olacak faşisti kör olası. Faşist bile değil tam bir zübüktü. Üç kuruşluk çıkarı için anasını satardı. Adam yay gibiydi. Ne taraf işine gelirse o tarafa esniyordu” deyince Zafer Başkanmiser:

“Hacıyatmaz!” dedi. Ege:

“Aynen öyleydi” dedi.

“Nelerine şahit oldun mesela?” diye Hasan’a sorunca:

“Amirim adam, Ege dayının dediği gibiydi hangisini anlatsam ki? Hem artık oldu bitti. Adamın kemikleri kalmadı ardından konuşmak...” deyince Zafer Başkanmiser:

“Hasan her şey değişti. Bak ben emekli oldum. Sen içerde yatıp cezanı çektin. Dediğin gibi başkanın kemikleri bile kalmadı. Kısaca eski çamlar bardak oldu köprünün altından çok sular aktı. Amaç muhabbet. Mesela uçkuru düşük biriymiş” diye sorunca:

“Valla oralarını ben pek bilmem. Şüphelendiğim çok şey oldu ama şahit oldun mu dersin? Olmadım. Zannedersem o tür şeylerde beni kendinden bir şekilde uzaklaştırıyordu. Lakin şüphelendiğim çok şey oldu” deyince Ege:

“Pis herif, ırz düşmanı” dedi. Zafer Başkanmiser:

“Ya avuç içi kadar ilçede saman altında nasıl bu kadar başarılı su yürütüyorlardı?” diye sordu. Ege:

“Nasıl olacak amirim, alan memnun, satan memnun. Bilsen hatta üstünde yakalasan ne olacak. İnsanlar artık öyle bir hale geldiler ki üç kuruşluk menfaati için her türlü hayasızlığı göz yumar hale geldiler. Namus mamus menfaate indi.”

“İyi çalışıyormuş ama” diye sorunca Hasan:

“Çalışıp da aslında görevini, yapması gerekeni yapıyordu. Bir belediye başkanının görevi nedir? O beldeyi insanlar için daha iyi yaşanır hale getirmek değil midir? Girişken adamdı. Alttan girer üstten girer bir şekilde istediğini elde ederdi. Asıl önemlisi yaptığı her şeyi iyi reklam eder insanların gözlerini boyardı. Hatta abartırdı. Bence kendisinde narsist kişilik bozukluğu vardı” deyince Zafer Başkanmiser:

“Ooo narsist marsist Hasan?” diye imalı bakış atınca:

“Niye şaşırdınız ki amirim?” dedi.

“Bize saf köylü yörük çocuğu imajı çizdin ama alt dolu gözüküyor, o bağlamda.”

“Yok be amirim her yanımız dolu olsa kabımız ne kadar ki? Aha şu gördüğünüz küçücük göletin içinde yaşayıp gidiyoruz” deyince:

“Yok işte o iş öyle sandığın gibi değil. Göletin küçüğü büyüğünün pek önemi olmuyor bu tür şeylerde. Hani demin dedin ya senin kabının hacminin ne olduğu önem kazanıyor. Yani kişisel deneyimlerimden diyebilirim ki sendeki hiç de fena değil” deyince Hasan:

“Ege dayım sağ olsun. Kendisi çok okuyan iyi bir felsefecidir. Yıllardır gelip gitmede ondan çok şey öğrenmişimdir” deyince Ege:

“Estağfurullah o senin kendi güzelliğin. Benim Zeybeğim, zeki akıllı çocuktur. En önemlisi bilgiye aç bir kişiliği var. Güzel bir eleği var. Neyi eleyip neyi elemeyeceğinin iyi bir doğal seçim yeteneği var. Hani başkan falan diyoruz ya ondan bile o kadar şey görüp öğrenmiştir ki, öğrendiklerini karşı tez olarak sunmaktan da hiç çekinmez” deyince Hasan ekledi.

“Ha bir de hapisliği unutmayalım. İçerde geçirdiğim on bir ay benim için gerek insan davranışlarında, gerekse kanun nizam konusunda daha birçok konuda çok ilginç deneyimler kazandırdı. Zaten görmeye aç olan nereye baksa görür, olmayanın burnundan soksan kulağından çıkar. En önemlisi iyi bir dinleyicilikten geçiyor. Öğrenmenin en iyi yolu dinleyeceksin. İşim gereği birçok toplantı, seminer, konuşmalara şahit oldum. Bol bol dinledim. Haliyle bunlar benim ufkumu açmamda bana ciddi kazanımlar sağladı. Tabi okumayı en başa koyalım. Başkanı beklerken araçta çok kitap okuma fırsatım oldu. Belediyenin gençlik kulübündeki kitapların çoğunu okumuşumdur.”

“Peki o kadar okuyup, dinledin de başkana bazı konularda hiç eleştirip uyarmadın mı?”

“Yok amirim, adam kaya kadar sertti. Ona had bildirmek ne mümkündü? “Kimsin lan sen, haddini bil çizmeyi aşma” der çıkardı” dedi.

“Yani bildiğini yapardı diyorsun.”

“Aynen öyle. Çok önüne ardına bakmazdı. Hani biri derse ilerde bu bize şöyle bir problem yaratır. Onu da o zaman düşünürüz” derdi.

“Korkmazdı yani.” Hasan:

“Kesinlikle. Gözü hep tepelerdeydi. Hedefinde milletvekilliği vardı. Bana sık sık “göreceksin bir gün vekil olacağım” derdi.” Ege araya girerek

“Valla adam bu hırsıyla yaşasaydı onu da olurdu” dedi.

“Kesinlikle amirim. Hep buralardan kaçmanın derdindeydi”

“O niyeymiş?” diye sordu Zafer.

“İnsan psikolojisi amirim. Artık buralar ona küçük geliyordu. “Balık büyük denizlerde büyür” diyordu “buralarda büyüyebileceğimiz bu kadar” derdi. “Bundan sonrası kığımız dışarda kalır” derdi” dedi Hasan.

“Vay köftehor. hem ilçenin iliğini sömürüp semiriyor hem de burayı beğenmiyor.” Hasan kafasını sallayarak ekledi.

“Aynen öyle amirim. “Buranın tamamını toplasan Ankara’da bir site etmez” derdi.”

“Yani adam kafasına göre at oynatmış öyle mi?”

“Yani öyle denebilir de yine de tedbiri elden bırakmazdı.”

“Ne gibi?”

“İlerde bir gün karşımıza çıkacak bir pürüz bırakmayalım derdi. Her zaman avukata veya konunun uzmanlarına danışırdı. Yapılabilecek kırılabilir bir açık yol varsa orayı bulup oradan girmeye çalışırdı. İş kitaba değil kitabı işe uydurmayı pek severdi. Bununla da çok övünürdü. “İşte bu “derdi.”

“Yani bir teftiş falan geçirse pek bir açık vermez diyorsun.”

“Ne mümkün amirim. Kitabı işe uydurmakta çok ustalardı. Mutlak bir yol bulurlardı. Hani oldu ya bulamadılar ve risk aldılar. İşte o zaman o riski göğüsleyecek bir paravan devreye girerdi. Kendileri tüm sorumluluklardan men tutarlar olurda ileride bir sorun oluşacak olursa konulan o kurban tüm sorumluluğu baştan kabul ederdi. Bu o inşaatın mimarı, proje müdürü, denetleme çalışanı genç inşaat mühendisi falan yani kendilerine gelmeden kabahat baştan kurbanı taksimlenirdi. Bazen de yardımcılardan tutunda encümen üyelerine kadar herkesin eli taşın altına alınırdı. Sıfır risk maksimum kazanç. Kazanan her şekilde başkan olurdu. Olmazı öldürdkları zaman mkafatta haliyle büyük olurdu.”

“Desene biz yıllarca boşuna cinayet, kan revan içinde katil peşinde koşmuşuz” deyince:

“Yok be amirim. İnsan gözü karartı mı zengin olmaya ne var? Bir şekilde olursun. Lakin o bir şekil insandan birçok şekli alır götürür. Ne yapayım ben öyle zenginliğe. Hak, hukuk alın teri olmadan, yalan dolan ,kağıt, zbklkle gelen varlığa ben zenginlik mi derim. Alın terinden helal kazançtan daha güzeli var mıdır? Vardığın yer mi yoksa gittiğin yol mu? İşte her şey bu ince ayrıntıda gizli” deyince Ege:

“Ya amirim bunca yıl sonra misafirimiz çıktın geldin misafirimiz oldun tüm akşam şu başkan msveddesinden mi konuşacağız. Hasan kalk bakalım oğlağın havalandırması gelmiştir. Henüz midesinde yer varken amirime de bir parça nasip olsun” deyip kalkınca Hasan da Ege’nin ardından kalkıp tandıra yöneldi. Hava kararmaya yüz tutmuş karşı sıra dağların tepesindeki rüzgar gllerinin kırmızı lambaları sıra sıra yanıp snmeye başlamıştı. Akşam olmuş tandır açılıyordu. Ortalığı mis gibi kızarmış oğlak kokusu sarmıştı.

BÖLÜM 11

“Dayı, Zafer Bey kesin emekli olmuştur değil mi?” diye sorunca:

“Oldu oğlum oldu. Söyledi ya adam emekli olalı neredeyse iki yıl olmuş. Hem niye bu kadar tedirgin oldun anlamışlığım yok?”

“Yok dayı tedirgin falan olduğum yok da biliyorsun benim soruşturmanın başındaydı. Şimdide durduk yerde çıktı geldi. Hadi o geldi adama bir de kalacak yer verdin. Ne bileyim eskinin tortusu herhalde az bir gıdıklanmadım desem yalan olur.”

“Ülen Zeybek otur oturduğun yerde. Senin dosya çoktan tarih oldu. Hem sen yargılandın olmayan suçunun cezasını bile çektin. Niye tedirgin oluyorsun ki?”

“Tedirgin falan olduğum yok. Ne bileyim, gelmesine bir şey dediğim yok da burada kalmasına kıl oldum. Geldin yedin içtin daha niye kalırsın ki?”

“Ülen Efe, sen benim içinde mi böyle düşünüyorsun?”

“Ya Ege Dayı onu da nereden çıkardın şimdi? Senin le ne alakası var?”

“Oğlum ben de bir gezeyim diye geldim, bak yerleştik kaldık buralarda. Zafer Bey’inde kimi kimsesi yokmuş, adam gezmeye gelmiş. Emekli adam sonuçta. E sizin buralarda pek güzel haliyle çekiyor insanı diye imalı bir giydirme de yapıp gülünce o zaman Ege Dayı’nın neden bahsettiğini anladım.”

“Bizim buralar bizim olduğu kadar senin de dayı. Sen artık has Karacasulusun” deyince Ege gülüp:

“Diyorsun?” diye Hasan’ın üzerine gidince Hasan kollarını açıp Ege dayıya sarıldı.

“Dayı bu adam dün başkan maşkan sordu durdu. Bu kapanmış olayı deşmez değil mi?” deyince:

“Ya Efe, sen gerçekten adamdan tedirgin olmuşsun. Yok oğlum onu da nereden çıkardın? O olay çoktan bitti. Onunki muhabbet babında. Sanki başkan hakkındaki konuşmaları ilk kez mi şahit oluyorsun. Adamın kemikleri kalmadı lakin ardında öyle bir nam bıraktı ki insanlar hala durmaz onu konuşur. Yapacak bir şey yok. Elalemin ağzı kese değil ki büzesin. Sen üstüne alınma. Herkes kimin kim olduğunu biliyor.”

“Sence çok kalır mı?”

“Bak seninki kalkmış geliyor kendine sor” deyip karşıdan gelen Zafer Başkomiser’i gösterdi. Zafer Başkomiser:

“Tünaydın” dedi gülümseyerek.

“Tünaydın amirim. Nasıl rahat ettin inşallah?” diye sorunca:

“Valla Ege Bey, havasından mı suyundan mı deliksiz bebekler gibi uyumuşum. Dip dinç kalktım. Ben o zamanda sevmiştim burayı” deyince Hasan:

“Tünaydın amirim, rakım farkından, yayla havası” dedi.

“Öyle Hasan’ım öyle” deyip ayak üstü kuşluk vakti sohbetinden başlayıp, işi has tereyağında çakılmış yumurtalı kahvaltıya harika bir kahvaltı yaptılar.

Zafer Başkomiser, merakından mı yoksa mesleki meraktan mı bilinmez soru üstüne soru soruyordu. Her şey onun için soru sormasına etkendi. Üçlünün muhabbeti açık hava sorgu odası gibiydi. Bazen öylesine ota boka soruyordu ki ona çaktırmadan Ege ile Hasan birbirlerine bakıp ne diyeceklerini şaşıyorlardı. Kaymakam kaç yaşında, karşı dağın yüksekliği ne kadar, yaylada kaç ev var, o köyün adı bu köyün adı, o köyde kaç kişi yaşıyor, bir dönüm tütün tarlasından kaç ton tütün elde ediliyor... Soruları bitmiyordu. Çöp arabası geçerken ilçede kaç

temizlik işçisi var diye sorunca Ege Bey dayanamayıp gülüverdi. İşte o zaman Zafer Başkomiser bu gülmenin nedenini anlayıp:

“Ya kusura bakmayın. Benimkisi meslek deformasyonu. Kolay değil hayatımızı sorgu odalarında soruşturmalarda harcadık. İnanın bazen kendi kendime bile soru sorarken buluyorum” deyince Ege:

“Sorun değil amirim sen sor biz bildiğimiz kadarını cevaplarız. Hem öğrenmenin yaşı da, yeri de yoktur.”

“Yaşı bilmem de yer süper. Ben bayıldım buralara. Eğer izniniz olursa bir süre buralarda vakit geçirmek isterim.”

“Ne demek amirim istediğiniz kadar kalın. Hem birbirimize yarenlik ederiz, ben gezdiririm sizi dedi. Ben ise bu son gelişmeden hiç mi hiç memnun değildim. İşin kötüsü memnuniyetsizliği mi bu iki kart anasının gözü kodamandan gizlemekte zorlanıyordum.”

Sonraki bir iki gün Zafer Başkomiser Ege Dayı’nın gözetiminde ilçenin görülmesi yerlerde gezdirildi yenildi içildi. Lakin adam kaldıkça “aşık oldum buraları” diyor gitmiyordu. Her yerde her şey hakkında mutlaka soracak bir sorusu vardı. Küçük yer, gezilip tozulması ne kadar zaman alır ki? Gerçi hakkını yememek lazım Zafer Başkomiser harika bir adamdı. Adamın bakış açıları, baktığını görüp, gördüklerinden ortaya koyduğu çıkarımlar mükemmeldi. Doğma büyüme buralı olmama rağmen onun şu üç beş günde görüp anlattıklarını hayretle dinliyordum. Her gün önünden geçtiğim eski binanın yapısı, cuma namazlarını kıldığım caminin süslemeleri, tahta oymaları, yıllardır su içtiğim çeşmedeki Bizans hitabesi, Hamit dayının evinin duvarındaki Roma Bizans sütun başlıkları ve daha onlarca şey. Köylülerin giysileri, davranışları sağa sola serpiştirilmiş kırsal meyhanelere kadar bir sürü şey onun anlatımıyla gözüme bambaşka gözüküyordu. Hatta adam üşenmemiş ilçenin tarihine kadar araştırmış. Bir akşam anlatmaya başladığında az daha küçük dilimi yutacaktım.

“Bakın arkadaşlar az deşince buraya sevgimin boşuna olmadığını anladım. Nasıl bir yerde yaşadığınızın siz bile farkında değilsiniz. Hiçbir şey yoktan var olmaz, var olan da yok olmaz. İnsanlar üzerinde yaşadıkları coğrafya ile bir süreden sonra bütünleşir. Yaşadıklarını da kalıtsal olarak gelecek nesillere aktarırlar. Sizin buralar dağlık engebeli ya, eskiden Karya ile Frigya’nın sınırıymış. 13. yüzyılda da Selçuklu ile Bizans’ın sınırı. Bu sınır habitat alanlarında toplumlar arası çok hareketlilik olur. Bak o her yere serpiştirilmiş türbelerin çoğu Semerkant’tan, Türkistan Horasandan gelen alperenler. Esen Çay’ının eski adı Boysın’mış. Ata mezarı demek. Çünkü Aydınoğulları’nın beyi Aydın Bey’in türbesi orada. Afrodisias’ta otuz beş bin kişilik stadyum var. Bugün bile kaç ilde otuz beş bin kişilik stadyum var? Yani sizin anlayacağınız burası yalnızca havası suyu değil çok köklü tarih ve kalıtlar barındırıyor. İlçenin nüfusu bile yüzyıllarca neredeyse aynı. ilginç değil mi?” deyince Ege:

“Anadolu, Kadim Anadolu, her yeri bir başka değerli” deyip bir ah çekince Zafer Başkomiser: “Sorma azizim. Gelgelelim biz üstünde yaşayanlar ne yazık ki neyin üzerinde oturduğumuzun farkında değiliz. Zaten bilsek hiç bu halde olur muyuz? Şimdi bakıyorum bu kadar büyük medeniyetlerin geçtiği coğrafyalarda insanlar yalnızca karınlarını doyurma derdinde. Aç, sefalet hatta cehalet içindeler. Bırak geçmişlerini bilmeleri gelecek kaygısı her şeyin önüne geçmiş, günü kurtarma derdindeler. En gerekli gördükleri parayı putlaştırmışlar haşa ona tapar hale gelmişler. Bulan da bulduğu ile yetinmeyip hep daha fazlasını istemişler. Doğru yanlış birbirine girmiş. Her şey birbirine girmiş. Havuç ödül diyen seçilmiş. Seçilen ödülü unutmuş. Yoksa senin başkan mümkün müydü seçilsin Hasan?” deyince Hasan:

“Ya amirim senin başkan senin başkan deyip durma adam hiç haz almadığım biriydi” dedi.

“Hoşlanmadığını bildiğim için latife yapıyorum Efe’m, takılıyorum” deyince Hasan:

“Amirim diğer dediklerinizin tamamı doğru, yazsanız altına imzamı atarım. Buralarda bilmediğim köy tanımadığım insan yoktur. Hele bazı dağ köyleri var bir gidip görseniz içiniz acır kadar zor şartlarda yaşıyorlar ki anlatamam. Yirmi birinci yüzyılda yolu, elektriği hatta suyu olmayan evler var. İnsanlar ürettikleri ile kıt kanaat geçiniyorlar. Orman, her yere ağaç dikti eskisi gibi hayvancılık bile yapamıyorlar. Hani tarih, cehalet falan dediniz ya onların hallerini görseniz içiniz parçalanır” dedim.

“Biliyorum Efe’m bilmez miyim hiç? Görmesem de biliyorum. Bilmek için illaki gidip görmek gerekmiyor. Hele burası Ege, sen gel Anadolu’da ne yerler var.” Ege:

“Peki siz bir görüyoruz da yetkililer görmüyor mu?” diye sorunca Zafer Başkanmiser:

“Hadi Zeybek bunu sen cevapla. Köyleri geçelim, şu küçük ilçede bir haftada gördüklerimden bir sürü sorun sayabilirim. Senin başkan görmüyor muydu?”

“Görmez mi? İşine gelmiyordu. Çünkü sorun demek, emek, çaba gayret demek. Sorun demek yeni yeni sorunlara gebe demek. Eğer karşılığında boş kutu var ise niye yapsın ki? Halkın daha iyi şartlarda yaşaması ne kadar umurunda ki?”

“Peki halk zorlamıyor muydu?”

“Amirim zorlasan ne kadar zorlayabilirsin ki? Bir iki geliyorlar, encümenler toplantılarda dile getiriyorlardı. Yapılmayacaksa mutlak bir neden öne sürüyorlar veya sürüncemeye bırakıyorlardı. Her şey başta bitiyordu. Bak bizim topuklu Efe’ye Aydın Aydın yaptı kadın. Baştaki iyiye her şey kolay, değilse her süreç kağından beter. Eski başkan kötünün en kötüsüydü. Onun gibisini tüm memlekete dolaş bulamazsın deyince Ege:

“Vardır vardır, neleri vardır” deyince Zafer Başkanmiser:

“İyisi de var kötüsü de. Benim anlamadığım bu kadar kötüyü herkesin birbirini tanıdığı şu küçük ilçede halk nasıl oluyor da tekrar seçebiliyor?” diye sorunca:

“Vaatler amirim gelişine işkembeden söylenen vaatler. Ben tüm seçim zamanında hep yanımdaydım. Usturupsuzca, nabza göre verilen şerbetler, vaatler, yalan dolan şeytanın bile aklına gelmeyecek bin bir çeşit Ali Cengiz oyunları... Birçok insan balık akıllı, saf inanıyor. Bazıları önemsemiyor vurdum duymaz. Beş yıl boyunca kendilerini idare edecek insanı seçerken “sanki bir ekmek mi verecek” diyor. Olayların farkında olup az dilini kaşını kaldıranlara da bir şekilde susturuluyor. Sonuçta eğer iş yapıyorsan her şeyin bir şekilde yerel yönetimlere bağlı. Onlarda ellerindeki kozları kullanmaktan zerre çekinmezler. Her şey seçilesiye kadar. Seçilip mazbatayı aldılar mı bu sefer iş tersine işlemeye başlıyor. Onlar kovalıyor başkan kaçıyor. Kolay, zorlaşıyor. İşin ucunda havuç varsa imkansız olduruluyor. Tam kurtlar sofrası.”

“Peki vatandaşlardan seçim döneminde şunları söylemiştin hadi diyen olmuyor mu?” diye sordu Zafer.

“Olmaz mı amirim. İş yokuşa sürmek için sebep sürmekten kolay ne var ki? Hele bir de devletin yetkisini gücünü ardına almışsın. Kim ne diyebilir ki? Bugün git yarın gel. Gelmez ayın on beşinde. Israr edeni de yıldırma için her türlü yöntem uygulanır. Açığı olmayan kim var ki? Sıkıyorsa ısrara devam et.”

“Düzen böyle diyorsun.”

“Valla amirim başka yerleri bilmem. Elbet her yer böyle değildir. Bu memlekette omzuna aldığı sorumluluğun yükünde ezilen nice düzgün yetkililer, yöneticiler vardır. Lakin bizim

şansımıza burada benim gördüklerim bunlardı. Aslında daha nelere şahit oldum inanamazsınız. Ahbap çavuş ilişkileri hat safhadaydı. Kanun herkes için aynı iken burada kimi için her şey çok kolay kimisi için ise imkansızdı. Sizin ne tarafta olduğunuz, paylaşımına ne kadar açık olduğunuz kısaca omurgalı mı yoksa omurgasız mı olduğunuzun önemi vardı.”

“Bu gidişe kimse dur demedi mi?”

“Deneyen çok oldu lakin hepsi de ummadığı baskılama ile karşılaştılar. Israrda ısrarcı olanlar çok zarar gördü. Aslında hep istedim ki insanlar tek tek olacağına bir olup sinek gibi ezsinler; Ne mümkün. Bizim halkın en aciz kaldığı durum birlik olabilmesi.”

“Orda dur. Biz tutkun bir milletiz” dedi Zafer.

“Bilmez miyim amirim. Bilirim söz konusu vatan, millet, namus olunca elbet tutkunuzdur. Topla tüfekte ayrılmayız. Lakin bunu bir belediye işi için mümkün değil yapmayız. Karşımızda devlet baba var deriz. Kendi aramızda konuşur şikayetleniriz, lakin birlik olup yürümeyiz. Siz hiç kaldırım işgaline son, her yere çöp kovaları istiyoruz, başıboş sokak köpekleri kontrol altına alınsın diye belediyeye yürüyen bir grup gördün mü?” dedim. Ege:

“Ağlamayan bebeğe emzik yok yani” dedi.

“Ağlamak mı lazım. Herkes müstakil derdini, istediğini söylüyor. Yerel yetkilinin görevi halkı rahat ettirmek değil mi? Varsa oluru yapması gerekmez mi? Adam yapmıyordu. Mutlaka kendine bir pay biçiyordu. Hem de fütursuzca, o kadar ahlaksızcaydı ki anlatmaya benim dilim varmıyor” deyince Zafer Başkomiser:

“Benim yanımda yapmazdı” demiştin diye sordu.

“Ahlaksızlık yalnızca bel altı olmuyor amirim. Adam yüzüzdü. Herkesi tanıyordu. Kimden ne alabileceğini en iyi o bilirdi. Karşıdan koparabileceğini istiyordu. Aydın, İzmir, Nazilli gece hayatında baya hızlıydı. Üşenmez giderdi. İstemediği işi yapmaz ipe un sererdi, bir de utanmadan adama sabırlı olmasını diler “çek tesbihi, sayısız gün olsa da gelir geçer” derdi” deyince. Zafer Başkomiser:

“Seninkisi baya tesbih sevdalısıymış” deyince Ege:

“İlahi adalet tek tesbih tanesine de gitti” deyip güldü.

BÖLÜM 12

Zafer Başkomiser ilçeye geleli neredeyse üç hafta olmuştu. Adam o kadar buralardan hoşlanmıştı ki yaylada kendisine göre ev arsa bile bakmaya başlamıştı. Başlangıçta her ne kadar Zafer Başkomiser'in buralarda etrafında olmasından hele sonu bucağı gelmeyen art arda sıraladığı sorulardan haz almasam da, zaman geçip onu tanıdıkça, hele hele yıllardır bizim dahi görmediğimiz ayrıntıları ortaya döktükçe ona olan sevgim saygım artıyordu. Hatta ona karşı derin hayranlık beslediğimi bile söyleyebilirim. O etrafında olmasa da, ben her fırsatta onun yanına gitmeye başladım. Zaten Ege Dayı, ben ve Zafer Başkomiser çok iyi anlaşıyorduk. Sohbetlerimiz derinleştikçe kahvaltı sürelerimiz uzuyor zamanın nasıl geçtiğini anlamıyorduk. Karıncalı Dağı'nın eteklerinden vadiye de dünyaya da bakışımın değiştiğini hissediyordum. Adam Ege Dayı gibi leb-i deryaydı. Hem o teoriden çok, yaşanmışlıkları, pratiği bol olan birisiydi. Bir çok konuda teorinin kolaylığı ile yapılabilirliğin mümkünlüğü zıtlaşmasında ben daha çok Zafer Amir'in yanında Ege Dayı'ya karşı durur gibi oluyordum. Ege Dayı en mükemmelini istiyordu. O teorisyendi. Eldeki kıt kaynaklarla mükemmel arzuluyordu. Biz ise bence daha gerçekçi, analitik düşünüp mükemmel olmasa da elimizdekilerle yapılabileceğin en iyisini arzuluyorduk. O, çıtayı yukarı koyun diyordu. Yetişemedikten sonra arşa koysan ne fark eder ki? Biz arzu ile muktedirliğin arasında gerçekçiliği savunuyorduk. Vasattan öte iyiye de razıydık, illa mükemmel olması gerekmiyordu. Ege Dayı ise bize göre rüya alemindeydi. Aslında keşke o haklı olsa da her şey mükemmel olsaydı. Lakin bu kıt kaynaklarla ne mümkün? Ege dayı pek kimseyi açmadığı geçmişini, yobaz, sofı ailesini, çocukluğunu biz üçlünün muhabbeti koyulaştıkça anlatmaya başladı. O kendini açtıkça bizde kendimizi açtık. Zafer başkomiser anı koleksiyoncusu gibiydi. Ülkenin birçok yerinde mesleğini icra etmiş. Anılar, yaşanmışlıklar ki en ekstrem cinsinden. Mumla arasan o kadarını kimse de bulamazsın. Zafer Başkomiser ne kadar kendini bize açsa da içinde bir şeyler olduğunu seziyordum. En köşe masa onun masası gibi olmuştu. Oradan vadinin eşsiz manzarasında bir şeyler arıyor gibiydi. Zaten onun geçmişini dinledikçe ne zor bir mesleğinin olduğunu ne inanılmaz vakalarla haşır neşir olduğunu anlamıştım. O kadar acıyı kederi insanın hazmetmesi pek kolay gözüküyor. İçinde insanlığın bir nebzesi olan biri bu şahit olduklarına dayanması mümkün değil. "Alışyorsun" diyor. "Zor da olsa bir süreden sonra ölümlerle yaşamayı öğreniyorsun" dese de bakışları tortuların hiç de öyle kendisini rahat bırakmadığını kanıtlıyordu. Vadinin derinliklerine, karşı dağların eteklerine dalıp dalıp gidiyordu. Dıştan sesiz görünse de eminim içinde fırtınalar kopuyordu. Biz de kendimizi zor yaşam işçileri bellerdik. Onun bu hallerini gördükçe bizim buraların bir lafı aklıma geliyor. "Elinkini görmeyen kendininkini mertek zannedermiş".

İkinci ayın içindeyiz. Zafer Başkomiser bir yayla evinin pazarlığını bitirmek üzere. Her şey iyi gidiyor. Ben haftanın neredeyse beş günü yanlarındayım. Restoranda işlerde hiç olmadığı kadar iyi. Hafta sonları artık iki semiz oğlak tandıra indirir olduk. Haftanın altı günü açgöz bir salı günleri kapalıyız. Salı günleri de en sevdiğim gün zira çilingir masası kuruyor sohbetin dibine vuruyoruz.

Ve o salı akşamı... Muhabbet koyu. Konu geçmişten her zamanki gibi oradan buradan. Hava sıcak ama burası yayla, serin bir meltem eşliğinde ağustosun yaz kokuları eşliğinde demleniyoruz. Pek olmaz ama bugünkü muhabbetin tansiyonu biraz yüksek gibi. Birbirimizin hayata bakış açılarına az çok alışkın olmamıza rağmen, içtiğimiz rakıdan mı neden sesler daha

bir yüksek, iddialar daha bir belirgin sanki. Konu meslek, hayat falan derken Zafer Başkomiser bana dönüp:

Sen benim hayatımı siktin, senin yüzünden ben emekli oldum demesin mi? Bir anda ağustos ayında her yer, kışa buza dönüverdi. Ege Dayı da, ben de bu duyduklarımız karşısında donup kaldık. Biz ağustosta dona duralım o devam etti.

“Sen... Sen beni mahvettin. Sen benim en sevdiğim şeyi elimden aldın” deyip elinde parçalamaya çalıştığı ekmeği bana doğru fırlattı. Ekmek parçası geldi bağrıma çarpıp kucağıma düştü. Ben onu oradan alırken Zafer Başkomiser:

“Duydun mu lan. Katilsin lan sen. Katil!” Ne kadar etkili bir sözcük. Başımdan aşağı bu sefer kaynar sular inmeye başladı. Bu durumdan en az benim kadar şaşkına dönen Ege Dayı:

“Zafer kendine gel. Ağzından çıkanı senin kulağın duyuyor mu? Ne demek katil?” derken Zafer Başkomiser Ege Dayı’nın sözünün arasına girip:

“Çünkü o bir katil. Başkanı bilerek planlayarak öldürdü” deyince:

“Saçmalama. Saçma sapan konuşuyor ne dediğini bilmiyorsun” dedi Ege Dayı.

“Ne bilmeyeceğim. Şu gördüğün köylü kurnazı herkesi kandırdı, ama beni kandıramaz. Ben biliyorum oğlum yaptığını. Benim adım Sansar. Herkesi kandırırsan beni kandıramazsın” diyerek iki kolunu yana açıp sonra göğsüne vahşi bir goril gibi vurmaya başladı. Durmaz ben sansarım beni kandıramazsın diyordu. Ege Dayı da “ağzınla iç şu mereti, kıcınla değil “tarzı söylemlerle Zafer Başkomiser’e aynı tonda cevap veriyordu. Bense bir ona bir diğerine bakıyor hiç bir eylem yapmıyordum. Sanki elim ayağım boşalmış gibiydi. Ege Dayı:

“Lan kıcımın Sansar’ı madem katildi de sen değil miydin kaza diye soruşturmayı kapatan” dedi.

“Kapattım ama sor bakalım niye kapattım?” diye bağırdı Zafer.

“Niye kapattın lan?”

“Çünkü başka bir seçeneğim yoktu. Bu gördüğün adam var ya gelmiş geçmiş en mükemmel cinayeti işledi. Bakma sen onun bu saf hallerine. O var ya o tam bir şark kurnazı. Herkesi kandırdı.” Ege Dayı da aynı yüksek sesle cevap verdi.

“Get len işine. Şimdi atacağım seni şu duvardan herkesi kandırmış.”

“Kandırdı. Vallahi de kandırdı. Billahi de kandırdı. Ama ben kanmam”

“Bak amir siktir git elimden bir kaza çıkacak. Sevdik, saydık baş tacı ettik. Tüm bunları iki kadeh atıp sıçıp batırma!”

“Bana bak Ege Efendi. Benimle adam gibi konuş, Allah yarattı demem benimkilerin yanına gönderirim”

“Göndersene lan, koduğumun manyağı göndersene!” deyip ona doğru hamlesini yapması ile araya daldım. İlk kez benim de sesim kavga ortamında gözükte.

“Dayı ne yapıyorsun? Dur.”

“Ne duracağım görmüyor musun neler diyor manyak?”

Zafer Başkomiser’in kelimeleri dudaklarından zehir gibi akıyordu.

“Manyak sensin. Ben ne dediğimi bilip de diyorum. Bu herif katil. Başkanı öldürdü” deyince Ege dayı sakinleşmek için bir kafasını sağa sola çevirdi, “La havle” çekti.

“Ülen madem öldürdü nerede delilin?” dedi.

“Delil. İşte o yok. Adam mükemmel. Yıllarca plan yapmış. Hatta çalışmış. Çalıştın demi lan. Hem de defalarca. O mesafeden bakmadan adamı vurmaya kaza numarasını defalarca çalıştın değil mi?” diye sorup yüzüme bakınca:

“Dayı sen fazla kaçırmışsın. Ne dediğini bilmiyorsun” dedim.

“Bak hayır demiyor. Diyemez. Çünkü her şey benim dediğim gibi!”

Derin bir nefes aldım.

“Dayı bak yaşına başına hürmeten bir şey demiyorum ama saçmalıyorsun.”

“Ne saçmalaması lan. Söyleyeceksin bana. Her şeyi anlatacaksın!”

“Benim anlatacak bir şeyim yok” dedim.

“Var. Ben niçin öldürdüğünü biliyorum” dedi.

“Sen bir bok bilmiyorsun. Çekmişsin rakıyı sağa sola bok atıyorsun” dedi Ege Dayı. Zafer başkomiser sanki bir şey yakalamış gibi ona dönerek:

“Lan Ege anlamıyor musun? Göremiyor musun? Bak hala adam ben yapmadım demiyor. Bak herif yalan bile söyleyemiyor. Sonra bana dönerek yapmadım de lan. Başkanı ben öldürmedim de” dedi yakamdan tutarak.

“Sorguda defalarca cevabını verdiğim şeyi mi tekrar soruyorsun? Hem adamı benim öldürdüğümü dünya alem gördü. Lakin kazaydı” deyince tuttuğu yakamdan benden öğrenirmişçesine geriye itti.

“Siktir git kazaymış. Laf cambazı. Sen onu benim külahıma anlat. Bal gibi de herifi bilerek ve isteyerek öldürdün” deyince Ege dayı ileri atılıp Zafer Başkomiser’in kolundan girip, kendine yapıştırıp, terasın ortasına doğru çekti.

“Sen gel. Sarhoşun mektubu okunmazmış derler de sen yine de şansını pek zorlama. Git zıbar yarın yapmış mı yapmamış mı anlarız” diyerek Zafer Başkomiser’i neredeyse sürükleyerek binaya doğru götürmeye başladı. Zafer Başkomiser bir kaç kez geriye dönecek olursa da Ege Dayı ondan hem genç, hem de daha güçlüydü; dahası adam efeler diyarının meyhanecisiydi. Bugüne kadar iki kadeh attıktan sonra aşağıdaki “Karacasu Vadisi benim! Karıncalıyı ben yarattım!” diyen kaç sarhoşla uğraşmıştı. Bu ihtiyarla mı baş edemeyecekti?

Yarım saat geçmemişti Ege Dayı söylene söylene geldi. Ben masayı toplamış, bulaşıkları yıkamış, masayı siliyordum.

“Pezevenge bak, içtin madem git zıbar yat. Ne diye sarıyorsun sağa sola? Şeytan dedi çak Osmanlıyı. Hayır bir de kelli felli adam. Hiç sana yakışıyor mu ya?”

“Yattı mı dayı?”

“Yattı, yattı. Kusunca rahatladı. Yatağa düşmesi ile iki kıvrandı sonra kendinden geçti.”

“Dayı fazla da içmedi. Niye böyle bozuldu durduk yerde.”

“Bünye alışkın değil. Ekonomik sarhoş olanlardan. Bir de yiğidim bu meret içenin psikolojisine göre davranır. Yani eğer kafa bozuk içinde dönenceler dönüyorsa çabuk tesir eder. Bazen yetmişliği devirsin bana mısın demezsin; bazen de iki kadehte Leyla olur en yakındakilere sararsın.”

“Zafer dayıda akşamdan beri bir şeyler vardı zaten” dedim.

“Ya olmaz mı? Yalnız adam, çoluk çocuk, torun bir şey yok. Üstüne tek dünyası her şeyim dediği mesleğinden de ayrılmış. Ne kadar yeni duruma uyum sağlamaya çalışsa da zor haliyle. Kolay değil. Yarın ayılınca sen onu o zaman gör. Bin bir pişmanlık, özür. İnsanlar alkolü genelde buhranlı zamanlarında içerler ama alkol hiçbir şeye çare değildir. Önce neşelensen de sonradan biraz önceki gibi insana daha çok depresyona sokup halüsinasyonlar gösterir. Bilinç altında bastırdıkların biranda gün yüzüne çıkıverir.”

“E o zaman dayı bu adamın bilinçaltında benim başkanı isteyerek öldürdüğüm mü var?”

“Valla ne yalan söyleyeyim bende adamın söylediklerinden şok halindeyim. Çünkü sarhoş adam genelde yalan söylemez, tabi daha farklı bir amacı yoksa. Adam bence söylediklerine inanıyor da söylüyordu.”

“Siktirsin gitsin gavat. Çamur at, izi kalsın” dedi Ege Dayı. Üzerine devam etti.

“Oğlum adam çamur falan atmıyordu ne diyorsa inanarak diyordu. Çerde bile sızmadan “katil o, katil” diyordu.”

“Soruşturmayı o kapatmadı mı? Her şey bu kadar açıkken bu fikri nereden varmış?” dedim.

“Atıyor işte. Elinde inancından öte bir bok yok.”

“Dayı bu adam bir şeyler karıştırmasın sonra?”

Ege Dayı kafasını iki yana sallayarak,

“Yok oğlum. Ne karıştıracak? Sordum bu fikre nereden vardın diye?” dedi.

“E ne dedi?”

“Çünkü ben Sansar’ım. Otuz küsur bu adamlarla çalıştım. Bilirim ben katili gözünden tanırım, o katil diyor. Neyse ya sen canını sıkma. Bak göreceksin sabah ömrün bini bir parça olacak. Hadi bizde gidip yatalım. Tat tuz kalmadı.”

“Yok dayı ya. Adamın tavrı benim çok canımı sıktı. Hadi şuradan Kahvederesi’ne doğru gidip az bir hava alıp kafamızı dağıtalım.”

“İyi fikir de sen git. Ben burada kalayım birde kalkar falan kendine bir zarar vermesin” dedi Ege Dayı.

“Tamam dayı” deyip restorandan ayrıldım.

O akşam kabus gibiydi. Zafer Başkomiser’in söyledikleri kafamın içinde döndü durdu. Kahve deresinin ağustos ayazı asırlık çınarların renkli gece ışıklarının altında ensemdeki nemlilik hiç gitmedi. Adam, beni çok tedirgin etmişti. Çevremdeki insanlar soğuktan büzüşürken ben iç hesaplaşmalarımın hararetinden buram buram terliyordum. Hatta kahve çalışanı Selami’nin dikkatini çekmiş

“Hayrola Zeybek Abi, terliyorsun?” diye sorunca:

“Sorma Selami az bir üşütmüşüm herhalde” deyip savuşturdum. Okey oynayan masaların taş şakırtıları, sohbet eden insanların kahkahaları arasında kalabalıklar içinde yalnızlığım la baş başa son iki ayı kafamda çevirip durdum. Zafer Başkomiser ota boka soruyordu. Ne oldu da adam şimdi durduk yerde bana “katilsin” diye haykırıyordu. Ayıkken bunu söylese nereden bu sonucu vardığını elbet sorar, cevabına göre de karşı tezimi veya savunmamı yapardım. Adam bir de kör kütük sarhoşken çemkirdi. Haliyle her soru yarına kaldı. İki ayı bozuk kaset gibi sarıp sarıp, evirip çevirdim, en küçük bir ima dahi bulamadım. Her şey bitti derken nerden çıktı şimdi bu...?

Sabahlar olmadı. uyku tutmadı. Kaldığım oda, on bir ay kaldığım mahpus damı olup üstüme üstüme geldi. Uykuya az bir dalmışken de karabasan gelip bağrıma oturdu. Artık tan ağarırken kendimden geçmişim.

BÖLÜM 13

Sabah Ege Dayı'nın aşağıdan çağırmasına uyandım. Uyanmamla dün akşam aklıma gelince gece uykusuzluğum, sabah mahmurluğum uçtu gitti. Kafamda bin bir soru ile dipçik gibi kalktım. Üç dakika geçmemişti ki aşağıdaydım. Zafer Başkomiser her zamanki masasında değil merdivenden çıkılıverilen ilk masada önünde kahve fincanı ve sandalyesinin yanında küçük bir çanta ile oturuyordu. Bir an onu görünce ne diyeceğimin şaşkınlığını yaşarken arkadan Ege Dayı'nın sesini duydum.

“Tünaydın Zeybeğim sen bu saatlere kalır mıydın?” deyince ona döndüm. Ege Dayı elinde iki bardak çay ile Zafer Başkomiser'in oturduğu masaya doğru gidiyordu. Kımıldamadığımı görünce:

Çay bardağının birisini az bir havaya kaldırarak çaya gel diyordu. Masaya yaklaşır:

“Günaydın” dedim. Zafer Başkomiser:

“Tünaydın Hasan” dedi. Masaya oturdum bir süre çay bardaklarına attığımız şekeri karıştıran çınçın seslerinden öte çıt çıkmadı. Sessizliği Zafer Başkomiser bozdu.

“Hasan sen dün gece için kusuruma bakma. Şişede durduğu gibi durmuyor meret. Ege Bey anlattı baya bir şey deyip sizi üzümüştüm. Trafik kazası farz edin kusurumuza bakmayın, unuttun, hiç olmamış farz edin” dedi.

“Yok amirim olur böyle şeyler” dedim. Resmîyet, üç ahbap çavuşun masasına gelip oturmuştu. Zafer Başkomiser bana Hasan, Ege Dayı'ya Ege Bey demiş karşılığında ben de ona amirim demiştim. Ortamı Ege Dayı yumuşatmaya çalıştı. Meyhaneciydi. Her şeyi ile tecrübeli bilge adamdı. Geçmiş sarhoşluk taşkınlıklarından güzel sıra dışı örnekler vererek bizi güldürmeye bile çalıştı. Biz çayları Zafer Başkomiser de kahvesini bitirince Zafer Başkomiser yavaşça ayağa kalkarak:

“Yolcu yolunda gerek” deyip elini Ege Dayı'ya uzattı. Ege dayı hiç itiraz etmeden dur, acelen ne falan demeden uzatılan eli sıktı. Ben ikilemler içindeydim. Dün akşamı ve bu sabahı anlamlandırmakta zorlanıyordum. Bu kadar mı yani? Dünü bir analiz etmeden işi yalnızca sarhoşluğa vurup ayrılacak mıydık? Gitmesi beni rahatlatmıştı lakin bende eksik olan bir şeyler vardı. Dayı:

“Hayrola, istikamet nere?” diye sorunca:

“Ankara'ya dönüyorum. Sizin buraların havası adamı çarpıyor” dedi.

“E hani buraya yerleşmeyi düşünüyordun? Dün akşamsa ben onu unuttum bile” deyince bana bakıp acı acı güldü. Bense bu konuştuklarımı tüm samimiyetimle söylemiştim. Seviyordum bu bilge ihtiyarı. Hani dün beni baya korkutup tedirgin etse de yüzüne bakınca onu ne kadar benimsediğimi anlayıverdim. Gitmesi hele böyle boynu bükük suçlu gibi gitmesine içim el vermiyordu. Cevabını bile beklemeden kalması en azından bir kaç gün daha kalması için ısrar edince Ege Dayı:

“Hasan zorlama. Rahat bırak adamı. Gene gelir” deyince Zafer Başkomiser:

“He ya. Gelirim yine. Gidiyorsam ölüme değil Hasan. Ben sevdim buraları artık canım sıkıldı mı gelir yoklarım sizi. Hem sizin deyiminizle kardeşlik olmadık mı? Gidiyorsak gönüllен değil” deyince havada olan eli daha fazla o şekilde bırakmamak için reflekssen elini tutmadan Zafer Başkomiser'e sarıldım. Gözlerim dolmuştu. Beni zaman zaman ödümü koparan bu ihtiyarı son iki ayda tanıdıkça bağlandığımı o zaman hissettim. Şimdi de gideceği için içim yanıyordu. Dün gece kafamın içinde dolanıp duran soru dönenceleri yerini bir dostun ayrılık

acısını bırakmıştı. Biraz fazla sarılı kalınca hem Ege Dayı'nın, hem de sarıldığım ihtiyarın ellerini iş birliği yapmışçasına sırtımda hissettim. Ege dayının kiler usul usul vuruyor, Zafer Başkomiser'in kiler ise sırtımda aşağı yukarı dönüyordu. Zafer Başkomiser:

“Ooo Zeybek ağlatacaksın şimdi beni. Geliriz dedik ya” deyip ben bırakınca şöyle kendini bir geri çekip yüzüme baktı. Nemli gözlerimin ta derinliklerine baktıktan sonra:

“Deli oğlan” dedi gülerek. Kollarımı bir sıkıp, iki yandan omuzlarıma vurup çantasını almak için eğildi. Taş merdivene yönelirken:

“Hadi kalın sağlıcakla” deyip ilk adımını atmıştı ki koşup elinden çantayı aldım. Ege Dayı'ya: “Dayı, ben Zafer Dayı'yı aşağı kadar uğurlayayım” deyip cevabını bile beklemeden ileri taş merdivenlerden sekerek inmeye başladım. Zafer Başkomiser arkadan gelirken “gerek yok” dese de onu dinleyen kim. Arabanın arka bagajının önünde onun merdivenden ağır ağır inmesini seyrediyordum.

Yaylanın kilit taşı yollarında titreyerek aşağı giderken.

“Dayı birden erken kalktın” dedim.

“Yok Zeybeğim geç bile kaldım.”

“Hani buralara yerleşecektin. Gidişine en çok Emlakçı Özkan şaşırarak bilesin” dedim.

“Telefonda anlatırım ben durumu ona.”

“Dayı bak dün akşamı dert ediyorsan, o dün de kaldı. Hem bunca zaman geçirip içimizi birbirimize açtık, o kadar da olur. Ne var bunda? Kendin söyledin trafik kazası diye. Benim senden yana en küçük kırgınlığım yoktur bilesin.”

“Sağ ol Zeybeğim, o senin güzelliğin.”

“Yok dayım sen her şeyin en güzelini hakke ediyorsun. Yalnız dünkü olaydan, bir şey kafamda dönüp duruyor. Gerçekten mesleği benim yüzümden mi bıraktın? Yaşın ileri olsa da dinç adamsın. Benim yüzümden mi emekli oldun?”

“Bak Zeybek, nasıl sen yalan söyleyemiyorsan ben de yalan söyleyemem. İşim gereği, beyaz yalanlar, kelime oyunları yaparım ama yalan söyleyemem. Yok dersem yalan, senin yüzünden desem sana haksızlık olur. Senin vakadan dolayı diyebiliriz.”

“Yani sözün özü katil olduğumu düşündüğün ama ispat edemediğin için diyorsun” deyince Zafer Dayı direksiyonda ve virajda olmasına rağmen bana bir bakış attı ki ben o bakışta sorumun cevabını buldum.

“Dayı bak ne yapalım biliyor musun? Dur gitmek için acele etme. Gel seninle şu Alemler Köyüne bir gidelim. Hep merak ediyordun. Orayı da bir gör sonra yola çıkarsın.”

“Ülen oğlum sonra geç kalmayalım?”

“Yok kalmazsın. Hem gördüklerin çok hoşuna gidecek. Artık öyle köyler köylüler pek kalmadı bu memlekette.” Zafer Dayı'nın nazını, bir iki kelamla kırmayı başardım ve Alemler yoluna saptık. Kıvrım kıvrım yolun eşsiz manzaraları eşliğinde gidiyorduk. Yolun kenarında sıra sıra tarlalarda patoza ekin atan köylüler, harman yerine deste çeken traktörler, ağustosun kavurucu sıcaklığı altında çalışan insanların meraklı bakışları altında ilerliyorduk. Başiboş atlar, eşekler biçilmiş tarlalarda başak yapıyorlardı. Kargalar uçuşuyor, ağustos böceklerinin sesleri vites aralarında arabaya dalıyordu. Ağustos sıcaklığının asfalt yansımından optik yanılsamalara serap görmemize yolda su birikintisi görüntülerine neden oluyordu.

“Dayı bak bu köy acayıptır. Çok sıra dışıdır. Bizim eski gelenek göreneklerimizi hala muhafaza ederler. İlçede gördüğün üzere özellikle hanımlar çok renkli allı pullu kıyafetleri çok severler. Işıl ışıldır. Tahtacı alevi köyü diye nam salmışlardır. Eskiden elek kalbur tarzı şeyler

satarlardı. Orman işçileriydi. Şimdi ise çok güzel elma bahçeleri vardır. Rençberlik, hayvancılık yaparlar. Gençler yazın sahil turistik tesislere mevsimlik işçi olarak giderler. Eğlenmeyi iyi bilirler. Zaman zaman içkiyi de içerler. Ne yapsınlar gariplerim dağın başında. İyi çalışkan insanlardır...” Ben köy ve köylüleri anlatırken köye geldik.

Köy dağın bayırına iç içe kurulmuş briket, taş ve tuğla evlerden oluşuyordu. Kimisi toprak kimisi demir tente kimisi de kremitten çatıları vardı. Kirli yırtık pırtık elbiseli, lastik ayakkabılı, toz toprak içinde parlayan nur gözlü köy çocukları gelen yabancı arabayı oyunlarını ara vererek merakla seyrediyorlardı. Garibanlık köyün yamacından akıyordu. Onlar bizi biz onları seyrede duralım köy meydanına geldik. Kahvede çay içme teklifim üzere arabayı park edip karşılıklı kahvelerden birisinin önüne atılmış kirli masalardan birini oturup iki sade kahve söyledik. Bu arada bizi gören kahvenin rahatsız demir sandalyelerinde oturan avare ihtiyaçların tamamı yanımıza gelip “Hoş geldiniz” dediler. On dakikalık bir mola ile kahveler içilip müsaade istenilip köyün diğer tarafına elma bahçelerinin olduğu tarafa yöneldik. Köy geride kalmıştı. Bakımlı otsuz elma bahçelerinin arasındaki kaba toprak yolda yol alıyorduk. Tepenin zirvesine vardığımızda manzara harikaydı. Aşağıda bayır uzantısının en ucunda direğinde eski küçük bir Türk bayrağı asılı bir kıl çadırı işaret ettim.

“Dayı bak şu çadırın olduğu yer harikadır. Aşağıda baraj gözüktür. Arabayı şu kavağın dibine park edip yürüelim, çok beğeneceksin” dedi.

Çadıra vardığımızda ne kadar haklı olduğumu kendim de şahit oldum. Şimdi Esençay’a doğru vadi, baraj ayaklarımızın altındaydı. Manzara eşsizdi. Barajın karşı tarafındaki beyaz toprak yeşil, kır habitatı ile adeta sarmaş dolaştı. Barajın durgun sularındaki beyaz bulut, yeşil ağaç gölgelerinin yansımaları tanrının en güzel eseri gibi duruyordu. Manzaranın tadını çıkara çıkara “Nasıl dayı dediğim kadar var mıymış?” diye sordum.

“Muhteşem, eşsiz...” dedi derin bir nefes çekerek.

“Yani şimdi buraları bırakıp Ankara’ya gideceksin?” diye sordum.

“E ne yapayım efem? Ankara’yı da yabana atma. Anadolu’nun her yeri başka güzel” deyince: “Haklısın dayı. Bizim pek bir yer gördüğümüz mü var. Görmeyen kendisinininkinden başka olmadığını zanneder. Daha ne yerler vardır kim bilir?”

“Yok Efe’m buralar da dediğin gibi başka bir güzel!”

“Dayı mesleği gerçekten benim için mi bıraktın?” diye sorunca çevrenin eşsiz manzaranın tadını çıkaran Zafer Başkomiser birden bana döndü. Yüzünde sorular uçuşuyordu

“Şimdi bunu nerden çıkardın Hasan?”

“Dün akşam sen söyledin” dedim.

Derin bir iç çektikten sonra, “Hani dün akşamı unutmuştun” dedi.

“Unuttuğum sizin taşkınlığınız. Lakin söyledikleriniz kolay unutulacak şeyler değildi. Siz soruma cevap verin” deyince:

“Peki madem açıyorsun devam edelim. Önce sen cevap ver başkanı öldürmeyi ne zaman karar verdin?” diye sordu. Soru bildiğim ama beklemediğim yerden gelmişti.

“Bak dava bitti, dosya kapandı. Daha da bundan sonra hiç kimse seni bu dava için rahatsız edemez. Zaten aleyhine bir delil de yok. Kızlarını yırtsalar da bulamazlar. Tabi sen suçluluğun dayanılmaz ağırlığında ezilip kendi ayağınla gidip “ben başkanı tasarlayarak bilerek öldürdüm” demezsen. Herhalde o kadar da aptal değilsindir. Benimkisi kişisel merak. Söylediğin her şey aramızda kalacak. Şimdi söyle başkanı öldürmeyi ne zaman karar verdin” deyip yüzüme cevabını bekliyorum diye bakınca; ihtiyarı hiç yormadan

“Yaklaşık dört yıl önce” dedim.

“Biliyordum. Biliyordum. Yanılmam. Sansar’ım ben, Sansar!” Kaybettiği oyuncağı bulan çocuk gibiydi, koca ihtiyar yumruğunu doksan artı birde gol atmış futbolcu gibi sıkışmış, cılız vücudunu bükmüş bir ayağını yere vuruyor yumruğunu ileri geri savurup çekerek “işte bu!” diyordu. Ben ihtiyarın sevincini gülümseyerek seyrediyordum. Sevinç gösterisi bitince:

“Bakıyorum çok hoşuna gitti” dedim.

“Gitmez mi len koca Efe gitmez mi?”

“Şimdi sıra sende. Benim yüzümden mi emekli oldun?” diye sordum.

“Evet. Çünkü son görüşmemizde senin katil olduğunu anlamıştım.”

“Onu nerden anladın aklım almıyor. Cümle alem kaza derken seni katil olduğumu düşündüren neydi?”

“İçgüdü. Hissiyat. Seninle vedalaşmaya geldiğimde son görüşmemizdeki konuşmalarımız nihai kararımı almamda etkili oldu” dedi.

“Ne konuştuk ki? Nerden o hissiyata vardın?”

“Baştan beri senden şüphelenmiştim. Öncelikle bunu o vakanın kılçığının ben olduğumdan zannetmiştim. Kılçıklığı size anlatmıştım hatırlıyorsun değil mi?”

“Evet, farklı bakış açısı kuramı.”

“Ha işte ondan. Birincisi başkanla taban tabana zıt iki kişilik. İkincisi saf köylü maskesinin altına gizlenmiş çok zeki iyi yetişmiş kişiliğin. Üçüncüsü şu tesbih olayı. Başkanın koleksiyonunu gördüm. Onca tesbih içinde saçma hatta dom dom kurşunu yerine geçebilecek tek tesbih senin kullandığındı. Bu kadar tesadüf olabilir mi? Ben tesadüfe inanmam. Hele böyle sıralı tesadüfler hiç inanmam. Bu saydıklarım en temel gerekçeler daha başkaları da var. Şimdi söyle bakalım haklı mıyım?”

“Sonuna kadar. Evet o tesbih sert taşın üzerine el işçiliği ile işlenmiş gümüşten yapılmıştı. Tam bir dom dom kurşunu. Keleş mermisi bile o mesafeden o kadar etkili olmaz. Hiç sormadım ama kesin bir nokta gibi girmiş tüm iç organları etrafında toplayıp arkasından da kocaman” çıkmıştır.

“Aynen öyle. Sen bunu nerden biliyorsun?”

“Bilmez miyim dayım, bilmez miyim? Kaç kez denedim. Kuru ağacın önünden küçük bir delikle girip ağacın gövdesini yerinden kopardı. Hele o gün koyduğum barutun miktarını da düşünürsen. Az bile yaptım gavata. İnsanların işlerini yapmamak için ipe un sererken boynu bükülenlere “tespih çek gelir geçer” diye öğüt verirdi. Sonuç ne oldu. Tesbih tanesi o taş kalbini parçalayıp cehenneme gönderdi” deyince Zafer dayı:

“Hem de tüm o mağdur ettiği insanların önünde ibreti alemlik ettin adamı”

“Beter olsun. Ölümü hem de öyle pis bir ölümü onun kadar hak eden olmamıştır. Aslında ne çok isterdim onu isteyerek öldürdüğümü dünya aleme ilan etmeyi. Lakin gel gelelim özgür ruhlu başıboş yapımızdan o mahpusa dayanmam. Onu öldürdükten sonra bir kurşun da kendime sıkayım dedim lakin ilahi emir öldürmeyeceksin diyor. İntihar en büyük suç.”

“Öldürmeyeceksin ilahi emir diyorsun ama adamı gözünü kırpmadan öldürdün.”

“Herkesin dediği gibi ilahi adalet dayı. Artık onun da cezasını öbür tarafta vermeye hazırım.

Hani Hz Ali’nin bir hikayesi var. Bilmem onu bilir misin?”

“Neymiş o?”

“Savaş meydanında karşısındaki düşmanı yere yıkan Hz Ali, yerdeki düşman yüzüne tükürünce kaldırdığı kılıcı adama vurmaz. Hz. Ali’nin bu hareketinin karşısında şaşırان yerdeki adam Hz

Ali'ye bu davranışının nedenini sorar. O da “ ben hak için seninle savaşıyordum, sen yüzüme tükürünce bu hareketini kızıp hiddetlenince işi kişiselleştirdim, bundan dolayı seni öldürmekten vazgeçtim” der. Benimkisi de bunun hesap kendim için değil milletin başına davun olan bir husumeti yok ettim. Bence bunun hesabını diğer tarafta vermek kanımca pek de zor olmasa gerek” dedim. Zafer Başkomiser bana hayretle bakıyordu.

“Yani kişisel bir şey yoktu diyorsun?”

“Pek de öyle değil. Bakma ben kendime sığınacak bir olumlama koyu arıyorum. emin olmasam da benim ortanca ablamla da bir ara ilişkilerinin olmasından şüpheleniyorum.”

“Şüpheleniyor musun?”

“Evet. Onun cep telefonunu bir gün telefonunda kayıtlı olduğunu gördüm. Ablamın cep telefonu numarasının o pisliğin telefonunda ne işi var ki?”

“Ablana sormadın mı?”

“Bu evli bir kadına hele bir de o ablansa nasıl sorulur? Lakin ilişkileri olsa bile öldürme nedenimdeki sebeplerin arasında çok az bir yer işgal eder. Asıl bildiğin sebeplerden ötürü.”

“O sebepleri bir de senin ağzından duymak isterim.”

“Nesini anlatayım dayım hangisine anlatayım. Adam devletin gücünü ardına almış milletin başına davun olmuştu. Prensipsiz, edepsiz, gaddar, vicdansız, omurgasız, aç gözlü, hırsın gözünü kör edenlerden, ahlaksız, ruhunu şeytana satanlardandı. En kötü sıfatların tamamı kendisinde mevcuttu. Çok canlar yaktı. Çok garibanın ocağını incir ağacı dikti. Ucuz ahlaksız ihtirasları yüzünden kaç tane aile dağıldı. Değil belediye başkanlığı boynuna zincir takılıp şu karıncalının tepesine azat edileceklerdendi.”

“İyi de o bunları yaparken sen bunların neresindeydin?”

“O ne demek şimdi dayı? Sorduğundan bir şey anlamadım.”

“Yani o bunları yaparken sen yanında değil miydin?”

“Yanıındaydım. Ha anladım. Niye engel olmadın diye soruyorsan. Oldum işte. Herifi eşek cennetine gönderdim. Başka ne yapabilirdim ki? Benim etim ne budum ne? Söylesem beni kim sikler? Hem söylemedim mi zannediyorsun? Hem de kaç kez. Bu yol yol değil anlatmaya çalıştım. Azarladı beni. Onun için kapısındaki köpektim. “Çizmeyi aşma” dedi. “Hoş” dedi. Dedi de beni sindirdiğini zannetti. Hani bir laf var ya dostunu yakın düşmanını daha da yakın tut diye. Benimkisi o mahal. Bende yaklaştıkça yaklaştım. İlçe halkı beni niye bu kadar sever onu hiç düşünmedin değil mi? Sever çünkü ben gölge belediye başkanıydım. Elimden geldiğince onlara yardım etmeye, zibidinin açtığı yaralara merhem olmaya çalıştım. Belediyenin çalışanlarından yardım almaya, görülmeyen bir bilgi akışı sağlamaya çalıştım. Hasarı en minimumda tutmaya çalıştım. Lakin herif semirdikçe daha da azgın oldu. Zapt edemez oldum” deyince dayı

“Bir de ikinci kez seçilince” diye cümlemi tamamladı.

“Sorma dayım. Beş yıl dayanamazken bir başka beş yıl. İnsanları anlamakta zor. Başka adam kalmamış gibi yine onu seçtiler. Bence akademik çalışma ister neden niçinleri bulmak için. İşte o zaman bu gavatı öldürmekten başka çaremin olmadığını anladım. Önce ayrıl işten sana ne... Kim ne bok yerse yesin diye düşündüm. Sana mı kaldı Donkişotluk dedim. Lakin kendini bir adadın mı o işler o kadar kolay olmuyor. Ayrılamadım. Mahpusluk kabus. Ben severim polisiye kriminal film veya dizileri. Uzun süre kafa yordum. Hani kanıt dizisindeki teyze mükemmel cinayet yoktur diyor ya. Mükemmel olmasa da ona yakınına planlayıp şükür uyguladım.”

“Bence mükemmeldi” dedi gülerek

“Yok, mükemmel olsa Sansar Zafer de onun kaza olduğunu inanırdı. Demek ki mükemmel değilmiş. Hani ona yakın. Kadın haklıymış.”

“Sen beni ayrı tut. Benimkisi Allah vergisi. Nasıl planladın?”

“Zor olmadı. İstesem onu her yerde öldürebilirdim. Hem de en rezil şekilde. Lakin istedim ki ibreti alemlik olsun. İnsanlar “ilahi adalet” desinler. Herkesin gözünün önünde olsun ki insanların hem içi soğusun hem de kaza olduğunu herkes şahit olsun. Bakanın yanında olsun ki tüm ülke duysun. Her şeyi kurguladım. Günlerce ayağım takılarak düşmeyi çalıştım. Minder üzerinde canım yanmıyordu lakin birebir olması için sonrasında betonda çalıştım. Herkesten sakladığım kolumum morluklarını bir görseydin... Hedefe bakmadan ateş etme keza o çok zamanımı aldı. Hani derler ya düşman saat üç yönünde. O bağlamda ben atığe başladığımda başkan hep on bir yönündeydi. Hedef on birdeydi ama sonuç on ikiden oldu.”

“Her şey planladığım gibi cereyan etti. Bir aksilik yaşamadım. Lakin Ankara’dan sizin gibi özel bir ekibin gelebileceğini hiç hesap etmemiştim. Siz çok zorladınız. Bazen çıkmazda olduğumu bu olayın sonucunun pek hayırlı olmayacağını düşündüğüm zamanlar çok oldu. Mahpusluk çok zormuş. Dengem bozuldu desem yalan olmaz. Lakin en büyük güvencem aleyhime bir delilin olmamasıydı. Her türlü sorguyu dayandım. En çok sizden çekindiğimi bilmenizi isterim. Sonuç biraz uzasa da planlayıp arzuladığım şekilde olduğu için memnundum. Ta ki düne kadar. Valla dayı senin vebalini almak istemem. Sana anlattım artık gerisi sana kalmış.”

“Dayı sen hiç beş direkli kara kıl yörük çadırı gördün mü? Gel bak” deyip keçi kılından dokunmuş yörük çadırına yöneldim. İçeri girince etrafı inceleyen Zafer dayıya çadıra girince ön direğin önündeki ocağı göstererek:

“Bak dayı bu çadırdaki ateş her zaman çadırın ön direğinin dibinde yakılır. Ateş orada olur ki bu çadırın ekmeği aşı, çayı, kahvesi hep orada pişer. Çadır insanları, o ateşin etrafında toplanarak sosyalleşirler. Bak o çadır ile ocağın arasındaki koca taş görüyor musun? İşte ona ocak taşı derler. O taş sayesinde ateşin çadıra zarar vermesi önlenir. Odunun bomba gibi patlayan kıvılcımlarını o taş durdurur. O taş örs gibidir. Aş pişen kaynar tencere, çay pişen çaydanlık üstüne konur oradan taksim edilir. O taş olmasa bu ateş bu çadırdaki yanmaz. Dışarda yakmak zorunda olursun. O zaman çadır ısınmaz, çadır insanların işi zorlaşır, soğuk çadırdaki sosyalleşme olmaz. En çok da o taş yanar. Yeri gelir odun o taşın üzerinde kırılır ,közlere ayrılır. En kızgın şeylere dayanır. O taş her zaman siyah isler içindedir. Yanar yanar kavrulur. İşte o taş benim dayı. Ben olmazsam bu çadırdan duman tütmez. Sen yanmaz ben yanmaz isem nice olurdu bu insanların hali. Bu çadırdaki duman hep tütmeli. Bu çadırdaki duman tütmez ise işte o zaman kork. Demiyor mu atam “eğer Toroslarda tek bir yörük çadırının dumanını tüter görürsen korkma”. İşte Sansar dayım ben ve benim gibiler olduğu sürece bu çadırdaki duman her zaman tüter. Daha da diyeceğim bir şey yoktur. Nokta.”

Zafer Başkomiser ile yayla yol ayrımına kadar hiç bir şey konuşmadık. Yol ayrımında aracın içinde el sıkışıp ayrıldık. Ben yukarı Karıncalıya, o aşağı Ankara’ya yöneldi.

SON BÖLÜM

Zafer Başkomiser Karacasu Nazilli kıvrımlı yolda boşluğa doğru ağır ağır gidiyordu. Kafasının içi cıva dolu gibiydi. Dönemeçlerde, peş peşe gelen yol kıvrımlarında sağ sol yaptıkça kafasının savrulduğu taraf ağır basıyor dengesini kaybedecek gibi oluyordu. Ne yolun hoşluğu, ne etrafın kırsal yeşilliği, ne de dağ çiçeklerinin renkleri dikkatini çekmiyordu. Zeybek Hasan'ın kendisini beş direkli yörük kıl çadırının ocak taşına benzetmesi, ben ve benim gibiler olmazsa bu çadırdan duman tütmez tanımını kafasında dönüp duruyordu. Beyaz topraklara gelip sol tarafta Esençay barajının yeşil sularını görünce kendine gelir gibi oldu. Hemen sağdaki boşluğa direksiyonu kırıp sert bir duruşla kalkan beyaz toz bulutunun içine arabayı park edip hızla araçtan çıktı.

İlerdeki baraja giden patikaya yöneldi. Düşme pahasına bayıra tırmanıp barajın kenarına gelip beyaz bulut ve koyu ağaç gölgelerinin yansımalarının olduğu baraja baktı. Su hayat dedi. Eli cebine gitti. Gençliğinden beri yanından hiç ayırmadığı eski model küçük ses alma cihazını çıkardı. Son kaydı az bir geriye aldı. Play tuşuna bastı. Mekanik sestten Zeybek Hasan'ın ses tınısını seçebiliyordu. Daha da diyecek hiçbir şeyim yoktur. Nokta” Cihazı bir daha geri aldı. Aynı ses. “Nokta” dedikten sonra kafasını bir karşıya kaldırıncı biraz önceki çadırın olduğu tepe, bulunduğu yerden gözüküyordu. Kara çadır küçük de olsa tepesinde dalgalanan Türk bayrağı ile ben buradayım diyordu. Bir gülümsedi. Cihazı bir daha geriye alıp play tuşuna bastı ve cihazı tüm gücüyle barajın derin sularına fırlattı. Cihaz havada süzülürken “Nokta” diyordu.

SON